

СЛУЖБ

НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕД

НА РЕСПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

„СЛУЖБЕН ЛИСТ НА СФРЈ“ излегува во издание на српскохрватски, односно хрватско-српски, словенечки, македонски, албански и унгарски јазик. — Огласи според тарифата — Жиро-сметка кај Службата на општествено књиговодство 60802-603-1125

Неток, 12 март 1976

БЕЛГРАД

БРОЈ 10

ГОД. XXXII

Цена на овој број е 24 динари. — Претплата за 1976 година изнесува 420 динари. — Редакција: Улица Јована Вислиќа бр 1. Пошт. факс 226. — Телефон: централа 650-155; Уредништво 651-885; Служба за претплата 651-732; Комерцијален сектор 651-671; Телекс 11756

114.

Царински пограничен појас

Врз основа на член 337 точка 1 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, издавам

УКАЗ

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЦАРИНСКИОТ ЗАКОН

Се прогласува Царинскиот закон, што го усвои Собранието на СФРЈ, на седницата на Соборот на републиките и покраините од 27 февруари 1976 година.

ПР бр. 460

27 февруари 1976 година

Белград

Претседател на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

Претседател
на Собранието на СФРЈ,
Киро Глигоров, с. р.

ЦАРИНСКИ ЗАКОН

І. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

(1) Царинскиот систем за заштита е составен дел на односите во општествената репродукција засновани врз самоуправувањето на работниците во здружениот труд со општествени средства.

(2) Со овој закон се определуваат царинското подрачје, царинскиот пограничен појас, мерките на царински надзор, поимот царински стоки и царинска основица и се регулираат правата и обврските на лицата и овластувањата на царинските органи во врска со преминувањето на стоките преку царинската линија.

(3) Во постапката за донесување на прописите врз основа на овластувањата од овој закон за мерките на царински надзор и постапката за остварување на определени права пропишани со овој закон, Сојузниот секретаријат за финансии и Сојузната управа за царини ќе прибават претходно мислење од Стопанската комора на Југославија.

Царинско подрачје

Член 2

(1) Царинското подрачје на Југославија ја опфаќа територијата на Социјалистичка Федеративна Република Југославија.

(2) Царинското подрачје на Југославија е ограничено со царинската линија која е идентична со државната граница на Социјалистичка Федеративна Република Југославија.

(3) Царинското подрачје на Југославија е единствено.

Член 3

(1) Царинскиот пограничен појас на копното опфаќа дел од царинското подрачје на Југославија, во широчина до 15 km од царинската линија во длабочината на територијата на Југославија.

(2) Одредбата од став 1 на овој член се применува и кога царинската линија минува по граничните реки.

(3) Царинскиот пограничен појас на граничните езера опфаќа дел од царинското подрачје на Југославија од царинската линија на езерото и до 5 km на копното од брегот на езерото.

(4) Царинскиот пограничен појас на морето опфаќа дел од царинското подрачје на Југославија во широчина до 5 km на копното од брегот, подрачјето од брегот до надворешната граница на територијалното море, како и подрачје во широчина од 2 наутички милји, сметајќи од надворешната граница на територијалното море накај отвореното море.

(5) Надворешната граница на територијалното море се утврдува со посебен сојузен закон.

Член 4

Сојузниот извршен совет поблиску го определува царинскиот пограничен појас од член 3 на овој закон.

Царински стоки

Член 5

(1) Сите предмети што во царинското подрачје на Југославија се увезуваат, односно се внесуваат, од тоа подрачје се извезуваат, односно изнесуваат или преку тоа подрачје се превезуваат односно се пренесуваат, се царински стоки;

(2) Како царински стоки, во смисла на став 1 на овој член, се сметаат и:

1) живи животни што се увезуваат, извезуваат или превезуваат;

2) електрична енергија и гасовити или течни тела кои преку електрични водови, гасоводи, нафтоводи, водоводи или на друг начин се увезуваат, извезуваат или превезуваат;

3) превозни, односно преносни средства со кои стоки и патници се превезуваат преку царинската линија или се наменети за превоз на стоки и патници преку царинската линија;

4) бродови што организациите на здружен труд ги набавуваат во странство ако почнат стопански да се искористуваат пред преминувањето на царинската линија;

5) предмети што на царинското подрачје на Југославија пристигнале на кој и да е друг начин;

6) домашни стоки што се превезуваат од едно место во Југославија во друго место во Југославија преку странско царинско подрачје;

7) стоки што, во смисла на посебни сојузни прописи, се издначени со стоките што се увезуваат, односно извезуваат;

(3) Како царински стоки, во смисла на став 1 од овој член, не се сметаат:

- 1) јавни исправи;
  - 2) писмопосни пратки што не содржат царински стоки;
  - 3) трговска кореспонденција, деловни книги и стоковна, правна и финансиска документација;
  - 4) чекови, мениди, акции и ефикативни пари.
- (4) Сојузниот извршен совет ќе пропише кои предмети, освен оние од ст. 1 и 2 на овој член, се сметаат за царински стоки, односно кои предмети што ја преминуваат царинската линија, освен оние од став 3 на овој член, не се сметаат за царински стоки.

Царински надзор

Член 6

(1) Царинскиот надзор ги опфаќа мерките што се преземаат заради спречување на неовластено постапување со царинските стоки и обезбедување на нивната идентичност додека не ќе се спроведе царинската постапка.

(2) Царинскиот надзор опфаќа особено:

- 1) чување и преглед на царински стоки;
- 2) спроведување на царински стоки;
- 3) ставање на царински обележја;
- 4) земање мостри, цртежи, проспекти, фотографии или други податоци со кои се обезбедува идентичност на стоките;
- 5) претрес на превозните и на преносните средства и на возачкиот персонал, односно на екипажот;
- 6) преглед на багажот на патниците и личен претрес на патниците.

Член 7

На царински надзор подлежат:

- 1) царинските стоки;
- 2) патници и екипаж, односно персонал на превозни и преносни средства.

Член 8

(1) На царински надзор не подлежат:

- 1) домашни и странски бродови што веат воено поморско знаме;
- 2) бродови додека пловат на делови од граничните реки на кои според меѓународни договори не може да се врши царински надзор;
- 3) бродови на органи на внатрешните работи;
- 4) домашни и странски воени воздухоплови.

(2) На царински надзор подлежат стоки и патници што се истоваруваат, односно натоваруваат на бродовите од точ. 1 и 3 на став 1 од овој член, како и сообраќајот помеѓу тие бродови и брегот.

(3) На царински надзор подлежат стоки и патници што се истоваруваат односно се натоваруваат на воздухопловите од точка 4 став 1 на овој член.

(4) Лицата од ст. 2 и 3 од овој член се должни да ѝ ги пријават на царинарницата царинските стоки заради спроведување на царинската постапка.

Член 9

Царинскиот надзор го вршат царинарниците според одредбите на овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон.

Член 10

(1) Се овластува Сојузниот извршен совет, покрај мерките предвидени со овој закон, да пропише и посебни мерки на царински надзор, како и случаи во кои не се применуваат мерки на царински надзор.

(2) Директорот на Сојузната управа за царини го пропишува начинот на водене евиденција за ца-

ринските стоки заради спроведување на мерките на царински надзор.

Член 11

(1) Царинските обележја мораат да останат неповредени сè додека не ќе ги симне надлежната царинарница, освен ако со овој закон не е определено поинаку.

(2) Директорот на Сојузната управа за царини ги пропишува видовете на царински обележја и начинот на нивната употреба.

Царински премини

Член 12

(1) Увоз, извоз и провоз на стоки, односно преминување на лица преку царинската линија се врши преку граничните премини за меѓународен сообраќај.

(2) Проектирањето, изградбата, односно реконструкцијата на граничен премин за меѓународен сообраќај подлежи на согласност од Сојузната управа за царини во делот што е определен за спроведување на царинскиот надзор и царинската постапка.

Член 13

(1) Преку граничните премини за пограничен сообраќај можат да преминуваат и да пренесуваат царински стоки само лицата што тоа право го имаат врз основа на закон или меѓународен договор.

(2) Преку граничните премини за пограничен сообраќај двосопствениците можат да пренесуваат предмети потребни за обработување на нивните имоти, како и други предмети што можат да ги пренесуваат врз основа на меѓународен договор.

(3) Лекарите, ветеринарите и бабиците што имаат престојувалиште во царинскиот пограничен појас можат, во случај на итна потреба, преку граничните премини за пограничен сообраќај да пренесуваат инструменти и лекови потребни за вршење на нивните работи.

(4) Пожарникарите и други екипи што учествуваат во спасување на луѓе и имот во елементарни непогоди можат, во случај на потреба, преку сите гранични премини да ја пренесуваат потребната опрема и други технички средства.

(5) Ако граничниот премин за пограничен сообраќај истовремено е и граничен премин за меѓународен сообраќај, лицата од ст. 1 и 2 на овој член можат да увезуваат, односно да извезуваат и други стоки, без право на користење на повластицата од член 28 точ. 1 до 6 и 9 до 12 и од член 30 на овој закон.

Време за преминување на царинската линија

Член 14

(1) Пренос на стоки и преминување на превозни средства и на нивниот возачки персонал, односно на екипаж и на патници преку граничните премини за меѓународен сообраќај, што се врши во редовниот сообраќај, или на царинарницата ѝ е пријавен однапред, може да се врши во секое време на денот и ноќта.

(2) Организациите на здружен труд што се занимаваат со работи на превоз на стоки и патници се должни навреме да ја известат царинарницата за пристигањето на редовните и вонредните превозни средства кои преминуваат преку граничните премини за меѓународен сообраќај.

(3) Моторните возила за превоз на лица можат во секое време на денот и ноќта да преминуваат преку граничните премини за меѓународен сообраќај.

(4) Пренос на стоки и преминување на царинската линија во сите други случаи може да се врши само во дневно време.

(5) По исклучок од одредбата на став 4 на овој член, директорот на Сојузната управа за царини, по потреба, може да пропише пренос на стоки и преминување на царинската линија да може да се врши и во друго време.

Член 15

Како дневно време, во смисла на член 14 став 4 од овој закон, се смета времето:

- 1) во јануари и декември — од 7 до 17 часот;
- 2) во февруари и ноември — од 6 до 18 часот;
- 3) во март, септември и октомври — од 5 до 19 часот;
- 4) во април и август — од 4 до 19 часот;
- 5) во мај, јуни и јули — од 4 до 20 часот.

Пријавување на царински стоки

Член 16

Сите стоки што се увезуваат, извезуваат или провезуваат преку царинската линија мора да ѝ се пријават на граничната царинарница, според одредбите од овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон.

Член 17

(1) Државните органи (судовите, органите на инспекцијата, органите на внатрешните работи и др.) се должни на најблиската царинарница да ѝ ги пријават сите стоки и превозните средства кои се наоѓаат кај нив, ако се во прашање стоки што тие органи привремено или конечно ги одзеле, а постои основано сомневање дека тоа се царински стоки над кои не е спроведена царинска постапка според одредбите на овој закон.

(2) Стоките и превозните средства од став 1 на овој член не можат да му се предадат на друг пред да се платат царината и другите увозни давачки.

(3) Средствата остварени со продажба на стоките и на превозните средства од став 2 на овој член се распоредуваат согласно со член 398 на овој закон.

Обврска за плаќање царина

Член 18

(1) Стоките што се увезуваат во царинското подрачје на Југославија подлежат на плаќање царина според Царинската тарифа, ако со сојузен закон не е определено поинаку.

(2) На плаќање царина не подлежат:

1) стоки што се извезуваат од царинското подрачје на Југославија, ако во Царинската тарифа не е определено поинаку;

2) стоки што се провезуваат преку царинското подрачје на Југославија;

3) стоки што организациите на здружен труд ги извезле и што се оцаринети, а во Југославија се враќаат непродадени или се враќаат зашто не им одговараат на обврските што произлегуваат од договорот односно од деловниот однос врз основа на кој стоките биле извезени;

4) стоки што југословенски државјани ги извезле и што се оцаринети, а се враќаат од странство;

5) документација што се испраќа во врска со меѓународни лицитации и конкурси;

6) сите видови печатени материјали од областа на културата, просветата и науката, како и документацијата што државните органи, организациите на здружен труд и други организации ја примаат врз основа на меѓународни или меѓудржавни спогодби;

7) телевизиски, филмски или на друг начин снимени вести или слики и програмски прилози за директна емисија преку средствата за јавно информирање (РТВ, кино, ППТ, печат).

Член 19

(1) Обврската за плаќање царина настанува:

1) за стоки што се увезуваат, па и преку слободната царинска зона — со денот кога стоките ја преминале царинската линија;

2) за бродови на организации на здружен труд купени во странство, ако почнат столански да се искористуваат пред преминувањето на царинската линија — со денот на добивањето на привремениот пловидбен лист;

3) за стоки сместени во консигнационен склад — со денот кога купувачот ги презел продадените стоки од консигнациониот склад;

4) за стоки што привремено се увезени во царинското подрачје на Југославија — со денот на поднесување на декларацијата за конечно царинење на тие стоки;

5) за стоките и превозните средства од член 17 на овој закон — со денот на извршноста на одлуката на органот со која стоките или превозното средство се одземени, односно со денот на донесувањето на одлуката за дозвола за извршување.

(2) Како ден на увозот, во смисла на овој закон, се смета денот на настанувањето на обврската за плаќање царина, ако со овој закон не е определено поинаку.

Член 20

Обврската за плаќање царина за стоки што се извезуваат настанува со денот на поднесувањето на извозната царинска декларација.

Член 21

Ако стоките што се увезуваат, односно се извезуваат бидат уништени додека се изоѓаат под царински надзор, престанува обврската за плаќање царина.

Член 22

(1) Износот на царината и на другите давачки за стоките за кои настанала обврската за плаќање царина се утврдува според состојбата на стоките и според прописите што важат на денот на настанувањето на обврската за плаќање царина.

(2) Износот на царината за стоките што се увезуваат (член 19 став 1 точка 1) се утврдува според прописите што важат на денот на преминувањето на стоките преку царинската линија.

(3) Износот на царината за бродови (член 19 став 1 точка 2) се утврдува според прописите што важат на денот на добивањето на привремениот пловидбен лист.

(4) Износот на царината за стоки сместени во консигнационен склад (член 19 став 1 точка 3) се утврдува според прописите што важат на денот кога купувачот ги презел стоките од консигнациониот склад.

(5) Износот на царината за стоки што биле привремено увезени (член 19 став 1 точка 4) се утврдува според прописите што важат на денот на поднесувањето на декларацијата за конечно царинење на тие стоки.

(6) Износот на царината за стоките и превозните средства од член 17 на овој закон се утврдува според прописите што важат на денот на извршноста на одлуката на органот со која стоките или превозното средство се одземени, односно на денот на донесувањето на одлуката за дозвола за извршување.

Член 23

Износот на царината за стоки што се извезуваат, а подлежат на плаќање царина, се утврдува според прописите што важат на денот на поднесувањето на декларацијата за царинење.

Царински обврзник

Член 24

(1) Царински обврзник е лицето на кое гласи превозната исправа, лицето врз кое се преиссени пра-

вата од превозната исправа, лицето што стоките ги внесува во царинското подрачје на Југославија или ги изнесува од царинското подрачје на Југославија, како и други лица што во случаите предвидени со овој закон, се должни да платат царина.

(2) За стоките што ќе се загубат или на друг начин ќе исчезнат на патот од царинската линија до приемната царинарница, царински обврзник е возарот, односно лицето што ги презело стоките од царинарницата.

Ослободување од плаќање царина

Член 25

(1) Ослободени се од плаќање царина:

1) шефовите на странски држави и пратениците на шефовите на странски држави во специјална мисија, како и членовите на нивната придружба — на предмети наменети за нивни службени потреби и за лична употреба;

2) меѓународните и меѓудржавните организации — на предмети наменети за нивни службени потреби;

3) дипломатските и конзуларните претставништва на странски држави во Југославија — на предмети наменети за нивни службени потреби;

4) шефовите на странските дипломатски претставништва во Југославија и членовите на нивните потесни семејства — на предмети наменети за нивна лична употреба.

(2) Предметите ослободени од плаќање царина според став 1 на овој член, не можат да се отуѓат или да му се дадат на друго лице на употреба пред пријавувањето на царинарницата и спроведената постапка за царинење.

(3) Предметите ослободени од плаќање на царина според одредбите на точ. 2 и 3 став 1 на овој член не смеат во рок од пет години од денот на увозот, да се отуѓат или да му се дадат на употреба на друго лице пред да се плати царината (член 29 став 3).

Член 26

(1) Ослободени се од плаќање царина во границите на реципроцитет:

1) дипломатскиот персонал на странските дипломатски претставништва во Југославија и членовите на нивните потесни семејства — на предмети наменети за нивна лична употреба;

2) конзуларниот персонал на странските конзуларни претставништва во Југославија и членовите на нивните потесни семејства — на предмети наменети за нивна лична употреба;

3) персоналот на странските дипломатски и конзуларни претставништва во Југославија — на предмети на домаќинството увезени во рок од 12 месеци од денот на нивното доаѓање на должност во Југославија.

(2) Повластите од став 1 на овој член не можат да ги користат југословенски државјани ниту странски државјани постојано настанети во Југославија.

(3) Предметите ослободени од плаќање царина според одредбата на став 1 од овој член не смеат, во рок од пет години од денот на увозот, да се отуѓат или да му се дадат на друго лице на употреба пред да се плати царината (член 29 став 3).

Член 27

(1) Ослободени се од плаќање царина вооружените сили на Југославија:

1) на предметите за вооружување и воена опрема и на нивните делови, вклучувајќи ја и техничката, ремонтната и производствената документација;

2) на машините, апаратите и уредите, како и на нивните делови што се увезуваат за производство и ремонт на предмети за вооружување и воена опрема;

3) на производите за материјални резерви за потребите на народната одбрана врз основа на одлуката што ја донесува Сојузниот извршен совет. Ако производите од оваа точка се пуштат во слободен промет се плаќа редовна царина.

(2) Ослободени се од плаќање царина:

1) општествено-политичките заедници, организациите на здружен труд, заедниците и други организации — на предметите што се наменети за обукување на населението за одбрана и заштита на земјата; ако таквите предмети не се произведуваат во Југославија;

2) општествено-политичките заедници, организациите на здружен труд, заедниците и други организации — на предметите за цивилна заштита и опрема која служи исклучиво за потребите на народната одбрана, ако таквите предмети и опрема не се произведуваат во Југославија.

(3) Правото на ослободување од плаќање царина, врз основа на став 1 од овој член, се остварува врз основа на потврда што ја издава Сојузниот секретаријат за народна одбрана.

(4) Сојузниот извршен совет утврдува кои предмети и опрема, во смисла на став 2 на овој член, можат да се увезуваат без плаќање царина.

(5) Ослободени се од плаќање царина органите на внатрешните работи и казнено-поправните установи на предметите за вооружување и друга опрема која се увезува во согласност со програмите за развој на службата за внатрешни работи, односно на службата за обезбедување на казнено-поправните установи што ги утврдува надлежниот орган.

(6) Решение за ослободување од плаќање царина, во согласност со програмите за развој на службата на внатрешни работи, донесува сојузниот секретар за финансии, на предлог од сојузниот секретар за внатрешни работи, а во согласност со програмите за развој на службата за обезбедување на казнено-поправните установи — на предлог од сојузниот секретар за правосудство и организација на сојузната управа.

(7) При отуѓување или давање на друг на употреба на предметите ослободени од плаќање царина според одредбите на овој член, освен предметите за вооружување и воена опрема од точка 1 став 1 на овој член, се применуваат одредбите на член 29 став 3 од овој закон.

Член 28

Ослободени се од плаќање царина:

1) патниците што доаѓаат од странство — на предмети што служат за нивни лични потреби за време на патувањето (личен багаж), без оглед на тра дали ги носат со себе или ги дале на превоз на возар;

2) домашните патници, покрај предметите на личниот багаж — на предмети што ги внесуваат од странство, ако тие предмети не се наменети за продажба до вредноста што ќе ја пропише Сојузниот извршен совет.

Како домашни патници не се сметаат екипажот и возачкиот персонал на односките превозни средства;

3) југословенските државјани — членови на екипажи на југословенски бродови, како и југословенските државјани што по која и да е основа биле на работа во странство, непрекинато најмалку две години или најмалку 24 месеци во три години еднопосредно — на употребувани предмети на мебел и на други употребувани предмети на своето домаќинство, освен на патнички моторни возила до вредноста што ќе ја пропише Сојузниот извршен совет, што ќе ги внесат или примат од странство, ако тие предмети ги внесат или ги примат од странство во рок од шест месеци од денот на враќањето од работа во странство.

Лицата од став 1 на оваа точка што по која и да е основа биле на работа во странство непрекинато најмалку четири години, не плаќаат царина на употребувани предмети на своето домаќинство, освен на патнички моторни возила, до вкупната вредност што ќе ја пропише Сојузниот извршен совет, што ќе ги внесат или примат од странство во рок од шест месеци од денот на враќањето од работа во странство.

Ако лицата од ст. 1 и 2 на оваа точка доаѓаат од странство заради користење на годишен одмор, посета на семејството и сл., можат еднаш годишно да внесуваат, без плаќање царина, предмети што не се наменети за препродажба, чија вкупна вредност ќе ја пропише Сојузниот извршен совет.

Со користењето на повластиците од ст. 1 и 2 на оваа точка се прекинуваат роковите пропишани со овој закон за признавање на правото за ослободување од плаќање царина.

Ако лицата од ст. 1 и 2 на оваа точка по користењето на повластицата се вратат во странство во рок од 30 дена од денот на враќањето од работа, можат предметите што биле ослободени од плаќање царина да ги вратат во странство, или ил нив да платат царина и други увозни давачки. Во тој случај не се прекинува рокот за признавање на правото за ослободување од плаќање царина.

Предметите ослободени од плаќање царина според одредбата на став 2 од оваа точка не смеат во рок од пет години од денот на увозот да се отуѓат или да му се дадат на друго лице на употреба пред да се плати царината (член 29 став 3).

Кои употребувани предмети спаѓаат во предметите на домаќинството и во која количина можат да бидат ослободени од плаќање царина, пропишува сојузниот секретар за финансии;

4) југословенските државјани — работници на југословенските дипломатски и конзуларни претставништва во странство, што на работа во странство непрекинато поминале најмалку две години — на предмети на своето домаќинство, освен на моторни возила, ако тие предмети ги внесат или ги примат од странство во рок од шест месеци од денот на враќањето од работа во странство.

Врз лицата од став 1 на оваа точка не се применуваат одредбите на точка 3 на овој член.

Кои предмети спаѓаат во предметите на домаќинството и во која количина можат да бидат ослободени од плаќање царина, пропишува сојузниот секретар за финансии;

5) југословенски државјани и странски државјани — на предмети за лична употреба што ќе ги примат од странство во пратки, до вредноста што ќе ја пропише Сојузниот извршен совет;

6) југословенските државјани и странските државјани постојано настанети во Југославија — на предмети наследени во странство;

7) државните органи, организациите на здружен труд, заедниците и други организации — на рекламни материјали и мостри што бесплатно ќе ги примат од странство.

Сојузниот секретар за финансии пропишува за кои рекламни материјали и мостри може да се користи ослободувањето од плаќање царина од оваа точка;

8) странските излагачи што учествуваат на меѓународни саеми и трговски изложби во Југославија — на предмети што ги увезуваат или ќе ги примат од странство заради вообичаена распределба и потрошувачка за време на одржување на саемот, односно изложбата.

Сојузниот секретар за финансии го пропишува видот и количината на стоките за кои може да се користи ослободувањето од плаќање царина од оваа точка;

9) југословенските државјани, организациите на здружен труд, заедниците и други организации и странски државјани постојано настанети во Југославија — на одликувања, медали, споменици, спортски и други трофеи, односно слични предмети што ќе ги добијат во странство на натпревари, изложби и приредби;

10) научниците, писателите и уметниците — на сопствените дела што ги внесуваат од странство;

11) инвалидите — на ортопедски и други помагала што непосредно им служат како замена на телесните органи што им недостасуваат, односно на оштетени телесни органи, освен на патнички автомобили што ќе ги внесат или примат од странство за лична употреба.

Кои предмети можат да бидат ослободени од плаќање царина според одредбата на став 1 од оваа точка, пропишува сојузниот секретар за финансии, на предлог од претседателот на Сојузниот комитет за труд и вработување;

12) инвалидите од I и II категорија што по спроведената професионална рехабилитација ќе се ослободат за определена дејност — на опремата за вршење на таа дејност, ако таа опрема не се произведува во Југославија, како и лицата чијшто степен на инвалидитет му одговара на инвалидитетот на инвалидите од I или II категорија;

13) возачите на моторни возила — на горивото и мазивото во резервоарите што се фабрички вградени во моторните возила;

14) југословенските државјани што живеат во пограничниот појас — на предмети од земјоделството и сточарството добиени од своите имоти што се наоѓаат во пограничниот појас на соседната држава, како и на приплодот и други производи добиени од добитокот што поради полски работи, пасање или зимување се наоѓа на тие имоти;

15) организациите на здружен труд, заедниците и други организации, освен граѓанските правни лица — на медалите и плакетите што ги примат од странство заради доделување на меѓународни натпревари што се организираат во Југославија.

Член 29

(1) Ослободени се од плаќање царини:

1) југословенските државјани што постојано престојувале во странство најмалку десет години, странските државјани што добиле југословенско државјанство и странските државјани што добиле азил, односно одобрение за постојано настанување во Југославија — на предмети на своето домаќинство, освен на патнички моторни возила, како и на предмети на неопходниот стопански инвентар.

Лицата од оваа точка што порано биле постојано настанети во Југославија не плаќаат царина за патничко моторно возило што ќе го увезат при доселувањето во Југославија, ако од Југославија се иселиле пред 6 април 1941 година.

Под неопходен стопански инвентар, во смисла на оваа точка, се подразбираат сите предмети, вклучувајќи ги и превозните средства, потребни за вршење на едно занимање на доселеното лице, ако според важечките прописи може да се занимава со тоа занимање во Југославија.

Југословенските државјани од оваа точка што по која и да е основа биле на работа во странство непрекинато две години или најмалку 24 месеци во три години еднопосредно, можат, покрај повластицата од оваа точка, да ја користат и намалената царинска стапка од член 30 на овој закон, под условите предвидени во тој член.

Повластицата од оваа точка може да се користи само за предмети што ќе се увезат во рок од шест месеци од денот на доселувањето, односно од денот на добивањето азил во Југославија, односно

од денот на добивањето одобрение за постојано настанување. Тој рок Сојузната управа за царини може да го продолжи, ако тоа го бараат посебни околности под кои се врши доселувањето;

2) државните органи, организациите на здружен труд, заедниците и други организации — на стоки што бесплатно ќе ги примат од странство за научни, просветни, културни, здравствени и социјални цели и за стручно оспособување на привремено невработени работници, во случаите во кои таквото ослободување е предвидено со меѓународни договори;

3) организациите на здружен труд што се занимаваат со научноистражувачка, наставна или културна дејност како основна дејност — на инструменти, апарати и машини и на нивни делови, што не се произведуваат во Југославија и на други предмети во случаите во кои таквото ослободување е предвидено со меѓународни договори; ;

4) југословенскиот црвен крст — на стоки, освен на патнички моторни возила, што ги увезува од странство и што исклучиво служат за непосредно извршување на неговите хуманитарни задачи;

5) музеите и уметничките галерии — на збирки и уметнички предмети што се наменети за нив и за архива — за репродуцирани архивски материјали;

6) југословенските ученици и студенти што се школуваат во странство и странските ученици и студенти кои се школуваат во Југославија — на училиштата што за сопствени потреби ќе ги внесат со себе од странство.

Повластицата од оваа точка не може да се користи за машини, апарати, инструменти и уреди што можат да служат за вршење на занимање или по својата конструкција не се наменети исклучиво за совладување на наставата во школите (машини за пишување, магнетофони, микроскопи и сл.);

7) сопствениците односно корисниците на превозни средства — на предмети:

— што, заради замена на дотраен или уништен дел ќе се вградат во патничко моторно возило за време додека тоа возило се наоѓа во странство;

— што, заради замена на дотраен или уништен дел, ќе се вградат во друмско моторно возило во јавен сообраќај, освен во патничко, за време додека такво возило, се наоѓа во странство;

— што, заради замена на дотраен или уништен дел на превозното средство или на негов инвентар, се базируваат и се вградуваат во поморско или речно превозно средство во јавниот меѓународен сообраќај;

— што како потрошни или погонски материјали за работа и безбедност на пловните превозни средства се користат за време на пловидбата во сообраќајот со странство;

— што, заради замена на дотраен или уништен дел се купуваат и вградуваат во воздухопловно превозно средство со најмалку пет патнички седишта или во воздухопловно превозно средство на стопанска авијација, носивост најмалку 600 килограми.

Се овластува Сојузниот извршен совет да ја пропише вредноста на предметите од алинеја прва и втора на оваа точка и да пропише поблиски услови за користење на повластицата од став 1 на оваа точка;

8) организациите на здружен труд и други организации — на стоки, освен на патнички моторни возила, што бесплатно ќе ги примат од странство или ќе ги набават од средствата што ги добиле од странство како парична помош, ако тие стоки се наменети за отстранување на последиците предизвикани од елементарни несреќи (земјотреси, поплави и сл.) и ако увозот на тие стоки се изврши во рокот што ќе го определи Сојузниот извршен совет.

Правото на ослободување од плаќање царина според оваа точка може да се оствари само ако Сојузниот извршен совет утврди дека последиците од елементарните несреќи се такви што за нивното отстранување треба да се дозволи увоз со ослободување од плаќање царина.

(2) Во согласност со целите на тековната и развојната политика, и заради јакнење на одбранбената способност на земјата, како и во согласност со средствата и обврските на федерацијата за извршување на определени задачи, по исклучок од чл. 16 и 18 на овој закон, Сојузниот извршен совет може да ослободи од плаќање царина и други корисници на увозни стоки.

(3) Ако лицето од ст. 1 и 2 на овој член, пред истекот на рокот од пет години од денот на увозот, има намера увезените стоки на кои не е платена царина да ги отуѓи, да му ги даде на друг на употреба или на некој друг начин да ги употреби за други цели а не за оние поради кои е ослободено од плаќање царина, должно е претходно да ја плати царината и други давачки од кои било ослободено. Царината се пресметува на утврдената основица и според стапките што важеле на денот на увозот, со тоа што така утврдениот износ на царината се намалува за една петтина за секоја измината година од денот на увозот.

Член 30

(1) Југословенските државјани што по која и да е основа биле на работа во странство непрекинато најмалку две години или најмалку 24 месеци во три години еднопосредно, не плаќаат царина, односно плаќаат царина по стапка од 10% на стопанскиот инвентар што не се произведува во Југославија, што ќе го внесат или примат од странство заради вршење на услужно-занаемски и земјоделски дејности, освен на моторни возила — ако стопанскиот инвентар го внесат или примат од странство во рок од шест месеци од денот на враќањето од работа во странство.

(2) Лицата од став 1 на овој член што по која и да е основа биле на работа во странство непрекинато најмалку четири години не плаќаат царина односно плаќаат царина по стапка од 10% на стопанскиот инвентар што не се произведува во Југославија, што ќе го внесат или примат од странство заради вршење на услужно-занаемски и земјоделски дејности, освен на моторни возила — до колку таквиот стопански инвентар ќе го внесат или примат од странство во рок од шест месеци од денот на враќањето од работа во странство.

(3) Корисникот на повластицата од ст. 1 и 2 на овој член може да внесе или да прими од странство предмети на стопански инвентар за вршење на едно занимање, ако според важечките прописи може да се занимава со такво занимање во Југославија.

(4) Ако работникот се врати на работа во странство пред истекот на рокот од три години од денот на почетокот на користењето на повластицата од ст. 1 и 2 на овој член, должен е царината и другите увозни давачки да ги плати во полн износ што инаку би ги платил да не ја искористил повластицата.

(5) Повластицата од ст. 1 и 2 на овој член, искористена во една календарска година, југословенскиот државјанин не може повторно да ја користи во наредните пет календарски години.

(6) За кои предмети на стопанскиот инвентар, во која количина и до која вредност можат да се користат повластиците од ст. 1 и 2 на овој член, пропишува Сојузниот извршен совет.

Член 31

Поблиски прописи за постапката за остварување на правата за ослободување од плаќање царина донесува сојузниот секретар за финансии.

Царинска тарифа

Член 32

- (1) На стоките што се увезуваат се плаќа царина по стапките определени со Царинската тарифа.
- (2) Царинската тарифа се пропишува со посебен сојузен закон.

Давачка за царинско евидентирање

Член 33

- (1) На стоките што се увезуваат, освен на стоките што според важечките прописи се ослободени од плаќање царина, се плаќа давачка за царинско евидентирање во височина до 1% од царинската основица.
- (2) Височината на давачката од став 1 на овој член ја утврдува Сојузниот извршен совет.

Царинска основица

Член 34

- (1) Царинска основица врз која се применуваат стапките од Царинската тарифа е вредноста на стоките.
- (2) Вредност на стоките што претставува царинска основица е нормалната цена на стоките што се увезуваат.
- (3) Нормална цена е цената по која стоките што се увезуваат се продаваат на денот на настанувањето на обврската за плаќање на царина, под услови на полна конкуренција помеѓу меѓусебно независниот купувач и продавач.
- (4) Нормалната цена подразбира:
- 1) дека предмет на договорот за купопродажба е количината на стоките што се увезуваат;
  - 2) дека стоките му се испраќаат на купувачот во луката, односно пристаништето или местото на влегувањето на стоките во царинското подрачје на Југославија;
  - 3) дека се вклучени сите трошоци, такси и други издатоци во врска со продажбата и испораката на стоките во луката односно пристаништето или местото на влегувањето на стоките во царинското подрачје на Југославија;
  - 4) дека се исклучени сите трошоци, давачки и такси што се наплатуваат во царинското подрачје на Југославија.
- (5) Царинска основица за стоки што се извезуваат е фактурната вредност на стоките франко југословенска граница.

Член 35

- (1) Продажбата во услови на полна конкуренција помеѓу меѓусебно независниот купувач и продавач, во смисла на член 34 на овој закон, подразбира особено:
- 1) дека плаќањето на цената претставува вистински надомест на продавачот од купувачот;
  - 2) дека врз цената не влијаат трговскиот, финансискиот или друг однос по основа на договорот или по друга основа помеѓу продавачот или лица во деловни врски со продавачот и купувачот или лица во деловни врски со купувачот;
  - 3) дека никаква добивка од препродажбата или од друг акт на располагање или употреба на стоките нема да настане непосредно или посредно за продавачот или за лицата во деловни врски со продавачот.
- (2) Се смета дека купувачот и продавачот се во деловни врски, непосредно или посредно, ако едниот од нив е заинтересиран за работите или за имотот на другиот, или ако обајцата имаат заеднички интерес во некоја работа или во имотот на трето лице, или ако трето лице е заинтересирано за работата или имотот на обајцата.

Член 36

Под трошоци што се засметуваат во нормалната цена во смисла на член 34 став 4 точка 3 на овој закон, се подразбираат трошоците до местото на влегувањето на стоките во царинското подрачје на Југославија, односно до одредената лука или пристаниште во Југославија и тоа особено:

- 1) трошоците за превоз;
- 2) трошоците за осигурување;
- 3) провизијата на посредникот;
- 4) трошоците настанати со прибавување на документацијата за купување на стоките, вклучувајќи ги и конзуларните такси;
- 5) давачките и превозните такси што ги оптоваруваат стоките вон од царинското подрачје на Југославија освен оние за кои на продавачот му се признава правото на враќање;
- 6) трошоците за амбалажа;
- 7) трошоците за натовар и претовар;
- 8) другите трошоци во врска со доставувањето на стоките.

Член 37

Нормалната цена ја опфаќа и вредноста на правата на употреба на патент, модел, знак или на странска фабричка или трговска марка што се однесуваат на:

- 1) увезени стоки произведени врз основа на некој патент или на стоки при чие производство се користи некој заштитен знак или модел;
- 2) стоки увезени под странска фабричка или трговска марка;
- 3) стоки увезени без марка заради продажба, друго располагање или за употреба под странска фабричка или трговска марка.

Член 38

- (1) Одредбите на член 37 од овој закон што се однесуваат на определувањето на вредноста на правата на употреба на странски патент, знак, модел или странска фабричка или трговска марка, се применуваат и врз стоките што се увезуваат и пуштаат во промет под странска фабричка или трговска марка, по обработка, доработка или преработка.
- (2) Под странска фабричка или трговска марка, во смисла на став 1 од овој член, се подразбира марка што му припаѓа на некое физичко или правно лице:
- 1) чие седиште е надвор од Југославија, а тоа учествува во производството или прометот на односните стоки или на друг начин учествува во увозот и прометот на тие стоки;
  - 2) кое е во деловна врска со лицата од точка 1 на овој став;
  - 3) чии права на односната трговска или фабричка марка се ограничени со договор склучен со лицата од точка 1 на овој став.

Член 39

- (1) Како нормална цена се зема вредноста на стоките означена во фактурата на продавачот, ако таа вредност им одговара на одредбите на овој закон што се однесуваат на нормалната цена.
- (2) Ако вредноста на стоките означена во фактурата е изразена во странска валута, пресметувањето на валутата во динари се врши според курсот што ќе го утврди Сојузниот извршен совет, што е во сила на денот на настанувањето на обврската за плаќање царина (член 19).
- (3) Ако недостигаат податоци за утврдување на нормалната цена во смисла на став 1 од овој член, царинарницата може од подносителот на декларацијата да бара дополнување на податоците.

(4) Ако фактурата не е подметсена од оправдани причини, односно ако царинарницата, со оглед на околностите под кои се врши увозот, смета дека вредноста на стоките означена во фактурата не ѝ одговара на нормалната цена, ќе ја утврди царинската основица согласно со одредбите на овој закон.

(5) Царинскиот обврзник, односно организацијата на здружен труд или друга организација ќе му ги достави на царинскиот орган, на негово барање, потребните податоци и известувања за цените на странскиот пазар за киределени видови стоки.

(6) Условите за користење на толеранцијата на времето и максималното траење на толеранцијата во поглед на прифаќањето на фактурата како доказ за нормалната цена на стоките што се увезуваат, ги пропишува сојузниот секретар за финансии на предлог од директорот на Сојузната управа за царини.

Член 40

(1) Ако нормалната цена се утврдува врз основа на фактурата на продавачот, намалувањето на продажната цена не се засметува во царинската основица, под услов ако таквото парично намалување е вообичаено и достапно за секој купувач од Југославија под исти услови на купопродажба (рабат, каса-сконто и др.).

(2) Трошоците за монтирање што се врши во Југославија и вредноста на техничката документација не се засметуваат во царинската основица на машините, апаратите или уредите, кон кои се испорачува таа документација. Вредноста на документацијата што претставува упатство за контрола, одржување и ракување, како и на шемата за монтирање на машините, апаратите и уредите не се засметува во вредноста на техничката документација и во царинската основица.

(3) Каматата на кредитот и трошоците за обезбедување на парички средства во странство (трошоци на финансирање) што се однесуваат на плаќањето на увезените стоки не се засметуваат во царинската основица.

Член 41

Ако во една пратка се наоѓаат повеќе видови стоки што се царинат со примена на разни тарифни стапки, целокупниот износ на трошоците што се однесуваат на продажбата на стоките, како и на трошоците за превоз, осигурување и доставување на стоките, се пресметуваат сразмерно на вредноста на одделните видови стоки.

Член 42

(1) Царинската основица за стоки што југословенски и странски државјани непосредно ги увезуваат, односно ги примаат од странство, се определува врз основа на Листата на царинските основици што, по претходно прибавено мислење од Стопанската комора на Југославија, ја утврдува директорот на Сојузната управа за царини, во согласност со сојузниот секретар за финансии.

(2) Листата на царинските основици се утврдува врз основа на просечните цени на странските пазари и просечните трошоци за превоз и доставување до југословенската граница, во претходната година.

(3) За стоките од став 1 на овој член што не се опфатени со Листата на царинските основици, царинската основица ја утврдува царинарницата со процена во смисла на став 2 од овој член.

Член 43

(1) Ако се увезуваат употребувани стоки, за царинска основица ќе се земе нормалната цена на истородни стоки, намалена за процентот на истрошеноста.

(2) Сојузниот извршен совет може да пропише во кои случаи царинската основица не се утврдува според одредбата на став 1 од овој член.

(3) Поблиски прописи за начинот на утврдување на истрошеноста на стоките што се увезуваат донесува директорот на Сојузната управа за царини.

Член 44

(1) Вредноста на стоките што за време на превозот и доставувањето односно додека се наоѓаат под царински надзор претрпеле оштетување, се утврдува со намалување на соодветната нормална цена за процентот на оштетувањето.

(2) Процентот на оштетувањето од став 1 на овој член го утврдува царинарницата со процена.

Член 45

(1) Под вредност, во смисла на одредбите од овој закон, се подразбира вредноста на стоките која претставува царинска основица.

(2) Поблиски прописи за начинот на утврдување на царинската основица донесува сојузниот секретар за финансии, на предлог од директорот на Сојузната управа за царини.

Единствена царинска стапка

Член 46

(1) Стоките наменети за користење во сопствено домаќинство што југословенски државјани и странски државјани настанети во Југославија ги носат со себе при доаѓање од странство или ги примаат од странство, освен стоките врз кои се применуваат царинските повластици од чл. 28, 29 и 30 од овој закон и стоките за кои во Царинската тарифа е предвидена царинската стапка „слободно“, се царинат по стапка од 15%.

(2) На стоки што не се опфатени со став 1 од овој член што југословенски државјани и странски државјани настанети во Југославија ги носат со себе при доаѓање од странство или ги примаат од странство, царината се пресметува по стапките од Царинската тарифа.

(3) Врз стоки што се купуваат од консигнационен склад во Југославија не се применува единствената царинска стапка од став 1 на овој член.

(4) Се овластува Сојузниот извршен совет да ја пропише вредноста на стоките врз која ќе се примени единствената стапка од став 1 на овој член.

Амбалажа

Член 47

(1) Вообичаената (стадардна) амбалажа не се царини посебно ако нормалната цена на стоките ја опфаќа и вредноста на амбалажата.

(2) Ако нормалната цена ја претставува вредноста на стоките без амбалажа, а амбалажата се плаќа посебно, царина за амбалажата се плаќа по стапките што се пропишани за стоките што се запакувани во амбалажата.

(3) За амбалажа што се праќа посебно, во иста или посебна пратка, како и за амбалажа изработена од невобичаен (нестандарден), односно специјално нарачан материјал, царина се плаќа по стапката предвидена за стоките во кои спаѓа таквата амбалажа.

(4) Ако во една амбалажа се наоѓаат повеќе видови стоки, трошоците за амбалажа се пресметуваат сразмерно на вредноста на одделен вид стоки.

(5) Поблиски прописи за спроведување на одредбите од овој член донесува сојузниот секретар за финансии.

Додатна царина**Член 48**

(1) Ако странска земја во поглед на плаќањето царина на стоки од југословенско потекло или во поглед на царинската постапка не постапи со југословенски бродови или со други превозни средства на начин како со стоки, бродови и други превозни средства на други земји, сојузниот секретар за финансии може да пропише на увозот на стоки од односната земја да се плаќа додатна царина односно врз стоките или превозните средства на таа земја да се примени посебна постапка, водејќи сметка за обврските преземени според меѓународни договори.

(2) Ако за стоките од став 1 на овој член со Царинската тарифа не е предвидено плаќање царина, сојузниот секретар за финансии за таквите стоки може да определи плаќање царина во процент од вредноста на стоките.

Царински контингенти**Член 49**

(1) Критериумите за царинските контингенти ги утврдува Сојузниот извршен совет во согласност со целите на тековната економска политика поставени во годишните резолуции за политиката на остварување на среднорочниот општествен план на Југославија, врз основа на усогласените ставови со надлежните републички и покраински органи. Тие критериуми се објавуваат во „Службен лист на СФРЈ“.

(2) Сојузниот извршен совет може, врз основа на критериумите од став 1 на овој член, да одобри увоз без плаќање царина или увоз со плаќање царина по стапка што е пониска од стапката определена во Царинската тарифа (царински контингент) за стоки за кои во Царинската тарифа е предвидено дека можат да се донесуваат царински контингенти.

(3) Стоките за кои е пропишан царински контингент без плаќање царина, не се сметаат за ослободени од плаќање царина.

(4) Контрола, односно евиденција за користење на царинските контингенти по одделни решенија и видови стоки врши, односно води Сојузната управа за царини.

Увоз на стоки обусловен со извоз (рампласман)**Член 50**

(1) Сојузниот извршен совет може да одобри увоз на стоки без плаќање царина или со намалена царинска стапка, под услов увозникот, пред увозот на стоките или најдоцна во рок од една година од денот на преминувањето на стоките преку царинската линија, да извезе во странство стоки во иста вредност.

(2) Сојузниот секретар за финансии, во спогодба со сојузниот секретар за надворешна трговија може да одобри увоз на стоки без плаќање царина или со намалена царинска стапка, под услов увозникот пред увозот на стоките или најдоцна во рок од шест месеци од денот на преминувањето на стоките преку царинската линија, да извезе во странство стоки во иста количина и од ист тарифен став.

(3) Ако стоките се увезуваат сукцесивно, роковите од ст. 1 и 2 на овој член се сметаат за секоја пратка посебно.

(4) Ако стоките не бидат извезени во определениот рок, на увезените стоки ќе се наплати царина според прописите што важеле во моментот на увозот на стоките.

(5) Ако вредноста на увезените стоки од ст. 1 и 2 на овој член е поголема од вредноста на извезените стоки, на разликата на вредноста на стоките ќе се наплати царина според прописите што важеле во моментот на увозот на стоките.

Дополнителни и компензаторни царини**Член 51**

(1) Ако цената на стоките што се увезуваат е пониска од нормалната цена (член 34) и ако увозот на такви стоки може да му нанесе штета на стопанството на Југославија, ќе се наплати дополнителна царина во износ кој претставува разлика помеѓу нормалната цена и цената на стоките што се увезуваат.

(2) Ако се увезуваат стоки за кои во земјата на потеклото или извозот е одобрена субвенција, заради неутрализирање на субвенцијата може да се наплати компензаторна царина до износот на субвенцијата.

(3) Сојузниот извршен совет ќе донесе поблиски прописи за условите за применување на одредбите од овој член.

Преференцијални царински стапки**Член 52**

(1) За увоз на стоки од земјите во развој можат да се определат преференцијални царински стапки.

(2) Преференцијалните царински стапки можат да се применуваат врз стоки што се увезуваат од определени земји во развој ако вредноста на увезените стоки во односната земја со индустриска обработка е зголемена најмалку за 51%.

(3) Царинските стапки од став 1 на овој член и поблиските услови за применување на одредбата од став 2 на овој член, ги пропишува Сојузниот извршен совет.

Посебни мерки за царинска заштита**Член 53**

(1) Ако на странскиот пазар настапат промени што бараат итно спречување на нарушувањата што би настанале на внатрешниот пазар со примена на важечките царински стапки, Сојузниот извршен совет може да ги зголеми, односно намали важечките царински стапки.

(2) Во случајот од став 1 на овој член, Сојузниот извршен совет може важечката царинска стапка да ја зголеми, односно намали до 50%, а ако во Царинската тарифа за некои стоки е предвидена царинска стапка пониска од 10%, вклучувајќи ја и стапката „слободно“, за таквите стоки може да определи царинска стапка до 15%.

Сезонски царински стапки**Член 54**

(1) Ако царинските стапки за земјоделски производи во определен временски период не обезбедуваат стабилност на домашното производство и на домашниот пазар во согласност со политиката на цените, Сојузниот извршен совет може, покрај постојните царински стапки, да пропише и сезонски царински стапки, со временско ограничување на нивната примена.

(2) Сезонската царинска стапка од став 1 на овој член не може да биде поголема од 20%.

Враќање на царината (Drawback)**Член 55**

(1) Ако увезените стоки се употребени за производство на домашни стоки, царината може да се врати, во целост или делумно, ако така произведените стоки се извезат.

(2) Начинот и условите под кои се врши враќање на царината во смисла на став 1 од овој член ќе ги пропише Сојузниот извршен совет.

Застареност на правото на наплата на царината**Член 56**

(1) Правото на наплата на царина застарува за пет години од денот кога настанала обврската за плаќање царина.

(2) Рокот на застареноста од став 1 на овој член се прекинува со секое службено дејствие на надлежниот орган преземено заради наплата на царината.

(3) Застареност на правото на наплата на царина настапува во секој случај по истекот на рокот од десет години од денот кога настанала обврската за плаќање на царина.

Применување на меѓународни договори и прописи за водење на управна постапка**Член 57**

Одредбите на овој закон нема да се применуваат врз плаќање царина за увезени стоки, ако плаќањето на царината е регулирано поинаку со меѓународен договор што Југославија го потпишала и ратификувала.

Член 58

Сојузната управа за царини и царинарниците водат управна постапка и донесуваат решенија според одредбите на Законот за општата управна постапка, ако со одредбите на овој закон не е определено поинаку.

Член 59

(1) Против решение на царинарница донесено во управна постапка, може да се изјави жалба до Сојузната управа за царини.

(2) Жалбата се поднесува во рок од 15 дена од денот на доставувањето на решението.

II. ЦАРИНСКА ПОСТАПКА ВО ЖЕЛЕЗНИЧКИОТ СООБРАКАЈ**Запирање на железнички превозни средства****Член 60**

(1) Заради спроведување на мерките на царински надзор, железничките превозни средства (возовите) по преминувањето на царинската линија се запираат на граничната железничка станица, на царинските колосеци.

(2) Царинскиот колосек од став 1 на овој член го определува организацијата на здружен труд во областа на железничкиот сообраќај (во натамошниот текст: железничка станица), во спогодба со царинарницата.

(3) Ако царинскиот колосек е зафатен, железничката станица е должна навремено, пред влегувањето на возот, да ја извести граничната царинарница на кој колосек ќе застане железничкото превозно средство.

Царински надзор над стоките и возовите**Член 61**

(1) На пругата помеѓу царинската линија и граничната железничка станица не смеат да се запираат возови, освен поради неопходни мерки за безбедност на сообраќајот или во случај на виша сила.

(2) Ако возот се запре на пругата помеѓу царинската линија и граничната железничка станица, граничната железничка станица е должна за тоа веднаш да ја извести надлежната царинарница.

Член 62

(1) По исклучок од одредбата на член 61 став 1 од овој закон, ако заради превоз на патници во локалниот железнички сообраќај, постои постојана потреба од запирање на возот помеѓу царинската линија и граничната железничка станица, на таквите возови им се додаваат посебни коли со видно означен натпис „За локален сообраќај“.

(2) Колите за локален сообраќај не смеат со ходник да бидат поврзани со другите коли.

(3) По доаѓањето на возот во граничната железничка станица, граничната железничка станица презема потребни мерки патниците во локалниот сообраќај да не се мешаат со патниците што доаѓаат од странство.

Член 63

(1) Заедницата на југословенските железници е должна на сите царинарници да им го достави возниот ред на возовите во редовниот сообраќај, најдоцна седум дена пред денот на почетокот на неговото важење.

(2) Заедницата на југословенските железници е должна при изработката на возниот ред за возовите во меѓународниот сообраќај да прибави мислење од Сојузната управа за царини.

(3) Граничната железничка станица е должна да ја известува граничната царинарница:

1) за воведување на вонредни возови во меѓународниот сообраќај, со назначување на точното време на нивното поаѓање во странство, односно доаѓање од странство, најдоцна 24 часа пред доаѓањето на возот;

2) за секое откажување или задоцнување на редовните и вонредните возови во меѓународниот сообраќај подолго од 30 минути;

3) за секое преминување на границата на сами локомотиви, моторни коли и дресини;

4) за секое зголемување на бројот на колите во возовите во меѓународниот сообраќај за превоз на патници над вообичаениот број.

(4) Железничките станици во внатрешноста на земјата се должни да ги известуваат царинарниците што имаат царински испостави на тие станици за секоја промена во возниот ред на возовите во меѓународниот сообраќај за превоз на патници и за секое задоцнување на тие возови.

Член 64

Возовите што превезуваат патници во меѓународниот железнички сообраќај, пероните и колосеците на кои стојат такви возови, како и колосеците на кои стојат возови што превезуваат стоки во меѓународниот сообраќај, мораат ноќе да бидат осветлени.

Член 65

(1) Кога воз што превезува патници ќе пристигне од странство во граничната железничка станица, граничната царинарница веднаш врши царински преглед на локомотивата, моторната кола, тендерот, службената кола и на возниот персонал.

(2) Одвојување на локомотивата, тендерот и на службената кола од возот односно оддалечување на возниот персонал, е дозволено дури по-извршениот царински преглед.

Член 66

(1) Царински преглед на багажот што патниците го носат со себе се врши во колите во кои се наоѓаат патниците за време на редовното задржување на возот во граничната железничка станица.

(2) По исклучок од одредбата на став 1 од овој член царински преглед на багажот, во оправдани случаи, може да се врши и во просториите на граничната царинарница.

(3) За време на царинскиот преглед на возот, стоките, патниците и нивниот багаж, пристап на перонот покрај кој стои возот и влегување во возот им се дозволени само на овластени службени лица, а на други лица-само со претходна согласност на граничната царинарница.

Член 67

(1) Ако царинската постапка со патниците не може да се изврши за време на редовното задржување на возот во граничната железничка станица, царинската постапка може да се изврши и за време на движењето на возот.

(2) Ако царинската постапка со патниците се врши и за време на движењето на возот, железницата е должна на царинските работници што вршат преглед да им обезбеди бесплатен превоз при заминување и враќање, како и посебно купе за спроведување на мерките на царински надзор и сместување на царинските стоки, под условите што се регулираат со посебен договор.

Член 68

(1) Багажот што во странство ѝ е предаден на железницата на превоз до влезната железничка станица, таа станица е должна да ѝ го предаде на царинарницата најдоцна следниот ден до 12 часот по преминувањето на царинската линија.

(2) Багажот што во странство ѝ е предаден на железницата на превоз до некоја железничка станица во внатрешноста на земјата, железницата е должна да ѝ го пријави на влезната царинарница со пријава за увоз и провоз на стоки.

Член 69

(1) Кога товарен воз од странство ќе пристигне во граничната железничка станица, граничната царинарница го става под царински надзор, ја утврдува бројната состојба на колите во составот на возот, врши царински преглед на возот и на возниот персонал и ја утврдува состојбата на странските пломби на колите.

(2) Бројната состојба на колите во составот на товарниот воз граничната царинарница ја споредува со пописната листа (список на преминувањата) на колите на странската железница што ѝ ја предава граничната железничка станица. Ако граничната железничка станица не располага со странска пописна листа, граничната царинарница пристигнатите коли ги запишува во пописната книга на превозните средства.

(3) За време на царинскиот преглед на товарниот воз и на возниот персонал, пристап на перонот покрај кој стои возот и влегување во возот им е дозволено само на овластени службени лица.

Член 70

(1) Ако со царинскиот преглед се утврди дека на затворените вагони со стоки нема странски пломби или дека пломбите се повредени, граничната царинарница и граничната железничка станица ставаат свои пломби без утврдување на вистинската состојба на стоките во вагоните.

(2) Ако граничната железничка станица има намера да ја провери вистинската состојба на стоките од став 1 на овој член, проверувањето може да го врши само под царински надзор.

(3) За вагоните на кои е ставена пломба на граничната царинарница и на граничната железничка станица, во пописната книга односно пописната листа се внесува забелешка за состојбата на странските пломби.

Член 71

(1) На барање од граничната царинарница, граничната железничка станица е должна да ги отвори колите и сите други простории во возот.

(2) Ако заради извршување на царинскиот преглед треба од колите да се симнат одделни прицврстени делови, граничната железничка станица е должна на барање од граничната царинарница да ги симне таквите делови.

(3) Ако по симнувањето на одделни прицврстени делови од колите не се утврди дека постои кривично дело, стопански престап или царински прекршок, трошоците за симнување и поставување на таквите делови паѓаат врз товар на буџетот на федерацијата.

Член 72

Граничната царинарница е должна за завршениот царински преглед на возот веднаш да ја извести граничната железничка станица со запишување во книгата на железничката станица за пријавување и одјавување на возот.

Член 73

(1) Возот не може да го продолжи патот додека граничната царинарница не ќе ги изврши сите дејствија предвидени со овој закон и со прописите донесени врз основа на овој закон, освен прегледот на патниците (член 67 став 1).

(2) Граничната царинарница е должна сите дејствија од став 1 на овој член кај патничките возови да ги изврши за време на задржувањето на возот според возниот ред, а кај товарните возови — најдолго за два часа, ако не постојат посебни причини за подолго задржување на возот.

Пријавување и предавање на стоки на гранична царинарница

Член 74

(1) Граничната железничка станица е должна веднаш по доаѓањето на возот од странство усно да ѝ го пријави возот на граничната царинарница.

(2) Граничната железничка станица е должна на граничната царинарница да ѝ поднесе и писмена пријава за возот и стоките, најдоцна во рок од пет часа од часот на доаѓањето на возот.

(3) Образецот на пријавата за увоз и провоз на стоки го пропишува директорот на Сојузната управа за царини.

Член 75

(1) Сите стоки пристигнати со еден воз ѝ се пријавуваат на граничната царинарница со една пријава за увоз и провоз на стоки.

(2) Во пријавата за увоз и провоз на стоки прво се запишуваат пратките на стоки што се превезуваат, потоа пратките на стоки што се упатуваат за царинење до други царинарници и пратките на стоки што се царинат кај граничната царинарница на која ѝ се поднесува пријавата.

Член 76

(1) Граничната железничка станица ја исполнува пријавата за увоз и провоз на стоки врз основа на железничките превозни исправи што ги придружуваат стоките (товарен лист, експресен лист, багажница, железничка проследница и др.).

(2) Податоците внесени во пријавата од став 1 на овој член мораат да им одговараат на податоците од железничките превозни исправи.

(3) Пријавата за увоз и провоз на стоки се пополнува со машина за пишување или со хемиски молив, нитливо и без бришење и пречртување.

Член 77

(1) Ако во составот на возот пристигнала кола со денковни пратки и ако поединечно запишување на сите колетии во пријавата за увоз и провоз на стоки, со оглед на нивниот број, би траело подолго време, сите тие пратки ќе се забележат во пријавата за увоз и провоз на стоки како колска пратка со назначување на серијата и бројот на колата, а во рубриката: „Назив на стоките“ се става забелешка: „Збирна кола — види ја приложената спецификација“.

(2) Сите денковни пратки во таквата кола се запишуваат поединечно во посебен список (спецификација) кој мора да содржи податоци за количината, видот на пакувањето (сандак, вреќа, буре, кутија и сл.), ознаките, бројот и бруто-тежината на колетите, називот на стоките, како и податоци за бројот на колата во која стоките се натоварени. Списокот се прилага кон пријавата за увоз и провоз на стоки.

(3) Место спецификацијата од став 2 на овој член, граничната железничка станица може кон пријавата за увоз и провоз на стоки да приложи и еден примерок на пополнета меѓународна пријава за царинарницата или товарница ако ги содржи сите податоци од став 2 на овој член.

(4) При прегледот на денковните пратки, граничната царинарница ја утврдува состојбата на пакувањето на колетите и ги споредува податоците од превозните исправи со податоците на колетите. Таквите пратки граничната царинарница не ги плембира.

Член 78

(1) Пријавата за увоз и провоз на стоки, пополнета во два идентични примерока, граничната железничка станица ѝ ја предава на граничната царинарница заедно со железничките превозни исправи.

(2) Примерката пријава за увоз и провоз на стоки граничната царинарница ја споредува со железничките превозни исправи и со податоците од пописната книга, односно пописната листа на превозните средства.

(3) Кога ќе утврди дека пријавата за увоз и провоз на стоки е правилно пополнета, граничната царинарница ја заверува пријавата и ја заведува во контролниот на царинските пријави за увоз и провоз на стоки, а превозните исправи, со еден примерок на пријавата за увоз и провоз на стоки на кој го потврдила приемот на пријавата, ѝ ги враќа на граничната железничка станица најдоцна во рок од два часа од часот на приемот.

Член 79

Заради проверување на точноста на пријавата за увоз и провоз на стоки, граничната царинарница врши преглед на возот, а ако постои основано сомневање во исправноста на податоците во пријавата, може да изврши и преглед на стоките.

Предавање стоки на царинарницата

Член 80

(1) Ако во пријавата за увоз и провоз на стоки, поднесена до граничната царинарница од страна на железничката станица, е назначено дека стоките ќе се царинат кај таа царинарница, стоките можат да се сместат во согласност со член 206 од овој закон.

(2) Ако прегледот на стоките може да се изврши без истоварување, царинарницата може, на барање од железничката станица или по сопствена

иницијатива, да определи прегледот на стоките да се изврши во возот со кој стоките пристигнале, и тоа на колосекот што ќе го определи железничката станица, во спогодба со царинарницата.

(3) Ако царинарницата при прегледот утврди дека прегледот на стоките не може да се изврши во возот, железничката станица е должна, во рок од 48 часа, да ги истовари стоките и да ги смести на место што ќе го определи царинарницата.

(4) Царинарницата, на барање од железничката станица, за стоките од став 2 на овој член што се пријавени за царинење, а кои нема да се царинат во рок од 24 часа, ќе одобри истоварување и сместување под царински надзор.

Член 81

(1) Ако царинарницата одлучи прегледот на стоките да се изврши во возот, ќе стави за тоа забелешка на пријавата за увоз и провоз на стоки. Таквите стоки остануваат и понатаму кај железничката. Возот мора да биде поставен на колосек што ќе го определи железничката станица, во спогодба со царинарницата.

(2) Железничката станица е должна да ја извести царинарницата на кој колосек е поставен возот со стоките што ќе се прегледат во него.

Член 82

(1) На колосекот кај царинските магацини и царинските стоваришта, железничката станица може да поставува само воз во кој се наоѓаат стоки определени за истовар во тие магацини односно стоваришта.

(2) Царинарницата е должна да започне со преземање на стоките во царинскиот магацин односно во царинското стовариште во текот на работното време на царинскиот магацин односно царинското стовариште, и тоа штом железничката станица ќе го постави возот односно стоките на местото определено за преземање и ќе го обезбеди вршењето на истоварот.

(3) Ако истоварот не може да се заврши во текот на редовното работно време, царинарницата ќе го продолжи преземањето на стоките во продолжена работа. Ако истоварот не може да се заврши ниту во продолжена работа, царинарницата ќе стави царински обележја на возот и ќе го продолжи преземањето на стоките во наредниот ден, вклучувајќи ги и неделата и државните празници.

Член 83

Пред да пристапи железничката станица кон истовар и предавање на стоките на царинарницата, царинскиот работник и железничкиот работник ја проверуваат исправноста на обележјата на возот и во пријавата за увоз и провоз на стоки ја внесуваат најдената состојба на тие обележја, како и денот и часот кога започнал истоварот.

Член 84

(1) При предавањето на стоките царинскиот работник ги споредува податоците од пријавата за увоз и провоз на стоки со состојбата на колетите во поглед на нивната количина и ознака, а по потреба, ја проверува и нивната тежина и видот на стоките.

(2) Ако стоките се предаваат во растурена состојба, царинарницата врши прием, без мерење на нивната тежина, врз основа на пријавата за увоз и провоз на стоки.

(3) Железничката станица може да бара од царинарницата при предавањето на стоките да се изврши и мерење на нивната тежина.

Член 85

Ако податоците од пријавата за увоз и провоз на стоки се согласуваат за состојбата на колетите, царинскиот работник и железничкиот работник на

пријавата за увоз и провоз на стоки ставаат забелешка дека стоките се примени без забелешки, и со назначување на денот и часот кога предавањето е завршено, ја потпишуваат забелешката.

Член 86

(1) Ако при предавањето на стоките се утврди дека податоците од пријавата за увоз и провоз на стоки не се согласуваат со состојбата на стоките во поглед на видот, количината и ознаката на броевите на колетите, дека на нив се повредени обележјата, дека колетите се оштетени или дека стоките од нив на кој и да е начин се растураат, царинскиот работник во присуство на железничкиот работник ќе состави за тоа записник во три примероци, што го потпишуваат обајцата.

(2) Стоките што се растураат од колетите, царинарницата не е должна да ги прими сè додека железничката станица не ќе го спречи растурањето.

Член 87

(1) Ако при предавањето на стоките се утврди вишок на колетите односно стоки, железничката станица тој вишок го запишува во пријавата за увоз и провоз на стоки и ѝ го предава на царинарницата.

(2) Стоките од став 1 на овој член можат да лежат во царинскиот магацин односно царинското стовариште најмногу 60 дена.

(3) Ако железничката станица во рокот од став 2 на овој член не ја извести царинарницата за тоа кому му припаѓа пронајдениот вишок на стоки, царинарницата ги излага стоките на продажба.

Член 88

Железничката станица е должна да ѝ обезбеди на царинарницата простории потребни за контрола на патничкиот промет и за спроведување на други мерки на царински надзор, под условите што се регулираат со посебен договор.

III. ЦАРИНСКА ПОСТАПКА ВО ДРУМСКИОТ СООБРАКАЈ

Запирање на друмски превозни средства

Член 89

Сите друмски превозни односно преносни средства со стоки или без стоки што сообраќаат со странство, мораат да се запрат кај граничниот браник (рампа).

Член 90

(1) Граничниот браник е обоен со боја на државното знаме. На столбот од браникот кој се наоѓа од десната страна на патот е истакната табла обоена со боите на државното знаме, со назив на царинарницата. Таблата ноќе мора да биде осветлена.

(2) На граничните премини за пограничен сообраќај се наоѓаат гранични столбови обоени со боите на државното знаме, со натписот: „Премин отворен само за пограничен сообраќај“.

Пријавување и предавање на стоки

Член 91

Стоките што се увезуваат со друмски превозни односно преносни средства се пријавуваат и се предаваат на граничната царинарница согласно со одредбите од чл. 74 до 87 на овој закон.

Царински надзор над стоките во друмскиот сообраќај и над друмските превозни средства

Член 92

(1) Друмските превозни односно преносни средства не можат да го продолжат патот пред да ги

изврши граничната царинарница сите дејствија предвидени со овој закон и со прописите донесени врз основа на овој закон.

(2) Царинарницата е должна сите дејствија од став 1 на овој член да ги изврши во што пократок рок. Тој рок не може да биде подолг од два часа, сметајќи од часот когн на царинарницата ѝ се предадени сите потребни исправи ако не постојат посебни причини за подолго задржување на превозното средство.

Член 93

(1) Ако стоките што се увезуваат со друмски превозни односно преносни средства не се царинат кај граничната царинарница, возарот е должен на име обезбедување за стоките да ѝ уплати на царинарницата износ во височина на пресметаната царина и други увозни давачки што се наплатуваат при увозот на такви стоки, или да положи гаранција на банката, ако со посебни прописи не е определено поинаку.

(2) Сојузниот секретар за финансии ќе пропише во кои случаи и под кои услови подносителот на декларацијата може да се ослободи од давање на обезбедувањето од став 1 на овој член.

Член 94

Ако со друмски моторни возила на домашни организации на здружен труд, на кои можат да се стават царински обележја, се превезуваат стоки така што да не можат да се вадат од нив или да се стават во нив без повреда на царинските обележја, граничната царинарница нема да бара од возарот полагање на обезбедување во смисла на член 93 став 1 на овој закон, туку на таквите возила ќе стави царински обележја и стоките ќе ги упати до приемната царинарница.

Член 95

(1) Југословенски и странски државјани што на привремен престој во Југославија доаѓаат со патничко моторно возило со приколка или без неа, односно со мотоцикл со приколка или без неа, со редовна странска регистрација, можат да го задржат возилото во Југославија најдолго една година.

(2) Југословенски и странски државјани со живеалиште во Југославија што имаат престојувалиште во странство, а привремено доаѓаат во Југославија со друмско товарно моторно возило со редовна странска регистрација, можат друмското товарно моторно возило да го задржат во Југославија најдолго три месеци во текот на една календарска година.

Член 96

Лицата што доаѓаат во Југославија со возилата од член 95 на овој закон можат да превезуваат само свој личен багаж, предмети што им се потребни за лична употреба за време траењето на патувањето и предмети на домаќинството, а за време на задржувањето во Југославија возилата можат да ги користат само за свои потреби и за потребите на своето домаќинство, ако со овој закон или со прописите донесени врз основа на овој закон не е определено поинаку.

Член 97

(1) Лицата што влегле во Југославија со возилата од член 95 на овој закон, мораат тие возила да ги извезат при излегувањето од Југославија, а најдоцна во роковите од член 95 на овој закон, сметајќи од денот на влегувањето во Југославија.

(2) Во оправдани случаи царинарницата може да одобри возилото од член 95 на овој закон да се остави на чување кај царинарницата или под царински надзор кај правни или физички лица и по заминувањето на лицето што со тоа возило влегло во Југославија, односно по истекот на пропишаниот рок.

Член 98

(1) Ако возилото од член 95 на овој закон е оставено на чување на правно или физичко лице без знаење на царинарницата, тоа лице е должно за тоа да ја извести царинарницата во рок од десет дена од денот кога возилото му е предадено на чување.

(2) Со возилото што не е пријавено во смисла на став 1 од овој член, ќе се постапи на начин предвиден во член 101 на овој закон.

Член 99

(1) Ако возилото од член 95 на овој закон биде оштетено така што да не може да се поправи, сопственикот на возилото односно возарот е должен да го изнесе од Југославија, или може, без право на надомест, да ѝ го предаде на најблиската царинарница, односно на најблискиот општински орган на внатрешните работи.

(2) Органот од став 1 на овој член е должен да ја извести најблиската царинарница која го презема возилото заради продажба.

Член 100

(1) Ако моторно возило што во Југославија влегло со олеснувањата од член 95 на овој закон, на територијата на Југославија биде оставено на место или под околности што наведуваат на заклучок дека возилото е напуштено (од возилото се симнати регистарските табели, возилото е потешко хаварисано или запустено, никој не се грижи за возилото и сл.), царинарницата на чие подрачје ќе биде најдено таквото возило е должна веднаш, а најдоцна во рок од седум дена од денот на пронаоѓањето на возилото, односно од денот на дознавањето за напуштеното возило, за тоа да го извести надлежниот орган на внатрешните работи заради утврдување на сопственикот на напуштеното возило и неговото место на престојот во Југославија. Кон известувањето за пронаоѓањето на напуштено возило, царинарницата на органот на внатрешните работи ќе му ги даде и податоците за таквото возило со кои располага.

(2) Ако моторното возило што во Југославија влегло со олеснувањата од член 95 на овој закон е паркирано на место на кое е дозволено паркирање и тука е оставено најмалку 30 дена, а за тоа време со возилото никој не се служи ниту некој се грижи за него, таквото возило ќе се смета за напуштено и со него ќе се постапи на начинот предвиден во став 1 од овој член.

(3) Напуштеното возило од став 1, односно став 2 на овој член ќе се стави под царински надзор додека не ќе се пронајде неговиот сопственик, односно додека не ќе се изложи на продажба.

(4) Ако органот на внатрешните работи, во рок од три месеци од денот кога царинарницата го известила за пронаоѓање на напуштено возило, не пронајде кој е сопственик на напуштеното возило односно не го утврди неговото место на престој во Југославија, надлежната царинарница, по истекот на тој рок, ќе го изложи возилото на продажба.

Член 101

(1) Ако сопственикот на возилото од член 100 на овој закон е познат или ако неговиот идентитет и адреса можат да се утврдат (врз основа на регистарските табели, евентуално најдените исправи за напуштено возило, или на друг начин), надлежната царинарница во рок од седум дена, преку Сојузната управа за царини, ќе го извести за тоа дипломатското или конзуларното претставништво на државата чија регистрација ја носи напуштеното возило односно чиј државјанин е сопственикот на возилото, со забелешка во каква состојба возилото е најдено и за височината на тро-

шоците што сопственикот треба да ги плати при преземањето на возилото (трошоци за доставување, лежарина и др.) и ќе побара претставништвото да го пронајде и повика сопственикот на напуштеното возило да го изведе возилото од Југославија во определен рок, кој не може да биде пократок од 60 дена од денот на известувањето добиено од дипломатското, односно конзуларното претставништво.

(2) Ако сопственикот на напуштеното возило не го преземе и не го изведе возилото во рок од четири месеци од денот на доставувањето на писмено барање од Сојузната управа за царини до дипломатското или конзуларното претставништво на државата чија регистрација ја носи напуштеното возило, односно чиј државјанин е сопственикот на напуштеното возило, царинарницата ќе го изложи возилото на продажба.

Член 102

(1) Одредбите на овој закон што се однесуваат на влегувањето во Југославија и излегувањето од Југославија на патнички моторни возила чии сопственици се лица со живеалиште во странство, ќе се применуваат и кога такви возила се превезуваат со други превозни средства.

(2) Во случајот од став 1 на овој член, патничкото моторно возило ѝ се пријавува на царинарницата со пријава за увоз и провоз на стоки.

(3) Ако при царинскиот преглед на друмско превозно средство треба од него да се симнат одделни прицврстени делови, па по прегледот не ќе се утврди дека постои кривично дело, стопански престап или царински прекршок, трошоците за симнување и поставување на тие делови паѓаат врз товар на буџетот на Федерацијата.

Член 103

Директорот на Сојузната управа за царини до-несува поблиски прописи за царинскиот надзор над друмските моторни возила со странска регистрација на царинското подрачје на Југославија.

IV. ЦАРИНСКА ПОСТАПКА ВО СООБРАЌАЈОТ ПО ВОДНИТЕ ПАТИШТА

Член 104

(1) Бродските што сообраќаат со странство можат да пристануваат само во луците и пристаништата отворени за меѓународен сообраќај.

(2) Во случај на виша сила, бродовите од став 1 на овој член можат да пристануваат и на други места. Во тој случај заповедникот на бродот е должен за тоа веднаш да ја извести најблиската царинарница или најблискиот општински орган на внатрешните работи.

Член 105

(1) Во луците односно пристаништата отворени за меѓународен сообраќај, бродовите можат да пристануваат само покрај определен царински бент, на определен дел на луката односно пристаништето или брегот или во слободната царинска зона.

(2) Луката односно пристанишната капетанија, во спогодба со републичкиот односно покраинскиот орган на внатрешните работи надлежен за контрола на преминувањето на државната граница, со царинарницата и со организацијата на здружениот труд за луцки односно пристанишни услуги, го определува царинскиот бент односно делот на пристаништето и луката на кој може да се врши пристанување на бродовите во луците и пристаништата отворени за меѓународен сообраќај.

Член 106

Царинскиот бент односно делот на луката, пристаништето или брегот, определен за пристанување

на брод што сообраќа со странство, се одвојува со ограда (преграда) и се обележува со табла која е обоена со боите на државното знаме, со називот на царинарницата. Просториите потребни за вршење на работите на царинската служба се наоѓаат на излезот од бентот односно од определениот дел на луката, пристаништето или брегот, пред преградата. Организацијата на здружен труд за лучки односно пристанишни услуги е должна на царинарницата да ѝ обезбеди простории потребни за контрола на патничкиот промет и за спроведување на други мерки на царински надзор.

Член 107

(1) За пристанување на бродовите вон од царинскиот бент односно вон од определениот дел на луката односно пристаништето или брегот е потребно одобрение од надлежната лучка односно пристанишна капетанија.

(2) По исклучок од одредбата на член 104 став 1 од овој закон, за пристанување на бродовите во лука односно во пристаниште што не е отворено за меѓународен сообраќај, освен во случаи на виша сила, потребно е одобрение од надлежната лучка односно пристанишна капетанија.

(3) Одобрението од ст. 1 и 2 на овој член го издава лучката односно пристанишната капетанија, во согласност со републичкиот односно покраинскиот орган на внатрешните работи надлежен за контрола на преминувањето на државната граница и со царинарницата.

Член 108

(1) Бродовите во домашниот сообраќај на море, на гранични реки и езера, можат да пристануваат само во луците односно пристаништата отворени за домашен или меѓународен сообраќај.

(2) Во луците односно пристаништата што не се отворени за сообраќај можат да пристануваат само бродовите што во домашниот сообраќај превезуваат домашни стоки од едно место во Југославија во друго место во Југославија и бродовите наведени во член 114 точ. 2 и 8 на овој закон.

(3) Бродовите во домашниот сообраќај на море, на гранични езера и реки, можат да пристануваат покрај царинскиот бент односно дел на луката, пристаништето или брегот определен за пристанување на бродови (член 105), во луците односно пристаништата отворени за меѓународен сообраќај или во слободната царинска зона, само по претходно одобрение од царинарницата.

Манифест

Член 109

(1) Бродовите што пловат во царинскиот пограничен појас на море, по меѓународни пловни реки, по гранични реки и гранични езера мораат да имаат манифест, ако со овој закон не е определено поинаку.

(2) Манифестот е исправа во која заповедникот на бродот односно лицето што го овластило заповедникот на бродот го запишува целокупниот товар што се наоѓа на бродот.

Член 110

Манифестот мора да ги содржи особено следните податоци:

1) при доаѓањето на бродот: името и државната припадност на бродот, името и презимето на заповедникот на бродот, од која лука односно пристаниште бродот доаѓа, ознаките и броевите на колетите, бројот и видот на колетите, количината и називот на стоките, броевите на бродските товарници за товарот што треба да се истовари во соодвет-

ната лука односно пристаниште, луците односно пристаништата во кои ќе се истовари останатиот товар, матичната лука односно пристаниште на товарењето за стоките што се превезуваат врз основа на бродската товарница;

2) при заминувањето на бродот: името и државната припадност на бродот, името и презимето на заповедникот на бродот, одредениот лука односно пристаниште, ознаките и броевите на колетите, бројот и видот на колетите, количината и називот на стоките, броевите на бродските товарници за товарот што е натоварен во луката, односно пристаништето во кое товарењето е извршено.

Член 111

Во манифестот, покрај податоците од член 110 на овој закон, или во други исправи приложени кон манифестот, мораат посебно да се запишат и да се специфицираат:

1) предметите што му припаѓаат на екипажот на бродот;

2) багажот на патниците предаден на бродот на превоз;

3) животните намирници и потрошниот и погонскиот материјал за снабдување на бродот, екипажот и патниците.

Член 112

(1) За бродовите што сообраќаат со странство и кои натоваруваат стоки во домашните луци и пристаништа, манифестот мора да биде составен по извршениот натовар на стоките во бродот, а најдоцна два часа пред испловувањето.

(2) Бродовите што доаѓаат од странство, со стоки или без стоки, мораат да имаат манифест во часот на преминувањето на царинската линија.

(3) Ако бродовите што сообраќаат со странство и кои натоваруваат стоки од член 296 став 3 на овој закон, повторно вповлат во југословенските територијални води во рок од шест месеци од денот на испловувањето, мораат да имаат официјална исправа за истоварувањето на таквите стоки.

Член 113

(1) За бродовите во кои се натоваруваат стоки во домашните луци и пристаништа, се составува заминувачки манифест, на еден од јазиците на народите на Југославија, освен ако не е составен на англиски, руски, француски или италијански јазик.

(2) На бродовите што доаѓаат од странство им се признава доаѓачки манифест, кој мора да биде преведен на еден од јазиците на народите на Југославија, ако не е составен на англиски, руски, француски или италијански јазик.

Член 114

Не мораат да имаат манифест:

(1) бродовите што се во повластена пловидба;

(2) бродовите што превезуваат домашни или странски неонарнети стоки за кои имаат други соодветни царински исправи;

(3) југословенските и странските бродови што веат воено поморско знаме;

(4) службените бродови (бродови на органите на управата, на поморската пловидба, на внатрешната пловидба и др.);

(5) бродовите што служат за научни цели;

(6) рибарските бродови што служат само за риболов;

(7) бродовите на земјоделци што служат само за потребите на нивното занимање;

(8) спортските бродови и чамци додека служат за спорт, односно за лични потреби на нивните сопственици.

Член 115

(1) Ако на манифестот не му достига некој податок од член 110 на овој закон или некој пода-

ток е неточен, царинарницата ќе го врати манифестот, назначувајќи на него кој податок недостига односно кој податок треба да се исправи, како и рокот во кој манифестот мора да се дополни односно исправи.

(2) Ако заповедникот на бродот за брод што, според одредбите на овој закон, мора да има манифест, во одредениот рок не ѝ го предаде на царинарницата манифестот и другите пропишани исправи, царинарницата може да нареди стоките да се истоварат и да се чуваат под царински надзор, врз товар и ризик на запсведникот на бродот.

Член 116

(1) Организациите на здружен труд во областа на поморскиот и речниот сообраќај, односно поморските и речните агенции се должни царинарниците што се наоѓаат во луците односно пристаништата отворени за меѓународен сообраќај да ги известуваат за редот на пловидбата на бродовите што редовно сообраќаат со странство и да им го доставуваат редот на пловидбата на тие бродови најдоцна седум дена пред почетокот на неговото важење.

(2) Организациите на здружен труд во областа на поморскиот и речниот сообраќај, односно поморските и речните агенции се должни да ги известуваат царинарниците од став 1 на овој член за доаѓањето на вонредните бродови од странство, со назначување на денот и часот на нивното доаѓање во луцата односно пристаништето, како и за секое задоцнување на пријавените бродови подолго од шест часови.

(3) За доаѓањето на вонредни бродови, организациите на здружен труд во областа на поморскиот и речниот сообраќај, односно поморските и речните агенции се должни да ја известат царинарницата во работното време на царинарницата, а најдоцна еден час пред доаѓањето на бродот во луцата односно пристаништето.

Член 117

(1) Заповедникот на бродот е должен, во рок од 24 часа по доаѓањето на бродот во луцата односно пристаништето, да ѝ ги пријави на царинарницата бродот и стоките.

(2) Пријава на бродот и стоките на царинарницата се врши со поднесување на манифест.

Член 118

Царинската постапка со бродот што доаѓа од странство се врши веднаш по санитарната, фитосанитетската и ветеринарската контрола на бродот.

Преглед на бродови

Член 119

(1) Претставниците на бродот и на сопственикот на товарот и други лица, со претходна согласност од царинарницата, а во придружба на царински работник или со преземање на други мерки на царински надзор, можат да дојдат на бродот и пред неговото пристанување покрај царинскиот бент или во делот на брегот определен за пристанување, но дури откако бродот ќе добие дозвола за сообраќај со брегот од надлежната лучка односно пристанишна капетанија и од републичкиот односно покраинскиот орган на внатрешните работи надлежен за контрола на преминувањето на државната граница.

(2) Додека бродот се задржува во луцата односно пристаништето, претставниците на бродот и на сопственикот на товарот можат слободно да доаѓаат на бродот.

(3) Заповедникот на бродот е должен на царинските работници да им обезбеди доаѓање на бродот и враќање од бродот и да им овозможи вршење на царински преглед.

(4) Заповедникот на бродот е должен да обезбеди осветление на бродот и во сите простории на бродот во кои се врши царински преглед.

Член 120

(1) По доаѓањето на бродот од странство во југословенска лука односно пристаниште, а откако лучките односно пристанишните органи од член 119 на овој закон ќе му одобрат на бродот слободен сообраќај со брегот, царинарницата врши преглед на бродот.

(2) Преглед на бродот, по потреба, може да се врши и додека бродот се наоѓа на котвиштето.

(3) Ако постои основано сомневање дека на бродот се наоѓаат шверцувани стоки, царинарницата може да изврши преглед на бродот и пред добивање одобрение за слободен сообраќај со брегот. Во тој случај царинарницата е должна за тоа претходно да ја извести надлежната лучка односно пристанишна капетанија.

Член 121

(1) Ако во луцата односно пристаништето се наоѓаат повеќе бродови што чекаат да се изврши царински преглед или други дејствија во царинската постапка, царинарницата врши преглед односно други дејствија по редот на добивањето на одобренијата за слободен сообраќај со брегот, односно по редот на поднесувањето на исправите со кои е обусловена постапката на царинскиот орган.

(2) Царинската постапка со лесно расипливи стоки се врши веднаш по поднесувањето на пропишаните исправи до царинарницата.

(3) Царинската постапка со предметите што патниците ги носат со себе се врши веднаш штом бродот ќе добие одобрение за слободен сообраќај со брегот.

Член 122

(1) Царинскиот преглед на бродот се состои од преглед на манифестот и споредување на состојбата на товарот, на предметите што му припаѓаат на екипажот, на патничкиот багаж предаден на превоз на бродот, на животните намирници, на погонскиот и потрошниот материјал со податоците наведени во манифестот, како и од преглед на сите бродски простории.

(2) Царинскиот преглед на бродот се врши во присуство на овластениот претставник на бродот.

(3) Ако со царинскиот преглед се утврди дека на бродот има животни намирници во количина поголема отколку што е потребно за потрошувачка за време на престојот на бродот во луцата односно пристаништето, царинарницата може вишокот на животни намирници да го стави под царински надзор (да го пломбира и др.).

Член 123

(1) Бродовите од член 114 точ. 1, 2 и точ. 5 до 8 на овој закон не смеат да доаѓаат во допир со бродовите што сообраќаат со странство, ниту да го допираат странскиот брег, освен бродовите што пловаат по Гердап, за кои директорот на Сојузната управа за царини, во согласност со сојузниот орган на управата надлежен за сообраќај, ќе пропише посебен режим на пловидбата.

(2) Бродовите од член 114 точ. 5, 6 и 7 на овој закон мораат, ако примат стоки на превоз, да бидат снабдени со соодветна царинска исправа.

(3) Директорот на Сојузната управа за царини пропишува кои царински исправи мораат да ги имаат бродовите од став 2 на овој член.

Член 124

Прегледот на брод што се врши за време на пловидбата во царинскиот пограничен појас се состои од споредување на манифестот и другите бродски исправи со товарот на бродот.

Член 125

(1) Бродот за време на пловидбата во царинскиот пограничен појас царинарницата може да го упати заради преглед односно претрес во најблиската лука, односно пристаниште.

(2) Ако постои основано сомневање дека на бродот се наоѓаат скриени стоки, царинарницата може да изврши претрес на бродот.

(3) Пред почетокот на претресот на странски брод во луката односно пристаништето, во смисла на став 2 на овој член, царинарницата го известува за претресот конзуларниот претставник на државата на која ѝ припаѓа бродот, ако таков претставник постои во луката односно пристаништето во кое се наоѓа бродот.

(4) Ако во луката односно пристаништето не се наоѓа конзуларен претставник на државата на која ѝ припаѓа бродот, претресот се врши во присуство на претставник на лучката односно пристаништната капетанија и заповедникот на бродот, односно неговиот заменик.

(5) Ако на бродот се најдат скриени стоки, царинските работници го сироведуваат бродот до најблиската царинарница.

(6) На барање од заповедникот на бродот, царинарницата издава потврда за резултатот на прегледот, односно претресот на бродот.

Член 126

(1) По исклучок од одредбите на член 125 од овој закон, ако при прегледот на странски брод во луката односно пристаништето се појави основано сомневање дека на бродот се наоѓаат скриени стоки или дека на таквиот брод нашол прибежиште сторител на царински прекршок, царинарницата ќе изврши претрес на бродот и без претходно известување и присуство на конзуларниот претставник на државата на која ѝ припаѓа бродот, со тоа што конзуларниот претставник дополнително ќе го извести за претресот на бродот.

(2) Ако при царинскиот преглед на бродот треба од бродот да се симнат одделни прицврстени делови, па по симнувањето на деловите не ќе се утврди постоење на кривично дело, стопански престап или царински прекршок, трошоците за симнување и поставување на таквите делови паѓаат врз товар на буџетот на федерацијата.

Член 127

Кога во домашната лука, односно пристаниште ќе вплови брод што доаѓа од странство и кој има стоки за истовар, заповедникот на бродот е должен за стоките што се пријавуваат за истовар да поднесе манифест, а ако се врши делумен истовар на стоките — извод од манифестот.

Член 128

Истовар на стоките се врши под царински надзор, врз основа на манифестот, односно извод од манифестот.

Член 129

(1) Ако истоварот на стоките се врши непосредно од бродот во царински склад, царинарницата е должна да го овозможи истоварот веднаш по врзувањето на бродот за оперативниот брег.

(2) Истоварот на стоките во царинскиот склад мора да биде организиран така што царинскиот работник да може брзо да го изврши споредувањето на состојбата на истоварените стоки со податоците во манифестот, односно во изводот од манифестот.

Член 130

(1) Ако истоварот на стоките не се врши непосредно во царинскиот склад туку на брегот или во друго превозно средство, па дополнително се преве-

зуваат во царинскиот склад, царинарницата го обезбедува царинскиот надзор и над превозот на стоките до складот.

(2) Ако истоварот на стоките се врши непосредно од бродот во друго превозно средство заради испраќање до внатрешна царинарница на царинење или се испраќаат до корисниците како стоки оцаринети при претоварот, царинарницата го обезбедува царинскиот надзор додека стоките не ќе ги преземе возарот.

Член 131

Истоварот од бродот во царински магацин, царинско стовариште, царинско сместувалиште или консигнационен склад, се врши врз основа на пријавата за увоз и провоз на стоки, која се поднесува во два примерока.

Член 132

Истоварот на стоки од бродот непосредно во железнички или други превозни средства заради превоз до друга царинарница, се врши врз основа на пријавата за увоз и провоз на стоки која возарот, што ќе ги прими стоките на натамошен превоз, ја поднесува во два примерока.

Член 133

(1) Кога истоварот на стоките од бродот е завршен, царинарницата врши споредување на состојбата на истоварените стоки со податоците во манифестот, односно со податоците во изводот од манифестот.

(2) За стоките истоварени во царински склад, податоците од манифестот, односно од изводот од манифестот се споредуваат со состојбата на стоките во поглед на ознаката, бројот и видот на пакувањето.

(3) За стоките истоварени непосредно во други превозни средства или во царински магацин, царинско стовариште, царинско сместувалиште или консигнационен склад, податоците од манифестот, односно од изводот од манифестот се споредуваат со податоците од пријавата за увоз и провоз на стоки.

(4) Исправноста на истоварот царинарницата ја потврдува на манифестот, односно на изводот од манифестот и му го враќа на заповедникот на бродот.

Член 134

Ако при споредувањето на состојбата на истоварените стоки со податоците од манифестот, односно со податоците од изводот од манифестот се утврдат неправилности или несогласувања во поглед на видот на стоките, тежината на стоките и бројот на колетите или во поглед на ознаките на колетите, царинарницата за тоа составува забелешка на манифестот, односно на изводот од манифестот.

Член 135

(1) Ако истоварот на стоките се врши врз основа на изводот од манифестот, а при споредувањето се утврдат вишоци на стоки што се истоварени по грешка, таквите вишоци веднаш се враќаат на бродот од кој се истоварени.

(2) Ако бродот отпловил, агенцијата што го застапува бродот најдените вишоци ги пријавува со пријава за увоз и провоз на стоки.

Член 136

Домашните и странските бродови што веат воено поморско знаме се должни за царинските стоки што ги истоваруваат да поднесат пријава за увоз и провоз на стоки.

Член 137

(1) Во поглед на предавањето односно приемот на стоки од бродот во царински магацин, односно во царинско стовариште, сообразно се применуваат одредбите од чл. 84 до 87 на овој закон.

(2) По завршениот истовар и приемот на стоките во царински склад, држателот на складот е должен на царинарницата да ѝ го потврди приемот на стоките.

Член 138

(1) Претовар на царински стоки од еден на друг брод се врши по претходно писмено одобрение од царинарницата и под царински надзор.

(2) Ако поради виша сила претоварот на стоки од еден во друг брод е извршен без претходно писмено одобрение од царинарницата, заповедникот на бродот од кој е извршен претоварот е должен тоа да ѝ го пријави на најблиската царинарница и да ѝ поднесе потврда од надлежната лучка односно пристанишна капетанија за тоа дека претоварот е извршен поради виша сила.

(3) Во манифестот на бродот од кој стоките се претоварени се запишуваат податоците за тоа кои стоки и во кој брод се претоварени, а во манифестот на бродот на кој е извршен претоварот — податоците за претоварените стоки со назначување на бродот од кој стоките се претоварени.

Посебни одредби за царинската постапка во сообраќајот на Дунав

Член 139

(1) Бродовите што по Дунав доаѓаат од странство, односно заминуваат во странство, мораат да се запраат и да ѝ се пријават на граничната царинарница заради вршење на царинска постапка.

(2) За бродовите во превоз по Дунав царинската постапка може да се врши и за време на движењето на бродот.

Член 140

(1) Заповедникот на бродот што доаѓа од странство е должен на влезната царинарница да ѝ поднесе пријава за увоз и провоз на стоки и кон неа да приложи:

- 1) список на бродскиот екипаж;
- 2) список на патниците и нивниот багаж (име и презиме на патникот, назив и број на патната исправа, државјанство, место во кое патува и број на парчињата на рачниот багаж);
- 3) список на животните намирници што се наоѓаат на бродот;
- 4) бродски превозни исправи.

(2) Секој царински преглед на бродот, на стоките и на исправите, царинскиот работник го потврдува со свој потпис и со печат на надлежната гранична царинарница врз соодветната исправа.

Член 141

(1) Заповедникот на бродот е должен на царинските работници да им обезбеди доаѓање на бродот и враќање од бродот и да им овозможи вршење на царинскиот преглед.

(2) Заповедникот на бродот е должен да обезбеди осветление на бродот и во сите простории на бродот во кои се врши царинскиот преглед.

Член 142

Примопредавањето на стоките што се царинат кај влезната царинарница се врши согласно со одредбите на чл. 84 до 87 од овој закон.

Член 143

(1) За стоките што се увезуваат и се упатуваат со брод до друга царинарница, влезната царинарница составува царинска проследница во два примерока, врз основа на податоците од пријавата за увоз и провоз на стоки. Еден примерок на проследницата влезната царинарница го задржува, а вториот примерок му го враќа на заповедникот на бродот заради предавање на приемната царинарница. Заповедникот на

бродот го потврдува приемот на проследницата на примерокот што останува кај влезната царинарница.

(2) На просториите на бродот во кои се сместени царинските стоки, односно на стоките што се наоѓаат на отворен простор на бродот, царинарницата става царински обележја.

(3) На бродските превозни исправи возарот става налепка: „Царински стоки. Да ѝ се предадат на царинарницата

(назив на царинарницата)

Член 144

На писмено барање од заповедникот на бродот, царинарницата може да одобри истовар на стоки во пристаништето што заповедникот на бродот ќе го назначи во барањето иако според бродската товарница, товарниот лист и други превозни исправи стоките се наменети за некое друго пристаниште.

Член 145

(1) Пред почетокот на примопредавањето на стоките, приемната царинарница, во присуство на заповедникот на бродот, ги прегледува царинските обележја и за најдената состојба става забелешка на проследницата што ѝ ја предава заповедникот на бродот.

(2) Постапката во поглед на примопредавањето на стоките е идентична со постапката што ја спроведува влезната царинарница (член 142).

Член 146

(1) Стоките што се оцаринети за извоз кај некоја царинарница на Дунав се упатуваат со брод до излезната царинарница со третиот примерок на извозната декларација што царинарницата му го враќа на возарот заради предавање на излезната царинарница. Приемот на стоките и на примерокот на извозната декларација возарот го потврдува на оригиналот на извозната декларација.

(2) Царинарницата што го извршила царинењето става на стоките од став 1 на овој член царински обележја, назначувајќи во извозната декларација какви обележја ставила.

(3) Возарот е должен на бродските исправи да стави налепка: „Царински стоки. Да ѝ се предадат на царинарницата

(назив на царинарницата)

Член 147

(1) Излезната царинарница проверува дали царинските обележја се неповредени и дали состојбата на стоките, сместени на отворен бродски простор, се согласува со податоците во извозната декларација.

(2) Ако утврди дека состојбата на стоките и царинските обележја се исправни, царинарницата го одобрува излезот на стоките, а третиот примерок на извозната декларација, заедно со потврда за излегување на стоките, ѝ го враќа на испратната царинарница.

Член 148

(1) На делот на Дунав од границата до граничната царинарница, бродовите не смеат да пристануваат, да вршат натовар, истовар или претовар на стоки, ниту да доаѓаат во допир со други бродови, освен во случај на виша сила.

(2) Граничните царинарници на Дунав можат да наредат на делот на Дунав од став 1 на овој член бродовите да се запираат по влегувањето на територијата на Југославија, заради прием на царински работници што ќе ги спроведат до царинарницата или од царинарницата до местото на излегувањето од територијата на Југославија.

Член 149

Заповедникот на бродот со кој се превезуваат стоки по Дунав е должен на влезната царинарница,

покрај пријавата за увоз и провоз на стоки, да поднесе и писмена изјава за тоа дали превезува стоки чиј увоз во Југославија е забранет.

Член 150

За стоките што се превезуваат по Дунав, влезната царинарница, врз основа на податоците од пријавата за увоз и провоз на стоки, составува проследница во два примерока, од кои едниот примерок му го врачува на заповедникот на бродот заради предавање на излезната царинарница. Заповедникот на бродот го потврдува приемот врз примерокот на проследницата кој остаува кај царинарницата.

Член 151

(1) Над царинските стоки што се превезуваат по Дунав влезната царинарница може да ги определи следните мерки на царински надзор:

1) ставање царински обележја на бродските простории во кои се сместени царинските стоки;

2) опишување на царинската проследница на царинските стоки што се наоѓаат на отворени бродски простории;

3) спроведување на бродот ако царинскиот надзор не може да се обезбеди на друг начин.

(2) Ако на бродските простории и на стоките веќе се ставени странски царински обележја, царинарницата нема да става свои обележја, ако со меѓународен договор е предвидено таквите странски обележја да се признаваат.

(3) Царинарницата во проследницата ќе назначи какви царински обележја се ставени на бродските простории и на стоките.

(4) Ако царинарницата како мерка на царински надзор определила спроведување на бродот, возарот е должен на царинскиот спроводник да му обезбеди на бродот ноќевалиште и храна по режиски цени, и на излезната царинарница да ѝ ги исплати дневниците за царинскиот спроводник за сето време поминато на пат заради спроведување на бродот.

Член 152

(1) Ако е во прашање странски брод на кој се наоѓаат само стоки што се превезуваат, а бродот не го придружува царински спроводник, излезната царинарница проверува дали сите ставени царински обележја се исправни и не врши никаков друг преглед на бродот и екипажот.

(2) Ако царинските обележја се повредени или отстранети, излезната царинарница тоа го утврдува записнички и врши сослушување на заповедникот на бродот или на неговиот заменик заради поведување прекршочна постапка. Царинарницата ќе му дозволи на заповедникот на бродот да ја продолжи бродот пловидбата, ако утврди дека состојбата на стоките се согласува со податоците во проследницата.

(3) Ако состојбата на стоките не се согласува со податоците во проследницата, излезната царинарница тоа го утврдува записнички, ги врши потребните сослушувања и поведува прекршочна постапка, а бродот го задржува од натамошна пловидба до полагање на обезбедување за паричната казна и за вредноста на стоките.

(4) Обезбедувањето за парична казна и за вредноста на стоките може да се даде и во вид на гарантно писмо од банката.

Член 153

(1) Странските бродови што пловат по Дунав од Велико Градиште до Прахово и обратно, не подлежат на царински надзор ако при пловидбата не ги допираат бреговите на Југославија.

(2) Странските бродови што во провоз пристануваат во домашно пристаниште заради снабдување со гориво, животни намирници или со други потреби, а не заради вршење натовар и истовар на стоки, ослободени се од царински преглед и се ставаат само под царински надзор.

Повластена пловидба

Член 154

(1) Домашните бродови што редовно сообраќаат во царинскиот пограничен појас на море, по гранични реки и по гранични езера, ги уживаат следните повластици (повластена пловидба):

1) не мораат да имаат манифест;

2) можат да сообраќаат и со луките односно пристаништата што не се отворени за домашен сообраќај, ако се означени во пловидбениот ред на бродот;

3) можат да вршат натовар, истовар и претовар на стоки и патници без царински надзор.

(2) Одобрение за повластена пловидба издава царинарницата надлежна според матичната лука на бродот.

Член 155

(1) Бродот што ужива повластена пловидба не смее, без претходно одобрение од царинарницата, да пристане покрај странски брег односно да допре странски брег, странски брод или брод што не ужива повластена пловидба.

(2) Ако поради виша сила постапи противно на одредбата од став 1 на овој член, заповедникот на бродот е должен за тоа веднаш да ја извести најблиската царинарница.

Член 156

(1) Бродот што ужива повластена пловидба не може, без претходно одобрение од царинарницата, освен во случај на виша сила, да пристане во лука односно пристаниште што не е означено во пловидбениот ред на бродот. Тоа одобрение царинарницата може да го издаде и усно.

(2) Ако поради виша сила постапи противно на одредбата од став 1 на овој член, заповедникот на бродот е должен за тоа веднаш да ја извести најблиската царинарница.

Член 157

(1) Писмено барање за давање одобрение за повластена пловидба се поднесува до царинарницата надлежна според матичната лука на бродот.

(2) Во барањето од став 1 на овој член се наведуваат податоци за бродот за кој се бара повластена пловидба. Кон барањето се прилагаат список на опремата и на инвентарот на бродот и онолкув број примероци на пловидбениот ред на бродот колку што има царинарници низ чии подрачја ќе минува бродот.

Член 158

(1) По приемот на барањето за давање одобрение за повластена пловидба, царинарницата врши преглед на бродот, па ако утврди дека состојбата на бродот им одговара на поднесените податоци за бродот и на списокот на опремата и инвентарот, го издава барањето одобрение и за тоа ги известува сите царинарници низ чии подрачја бродот ќе минува и им доставува по еден примерок на заверен пловидбен ред на бродот.

(2) Секоја измена на пловидбениот ред на бродот, на опремата и на инвентарот на бродот подлежи на одобрување од царинарницата што ја одобрила повластената пловидба. За издаденото одобрение се известуваат сите царинарници низ чии подрачја минува бродот.

Член 159

(1) Ако бродот што има одобрение за повластена пловидба поради виша сила допре странски брег, странски брод или брод што нема одобрение за повластена пловидба, заповедникот на бродот е должен тоа да ѝ го пријави на попатната царинарница

и за постројењето на виша сила да поднесе потврда од надлежната лучка односно пристанишна капетанија.

(2) Ако во случајот од став 1 на овој член бродот примил или предал некакви стоки, симнал, качил, или префрлил патници или други лица, заповедникот на бродот е должен кон пријавата да поднесе и извештај за примените односно предадените стоки и за бројот на симналите, качените или префрлените лица.

Член 160

(1) Бродовите што имаат одобрение за повластена пловидба мораат да бидат обележени со посебно знаме и со светлосен знак.

(2) Знамето има облик на квадрат чија страна изнесува 75 cm, во зелена боја, со бела црта широка 20 cm што оди дијагонално од горниот десен до долниот лев агол на знамето. Знамето мора да биде истакнато на видно место над бродскиот труп.

(3) Светлосниот знак е во затворено сина боја и се поставува ноќе, на 1 до 1,5 m над белиот светлосен знак на клунот.

Член 161

(1) За стоките што заради царинење се упатуваат до друга царинарница со брод што има одобрение за повластена пловидба, испратната царинарница, врз основа на податоците од пријавата за увоз и провоз на стоки, составува проследница во два примерока. Еден примерок на проследницата го задржува царинарницата, а вториот примерок, заедно со бродските превозни исправи и со стоките, му го предава на возарот кој на примерокот што го задржала царинарницата со потпис го потврдува приемот.

(2) На просториите на бродот во кои се сместени стоките од став 1 на овој член царинарницата става царински обележја, назначувајќи во проследницата какви обележја се ставени. Ако на престојот во кој се сместени царинските стоки не можат да се стават царински обележја, царинарницата царинските обележја ќе ги стави на колетите односно во проследницата детално ќе ги опише стоките.

(3) На бродските превозни исправи и на стоките возарот става налепка: „Царински стоки. Да ѝ се предадат на царинарницата _____“
(назив на царинарницата)

Член 162

(1) Заповедникот на бродот е должен престанокот на повластената пловидба веднаш да ѝ го пријави на најблиската царинарница заради ставање на бродот под царински надзор.

(2) Царинарницата на која заповедникот на бродот ѝ го пријавил престанокот на повластената пловидба врши преглед на бродот, на бродската опрема и на инвентарот, и ако одобрението за повластена пловидба не го издала таа, за најдената состојба ќе ја извести царинарницата што го издала одобрението за повластена пловидба.

(3) По престанокот на повластената пловидба, заповедникот на бродот е должен да ги симне обележјата на повластената пловидба и да ѝ го врати одобрението за повластена пловидба на царинарницата што го издала одобрението.

Член 163

(1) Царинарницата може да издаде одобрение за повластена пловидба за одделно патување на брод што не ужива повластена пловидба или да издаде одобрение за одделно патување во странство на брод што ужива повластена пловидба.

(2) Одобрението од став 1 на овој член царинарницата може да го издаде само ако патувањето се изврши во придружба на царински работник.

Превоз на домашни стоки по море, по гранични реки и по гранични езера

Член 164

(1) Домашните стоки што се превезуваат од едно место во друго место по море, по гранични реки или по гранични езера на територијата на Југославија се испраќаат под царински надзор, ако со овој закон не е определено поинаку.

(2) Поблиски прописи за применувањето на мерките на царински надзор од став 1 на овој член донесува директорот на Сојузната управа за царини.

V. ЦАРИНСКА ПОСТАПКА ВО ВОЗДУШНИОТ СООБРАЌАЈ

Член 165

Воздухопловите на кои им е дозволено прелетување на царинската линија можат да летаат по воздушните патишта определени за меѓународен воздушен сообраќај, да слетуваат на воздухопловните пристаништа отворени за меѓународен воздушен сообраќај и од нив да полетуваат.

Член 166

(1) Воздухоплови, екипаж на воздухоплови, патници и патнички багаж и стоките, освен воздухопловите од член 175 точка 1 на овој закон, подлежат на царински надзор, и тоа при доаѓањето — од моментот на преминувањето на царинската линија, а при заминувањето — до моментот на преминувањето на царинската линија.

(2) Заради спроведување на мерките на царински надзор на воздухопловното пристаниште отворено за меѓународен сообраќај, воздухопловите што сообраќаат со странство се поставуваат на дел од пристанишната платформа која, додека таквиот воздухоплов е на неа, се смета како царинска платформа.

Член 167

(1) Делот на воздухопловното пристаниште што е определен за меѓународен воздушен сообраќај се наоѓа под царински надзор.

(2) Делот на воздухопловното пристаниште што е определен за меѓународен воздушен сообраќај се состои од царинска платформа, од чекалница наменета за патниците во меѓународниот воздушен сообраќај и од простории за преглед на патниците и на нивниот багаж.

(3) Поблиски прописи за применување на мерките на царински надзор на делот на воздухопловното пристаниште определен за меѓународен воздушен сообраќај донесува директорот на Сојузната управа за царини.

Член 168

Претставниците на воздухопловот и на сопственикот на стоките, како и сите други лица што доаѓаат на делот на воздухопловното пристаниште што е определен за меѓународен воздушен сообраќај, подлежат на царински надзор како лица што ја преминуваат царинската линија.

Член 169

(1) Капетанот на воздухопловот што доаѓа од странство, односно за тоа овластеното лице е должно за стоките што ги превезува да ѝ поднесе на царинарницата манифест, односно извод од манифестот, итот воздухопловот ќе слета на воздухопловното пристаниште.

(2) На барање од царинарницата, капетанот на воздухопловот што доаѓа од странство, односно за тоа овластеното лице е должно да ги покаже и сите други исправи за стоките што ги превезува.

(3) Капетанот на воздухопловот што заминува во странство, односно лицето што го определил возарот

или неговиот застапник, должно е да ѝ го поднесе на царинарницата манифестот, најдоцна половина час пред полетувањето на воздухопловот.

(4) На барање од царинарницата, капетанот на воздухопловот што заминува во странство, односно лицето што за тоа го определил возарот или неговиот застапник, должно е да ги покаже и сите други исправи за стоките што ги превезува.

(5) Стоките од став 1 на овој член што со манифестот се определени за истовар кај царинарницата на првото попатно воздухопно пристаниште, се упатуваат до приемната царинарница со дупликат од манифестот, односно на изводот од манифестот, заверен со печатот на царинарницата.

Член 170

(1) Во манифестот, според превозните исправи, се запишуваат податоците за стоките што се превезуваат.

(2) За исправноста на манифестот е одговорен капетанот на воздухопловот, односно лицето што ѝ го поднело манифестот на царинарницата (член 169).

Член 171

Капетанот на воздухопловот што доаѓа од странство е должен да ѝ го поднесе на царинарницата манифестот и кога не превезува стоки, ако со овој закон не е определено поинаку.

Член 172

(1) Манифестот мора да содржи податоци за воздухопловот, за воздухопловното пристаниште и за државата во која е регистриран воздухопловот; за местото на натоварот и за местото на истоварот на стоките; број на превозната исправа, како и податоци за товарот што го пренесува воздухопловот;

(2) Податоци за личниот багаж што патниците со себе го носат не се запишуваат во манифестот.

Член 173

(1) Ако на манифестот му недостига некој од податоците од член 172 на овој закон, или некој податок е неточен, царинарницата ќе го врати манифестот, назначувајќи на него кој податок недостига или кој податок треба да се исправи, како и рокот во кој манифестот мора да се дополни, односно да се исправи.

(2) Ако капетанот на воздухопловот за воздухопловот што според одредбите на овој закон мора да има манифест во определениот рок не ѝ го предаде на царинарницата манифестот и другите пропишани исправи, царинарницата може да нареди стоките да се истоварат и да се чуваат под царински надзор, врз товар и ризик на капетанот на воздухопловот.

Член 174

За воздухоплов што доаѓа од странство се признава странски манифест, ако е преведен на еден од јазиците на народите на Југославија, или ако е соодветен на англиски, руски, француски или шпански јазик.

Член 175

Не мораат да имаат манифест:

- 1) домашни и странски воени воздухоплови;
- 2) спортски воздухоплови, ако се користат за спортски цели;
- 3) воздухоплови што служат за лични потреби на нивните сопственици.

Член 176

(1) Влезната царинарница го става воздухопловот под царински надзор веднаш по слетувањето и врши царински преглед на екипажот и на воздухопловот.

(2) Воздухопловот што заминува во странство мора да се постави на царинската платформа нај-

малку половина час пред полетувањето, и од тоа време па сè до прелетувањето на царинската линија се наоѓа под царински надзор.

(3) Преглед на патниците и на екипажот и на нивниот багаж се врши во посебна просторија што е определена за тоа.

(4) По исклучок од одредбата на став 3 од овој член, царинарницата може да одобри прегледот на патниците и на екипажот да се изврши и на друго место.

Член 177

(1) Прегледот на воздухопловот се состои од споредување на манифестот со состојбата на стоките по количината и ознаките на колетите.

(2) Ако постои основано сомневање дека на воздухопловот се наоѓаат скриени стоки, царинарницата може да изврши претрес на воздухопловот.

(3) Претресот на воздухопловот се врши во присуство на капетанот на воздухопловот, односно на лице што ќе го определи тој.

(4) По извршениот претрес на воздухопловот, царинарницата составува записник во кој, покрај резултатите за извршениот претрес, го наведува и името и презимето на лицето во чие присуство е извршен претресот. Записникот го потпишуваат лицата што присуствувале на претресот.

(5) Ако при царинскиот преглед на воздухопловот треба да се симнат одделни прицврстени делови, па по симнувањето на деловите не ќе се утврди дека постои кривично дело, стопански престап или царински прекршок, трошоците за симнување и за поставување на таквите делови паѓаат врз товар на буџетот на федерацијата.

Член 178

(1) Истоварот на стоките од воздухопловот се врши под царински надзор врз основа на манифестот, односно на изводот од манифестот.

(2) Исправноста на истоварот царинарницата ја потврдува на примерокот од манифестот, односно на изводот од манифестот што останува кај капетанот на воздухопловот.

Член 179

(1) Возарот или од него овластеното лице ѝ ги предава стоките на царинарницата, врз основа на манифестот, односно на изводот од манифестот и пријавата за увоз и провоз на стоките.

(2) Лицето од став 1 на овој член ги предава стоките на своја сметка на местото што ќе го определи царинарницата (член 206).

(3) Врз постапката за пријавување и предавање на стоките на царинарницата сообразно се применуваат одредбите на чл. 80 до 87 од овој закон.

Член 180

(1) Преглед на воздухопловот, на екипажот и на патниците што доаѓаат од странство и на нивниот багаж врши царинарницата на првото воздухопно пристаниште на кое слетал воздухопловот од странство.

(2) Ако воздухопловот лета на друго воздухопно пристаниште во Југославија, а не прима патници во локалниот сообраќај, преглед на воздухопловот, на екипажот и на патниците што доаѓаат од странство и на нивниот багаж врши царинарницата на воздухопловното пристаниште на кое екипажот и патниците го напуштаат воздухопловот.

(3) Ако воздухопловот лета на друго воздухопно пристаниште во Југославија и прима патници во локалниот сообраќај, царински преглед на воздухопловот, на екипажот, на патниците и на рачниот багаж ќе изврши царинарницата на првото воздухопно пристаниште, додека царински

преглед на остатокот багаж и на стоките ќе изврши царинарницата на воздухопловното пристаниште на кое патниците конечно го напуштаат воздухопловот.

Член 181

(1) Воздухопловите, екипажот, патниците, багажот и стоките за сето време на задржувањето на воздухопловното пристаниште се наоѓаат под царински надзор.

(2) Патниците и нивниот багаж подлежат на царински преглед при напуштањето на делот на воздухопловното пристаниште определен за меѓународен воздушен сообраќај.

Член 182

(1) Воздухопловот што заминува во странство мора да има манифест што капетанот на воздухопловот ѝ го предава на царинарницата.

(2) Ако царинарницата, при споредувањето на состојбата на стоките со податоците од манифестот, односно од изводот на манифестот на воздухопловот што заминува во странство, најде дека состојбата е исправна, го заверува манифестот, односно изводот од манифестот и еден примерок од манифестот, односно од изводот на манифестот го задржува, а другите примероци му ги враќа на капетанот на воздухопловот.

(3) За оцаринетите стоки што се натоваруваат во домашен или странски воздухоплов што заминува во странство, капетанот на воздухопловот ја поднесува до царинарницата само декларацијата според која е извршено царинење на таквите стоки.

Член 183

(1) Преглед на воздухопловот, на екипажот и на патниците што заминуваат во странство и на нивниот багаж, врши царинарницата на воздухопловното пристаниште од кое воздухопловот непосредно полетува во странство.

(2) Ако воздухопловот слетува на друго воздухопловно пристаниште во Југославија, а не прима патници и стоки во локалниот сообраќај, преглед на воздухопловот, на екипажот и на патниците што заминуваат во странство и на нивниот багаж врши царинарницата на воздухопловното пристаниште на кое патниците и стоките се натоваруваат во воздухопловот.

(3) Во случајот од став 2 на овој член, царинарницата е должна да обезбеди воздухопловот, екипажот и патниците што ја поминале царинската контрола да не дојдат во допир со патници во локалниот сообраќај.

(4) Ако воздухопловот слетува на друго воздухопловно пристаниште во Југославија и прима патници во локалниот сообраќај, преглед на патничкиот багаж врши царинарницата на првото воздухопловно пристаниште, а преглед на воздухопловот, на екипажот, на патниците и на нивниот рачен багаж врши царинарницата на воздухопловното пристаниште од кое воздухопловот непосредно полетува во странство.

Член 184

(1) Царинарницата на воздухопловното пристаниште од кое воздухопловот непосредно полетува во странство прво врши преглед на сите патници и на личниот багаж што тие го носат со себе, а потоа преглед на воздухопловот и на членовите на екипажот. По прегледот царинарницата ја проверува исправноста на царинските обележја ставени на просториите во кои е сместен багажот на патниците.

(2) Ако со прегледот од став 1 на овој член се утврди дека состојбата на стоките и на багажот се согласува со податоците од превозните и царинските исправи и дека ставените царински обележја се неповредени, царинарницата дава одобрение дека воздухопловот да може да полета.

Член 185

Ако воздухопловот поради виша сила биде при- силен да слета надвор од воздухопловното пристаниште отворено за меѓународен воздушен сообраќај, капетанот на воздухопловот е должен за тоа да го извести најблискиот општински орган на внатрешните работи, кој воздухопловот, екипажот и патниците ги става под надзор и за тоа веднаш ја известува најблиската царинарница.

Член 186

(1) Од воздухопловот што сообраќа со странство е забрането, во текот на летот, да се исфрлаат стоки без претходно одобрение од најблиската царинарница.

(2) По исклучок од одредбата на став 1 на овој член, капетанот на воздухопловот во текот на летот може да нареди од воздухопловот да се исфрли товарот, ако тоа е неопходно заради спасување на воздухопловот. Во тој случај капетанот на воздухопловот е должен, веднаш по слетувањето на воздухопловот на првото воздухопловно пристаниште, да ја извести за тоа царинарницата и точно да го назначи местото на кое е исфрлен товарот.

Член 187

(1) Воздухопловното пристаниште е должно на царинарницата да ѝ ги обезбеди нужните простории и простори за спроведување на царински надзор и за царинење на стоките што патниците ги носат со себе.

(2) Под простор, во смисла на став 1 од овој член, се подразбира дел од просторијата на воздухопловното пристаниште определен за преземање на багажот од патниците во меѓународниот сообраќај, на кој се поставени пултovi за контрола на прометот.

(3) Просторот од став 2 на овој член спогодбено го утврдуваат царинарницата и воздухопловното пристаниште.

Член 188

(1) Југословенските претпријатија за воздушен сообраќај и застапниците на странски воздухопловни организации се должни на сите царинарници на воздухопловните пристаништа отворени за меѓународен воздушен сообраќај да им го достават редот на летањето на воздухопловите во редовниот сообраќај, најдоцна седум дена пред почетокот на неговото важење.

(2) Организациите од став 1 на овој член се должни навремено да ги известуваат царинарниците:

1) за сите промени на редовниот ред на летањето на воздухопловите;

2) за специјални летови на воздухоплови, со назначување на часот на нивното доаѓање од странство, односно заминување во странство;

3) за секое задоцнување на слетувањето, односно полетувањето на воздухопловот подолго од три часа.

(3) Ако се во прашање специјални летови на воздухоплови на странски воздухопловни организации што немаат свое застапништво во Југославија и на летови на странски и домашни воздухоплови во приватна сопственост, органот на управата што издава одобрение за таков лет е должен да достави до царинарницата еден примерок од издаденото одобрение.

Член 189

(1) Капетанот на домашен воздухоплов што на странско воздухопловно пристаниште ќе земе на послуга дел за замена или резервен дел за воздухопловот е должен, веднаш по враќањето во Југославија, за тоа да поднесе писмен извештај до царинарницата на своето матично воздухопловно пристаниште. Кога царинарницата ќе изврши про-

верка на податоците, го заверува извештајот и еден примерок задржува за себе, а другиот ѝ го предава на организацијата на здружен труд кај која е вработен капетанот на воздухопловот што делот за замена или резервниот дел го зема на послуга.

(2) При враќањето на делот за замена или на резервниот дел од воздухоплов земен на послуга, до царинарницата се поднесува заверен примерок од извештајот на кој царинарницата го заверува враќањето на делот за замена или на резервниот дел на воздухоплов и за тоа става забелешка на примерокот што се наоѓа кај неа.

(3) Ако претпријатието за воздушен сообраќај на домашно воздухопловно пристаниште ѝ даде на послуга дел за замена или резервен дел од воздухоплов на странска воздухопловна организација, се постапува сообразно со одредбата на став 1 од овој член.

(4) Рокот за враќање на делот за замена или на резервниот дел од воздухоплов земен на послуга не може да биде подолг од 30 дена. Во оправдани случаи царинарницата може тој рок да го продолжи.

(5) Постапката од ст. 3 и 4 на овој член се дозволува на воздухопловните пристаништа во Југославија што се отворени за меѓународен сообраќај.

(6) Образецот на извештаите од ст. 1 и 2 на овој член го пропишува директорот на Сојузната управа за царини.

(7) На домашно воздухопловно пристаниште домашна организација на здружен труд може да заменува со странска воздухопловна организација мотори и делови за замена на оштетен мотор или дел.

Член 190

(1) Испраќањето на мотори, односно делови од воздухоплови во странство заради замена на неисправни мотори, односно делови на домашни воздухоплови што се наоѓаат во странство, се врши според одредбите на овој закон што се однесуваат на привременскиот извоз на стоки.

(2) Ако моторот на домашен воздухоплов се остава во странство заради поправка, капетанот на воздухопловот тоа ѝ го пријавува на царинарницата на матичното воздухопловно пристаниште.

(3) При враќањето на неисправни делови, односно неисправни мотори на воздухоплови од странство се постапува на следниот начин:

1) ако делот, односно моторот е испратен од Југославија во странство заради замена (став 1), документацијата за извозното царинење се поднесува со увозната царинска декларација;

2) ако делот, односно моторот е купен во странство и таму е вграден во домашен воздухоплов, царинската документација за враќањето на неисправниот дел, односно мотор се приклучува кон документацијата за извршеното увозно царинење на набавениот дел, односно мотор.

VI. УПАТУВАЊЕ, ПРИЈАВУВАЊЕ И ПРЕДАВАЊЕ СТОКИ НА ПРИЕМНА ЦАРИНАРНИЦА

Член 191

(1) Ако во пријавата за увоз и провоз на стоки што се поднесува до влезната царинарница односно во превозните исправи што ги придружуваат стоките е назначено дека стоките ќе се царинат кај некоја друга царинарница, влезната царинарница, по завршениот преглед на превозните средства и на стоките, ги упатува стоките, под царински надзор, до означената царинарница (приемна царинарница).

(2) Влезната царинарница го определува рокот во кој стоките мораат да се пријават и, на барање од приемната царинарница, да ѝ се предадат на

приемната царинарница, како и мерките на царински надзор.

Член 192

(1) За стоки што се упатуваат до приемната царинарница со воз граничната железничка станица ги поднесува до влезната царинарница, со пријавата за увоз и провоз на стоки, и железничките превозни исправи на кои е втиснат штембил, чија форма и содржина ја пропишува директорот на Сојузната управа за царини.

(2) Железничките превозни исправи од став 1 на овој член царинарницата ѝ ги враќа на железничката станица најдоцна два часа по приемот. Железничката станица на еден примерок од пријавата за увоз и провоз на стоки потврдува дека стоките ги примила заради предавање на приемната царинарница.

Член 193

Ако возарот за време на превозот на стоките до приемната царинарница прими од испраќачот на стоките дополнително упатство (диспозиција) со кое е изменет договорот за превоз, ќе ѝ ги пријави, односно ќе ѝ ги предаде стоките на онаа царинарница што е означена во дополнителното упатство.

Член 194

Ако стоките во текот на превозот се претоваруваат поради промена на широчината на колосекот, на претоварот мора да присуствува железнички работник кој, по извршениот претовар, на превозната исправа (под втиснатиот штембил) ја става забелешката: „Претовар во станицата _____ (жиг на станицата) поради промена на широчината на колосекот уредно извршен во кола бр. _____“. Запишаните податоци железничкиот работник ги заверува со својот потпис и со жигот на станицата со датум.

Член 195

(1) Ако стоките мораат да се претоварат поради техничка неисправност на вагоните или од други оправдани причини, на претоварот на стоките мораат да присуствуваат двајца железнички работници.

(2) За извршениот претовар, во смисла на одредбата од став 1 на овој член, железничката станица составува записник кој мора да ја содржи причината за претоварот, состојбата на обележјата (пломбите) и на стоките и имињата на железничките работници во чие присуство е извршен претоварот. Еден примерок од записникот се прилага кон железничката превозна исправа заради предавање на царинарницата до која се упатени стоките.

(3) Железничките работници што присуствуваат на претоварот на превозната исправа (под отпечатокот на штембилот) ја ставаат забелешката: „Претовар во станицата (жиг на станицата), поради _____, извршен уредно во кола бр. _____ и ставени железнички пломби“. Податоците запишани во забелешката, железничките работници ги заверуваат со својот потпис и со жигот на станицата со датум.

Член 196

Ако стоките упатени до друга царинарница на царинење пристигнат во упатната железничка станица, таа поднесува до приемната царинарница пријава за увоз и провоз на стоки и кон пријавата ги прилага соодветните железнички превозни исправи.

Член 197

(1) Ако стоките во текот на превозот од испратната до упатната железничка станица делумно се загубат, се уништат или се оштетат, упатната железничка станица е должна, кон пријавата за увоз и провоз на стоки, да приложи и два примерока од записникот за увидот на железничката

станица што го утврдила делумното исчезнување, оштетување или уништување на стоките. Железничката станица што го составува записникот за увидот, на превозната исправа ја става забелешката: „Прилог: записник за увидот — стоките се делумно загубени, уништени или оштетени“.

(2) Ако царинарницата ги прими стоките по пријавата за увоз и провоз на стоки, кон која е приложен записникот од став 1 на овој член, нема да составува нов записник за увидот во смисла на член 86 од овој закон, ако податоците од записникот се согласуваат со фактичната состојба на стоките. Едниот примерок од заверениот записник приемирната царинарница го доставува до влезната царинарница, заедно со потврда за приемот на стоките, а другиот примерок го прилага кон пријавата за увоз и провоз на стоки.

Член 198

(1) Ако стоките на патот од испратната до упатната железничка станица поради виша сила се наплно уништени, железничката станица што утврдила дека стоките се уништени ѝ доставува до влезната царинарница еден примерок од записникот за увидот со спроводно писмо, во кое ги внесува сите податоци од отпечатокот на штембилот (член 194). Кон спроводното писмо се приклучуваат и другите царински исправи што ги придружуваат уништените стоки.

(2) Влезната царинарница, по приемот на записникот од став 1 на овој член, врши раздолжување во евиденцијата за упатените стоки.

Член 199

(1) Ако стоките не се упатуваат до приемирната царинарница со воз туку со некое друго превозно, односно преносно средство, влезната царинарница ги упатува стоките со посебна царинска исправа. Образецот на таа исправа го пропишува директорот на Сојузната управа за царини.

(2) Возарот што ги презел стоките на превоз, на еден примерок на исправата од став 1 на овој член потврдува дека стоките ги примил на превоз.

Член 200

(1) Ако стоките се упатуваат до приемирната царинарница со друмско моторно превозно средство, со запрехти возила или на товарен добиток, возарот е должен да поднесе до влезната царинарница царинска декларација и на име обезбедување да плати износ во височина на пресметаната царина и другите увозни давачки што се наплатуваат при увозот на такви стоки.

(2) Ако стоките се упатуваат до приемирната царинарница со друмски моторни превозни средства на домашните организации на здружен труд што ги исполнуваат условите од член 94 на овој закон, не се поднесува царинска декларација и не се плаќа обезбедувањето од став 1 на овој член.

Член 201

(1) Ако стоките, упатени до приемирната царинарница, во текот на патот мораат да се претоварат поради техничка неисправност на возилото или поради други оправдани причини, возарот е должен за тоа да ја извести царинарницата, односно надлежниот орган на внатрешните работи, ако во местото на претоварот нема царинарница.

(2) Ако претоварот на стоките се врши во местото во кое се наоѓа царинарницата, на претоварот му присуствува царински работник кој за тоа составува записник што го потпишува и возарот.

(3) Ако во местото на претоварот на стоките нема царинарница, на претоварот присуствува работник на органот на внатрешните работи, и за тоа составува записник што го потпишува и возарот.

Член 202

(1) Возарот е должен стоките упатени до приемирната царинарница да ги пријави, а на барање од царинарницата да ги предаде во исправна состојба и во определен рок.

(2) Ако приемирната царинарница утврди дека податоците наведени во царинските исправи ѝ одговараат на состојбата на стоките и на превозните средства, за тоа со посебна потврда веднаш ја известува испратната царинарница а копија од потврдата му предава на возарот. Во противно, приемирната царинарница во присуство на возарот, составува записник за утврдените неисправности и за тоа ја известува испратната царинарница.

Дополнително упатување на стоки до друга царинарница

Член 203

(1) Стоките што ѝ се пријавени на царинарницата можат, на писмено барање од увозникот, односно од возарот, да се упатат на царинење до друга царинарница, ако барањето е поднесено пред приемот (регистрацијата) на царинската декларација. По поднесеното барање, царинарницата во рок од пет работни часови ќе донесе решение за упатување на стоките на царинење до друга царинарница.

(2) Стоките што ѝ се предадени на царинарницата можат од оправдани причини, на писмено барање од увозникот, односно од возарот, да се упатат на царинење до друга царинарница, ако барањето е поднесено пред приемот (регистрацијата) на царинската декларација. По поднесеното барање царинарницата донесува решение во рок од 24 часа.

(3) Царинарницата што го одобрила упатувањето на стоките до друга царинарница, ги определува мерките на царински надзор и рокот во кој стоките мораат да ѝ се предадат на приемирната царинарница.

VII. ПОСТАПКА СО СТОКИ ЧИЈ УВОЗ Е ЗАБРАНЕТ

Член 204

(1) Ако при пријавувањето или предавањето на стоките на царинарницата се најдат стоки чиј увоз е забранет, царинарницата со решение ќе му нареди на возарот или на неговиот овластен претставник, односно на лицето што ги вклучило таквите стоки, да ги врати стоките во странство во рок од 48 часа, со предупредување дека стоките ќе се одземат ако во тој рок не се вратат во странство.

(2) Ако по извршеното предавање на стоките царинарницата најде стоки чиј увоз е забранет, со решение ќе му нареди на возарот или на неговиот овластен претставник, односно на царинскиот обврзник или на држателот на стоките, таквите стоки, во рок кој не може да биде подолг од осум дена, да ги врати во странство, со предупредување дека стоките ќе се одземат ако во определен рок не се вратат во странство.

(3) Ако лицето од ст. 1 и 2 на овој член не постопа според решението на царинарницата за враќање на стоките, или во рокот определен за враќање на стоките не ѝ ги предаде на царинарницата стоките на слободно располагање, царинарницата ќе донесе решение за одземање на стоките.

(4) Како стоки чиј увоз е забранет се сметаат и стоки чиј увоз е регулиран со посебни прописи, а увозникот не ги исполнува пропишаните услови.

Член 205

Стоките одземени, односно предадени на царинарницата во смисла на член 204 од овој закон, освен стоки што според важечките прописи мораат да се уништат, се излагаат на продажба.

VIII. СМЕСТУВАЊЕ НА ЦАРИНСКИ СТОКИ

Член 206

(1) Царинските стоки можат да се сместат:

- 1) во царински магацини и царински стоваришта;
- 2) во железничко-царински магацини;
- 3) во царински складови, царински сместувалишта, консигнациони складови, слободни царински зони, во простории во кои се одржуваат меѓународни саеми и изложби и во слободни царински продавници.

(2) Царинарницата може да одобри сместување на царински стоки и во други простории и простори.

(3) Стоките од ст. 1 и 2 на овој член се наоѓаат под царински надзор.

(4) Трошоците за излегување на царинскиот работник заради сместување на стоките под царински надзор во царински сместувалишта, консигнациони складови и други простории и простори надвор од местото во кое е седиштето на царинарницата, односно на нејзината организациона единица, се наплатуваат од подносителот на барањето за сместување на стоките под царински надзор според тарифата што ја пропишува директорот на Сојузната управа за царини, во согласност со сојузниот секретар за финансии.

(5) Сојузниот извршен совет може да пропише обврска за полагање на обезбедување за наплата на царина и други увозни давачки, како и начин на наплата на тие давачки, ако организацијата на здружен труд по своја вина ги држи стоките сместени во просториите или просторите од ст. 1 и 2 на овој член за време подолго од роковите од член 226 на овој закон.

Член 207

(1) Царинарницата е одговорна само за стоките сместени во царински магацин и царинско стовариште.

(2) По исклучок од одредбата на став 1 на овој член, царинарницата не одговара за природен кусок на стоки, за повреда или уништување на стоки што настанало без нејзина вина за време на истоварот или на чувањето во царински магацин или во царинско стовариште, за тежината и содржината на неповредени колети, како и за тежината на стоките во растурена состојба што при предавањето на царинарницата не се мерени.

Царински магацини и царински стоваришта

Член 208

(1) Царински магацин е затворена просторија што служи исклучиво за сместување на царински стоки што царинарницата ги примила на чување.

(2) Царинско стовариште е заграден или незаграден, покриен или непокриен простор, што служи за сместување на царински стоки што царинарницата ќе ги прими на чување, а кои поради својата природа не можат да се сместат во царински магацин.

Железничко-царински магацини

Член 209

(1) Железничко-царински магацин е затворена просторија што служи за сместување на царински стоки што се превезуваат во железничкиот сообраќај.

(2) Просториите за железничко-царински магацин ги определува железничката станица, во согласност со царинарницата. За почетокот на работата на железничко-царинскиот магацин е потребно одобрение од надлежната царинарница.

(3) За стоките сместени во железничко-царински магацин, како и за царината и другите увозни

давачки, одговара железничката станица — според состојбата на стоките во моментот на внесувањето во магацинот.

Царински складови

Член 210

(1) Царински склад е затворена просторија или заграден, покриен или непокриен простор, наменет за сместување на царински стоки, што го користи и кој го управува организација на здружен труд чиј предмет на работење е складирање на стоки.

(2) Царински склад може да се отвори само во местото во кое се наоѓа седиштето на царинарницата или на нејзината организациона единица.

(3) За отворање на царински склад е потребно одобрение од надлежната царинарница.

(4) За стоките сместени во царински склад, како и за царината и другите увозни давачки, одговара држателот на складот — според состојбата на стоките во моментот на внесувањето во складот.

(5) Ако држателот на царинскиот склад не се придржува кон обврските пропишани со овој закон или кон прописите донесени врз основа на овој закон, царинарницата привремено може со решение да го затвори царинскиот склад и да определи рок во кој утврдените недостатоци мораат да се отстранат. Ако држателот на царинскиот склад не ги отстрани утврдените недостатоци во определениот рок, царинарницата донесува решение за затворање на царинскиот склад.

Царински сместувалишта

Член 211

(1) Царинско сместувалиште е затворена просторија или заграден, покриен или непокриен простор што ѝ служи на организацијата на здружен труд за привремено сместување на нејзините увозни а неоцаринети стоки.

(2) Царинско сместувалиште може да се отвори само во местото во кое се наоѓа седиштето на царинарницата или на нејзината организациона единица.

(3) По исклучок од одредбата на став 2 од овој член, царинско сместувалиште може да се отвори и во друго место, ако за тоа постојат оправдани причини.

(4) За отворање на царинско сместувалиште е потребно одобрение од надлежната царинарница.

(5) За стоките, сместени во царинско сместувалиште, како и за царината и другите увозни давачки, одговара држателот на сместувалиштето — според состојбата на стоките во моментот на внесувањето во сместувалиштето.

Член 212

(1) Во исклучителни случаи царинарницата може да одобри привремено сместување на царински стоки во други простории и простори.

(2) Во решението за привремено сместување стоки се определуваат и рокот на лежењето на стоките и мерките на царински надзор.

(3) За стоките привремено сместени во други простории и простори, како и за царината и другите увозни давачки одговара подносителот на барањето за сместување на стоки — според состојбата на стоките во моментот на сместувањето.

Консигнациони складови

Член 213

(1) Консигнационен склад е склад што го отвора организација на здружен труд регистриран за застапување на странски фирми заради сместување на увозни царински стоки во сопственост на странски правни и физички лица, наменети за продажба на југословенскиот пазар.

(2) За отворање на консигнационен склад е потребно одобрение од надлежната царинарница. Царинарницата издава одобрение посебно за секоја странска фирма, врз основа на договор за застапување склучен помеѓу организацијата од став 1 на овој член и странска фирма.

(3) Во одобрението за отворање на консигнационен склад мора да биде назначен видот на стоките за кои е одобрено сместување во консигнациониот склад и вкупната вредност на стоките.

(4) Преселување, проширување, промена на вредноста и на асортиманот на стоките во консигнациониот склад, можат да се вршат само врз основа на претходно одобрение од надлежната царинарница.

(5) За стоките сместени во консигнациониот склад, како и за царината и другите увозни давачки што ги товарат стоките, одговара држателот на консигнациониот склад.

(6) Промена на намената на стоките сместени во консигнационен склад и продажба на тие стоки заради снабдување на бродови и воздухоплови во меѓународниот сообраќај, односно заради користење надвор од царинското подрачје на Југославија, можат да се вршат само со претходна пријава на царинарницата.

Член 214

Држателот на консигнационен склад може во истата зграда, односно просторија да држи стоки што се сопственост на разни странски фирми што ги застапува, под услов да е обезбедено одвоено сместување на стоките и евиденцијата за стоките да се води посебно за секоја одделна странска фирма.

Член 215

Ако вредноста на стоките сместени во консигнационен склад се менува врз основа на договор или налог од странска фирма држателот на консигнациониот склад е должен да поднесе до царинарницата барање за одобрување за измена на вредноста на стоките и кон барањето да ги приложи соодветните исправи.

Член 216

(1) За сместување на увезени стоки во консигнационен склад, држателот на консигнациониот склад поднесува до царинарницата посебна царинска декларација (декларација за сместување на стоки во консигнационен склад).

(2) По приемот на декларацијата од став 1 на овој член, царинарницата врши преглед на стоките и ја утврдува нивната состојба во поглед на количината, видот и вредноста. Врз основа на утврдената состојба консигнациониот склад се задолжува со стоките.

Член 217

(1) По исклучок од одредбите на член 216 на овој закон царинарницата може да одобри увезените стоки да се сместат во констигнационен склад и пред извршениот преглед, под услов стоките да се сместат во посебни простори во кои е обезбеден соодветен царински надзор додека не ќе се изврши нивни преглед.

(2) За стоките од став 1 на овој член држателот на консигнациониот склад поднесува до царинарницата декларација за сместување на стоките во консигнациониот склад, најдоцна во рок од десет дена од денот на издавањето на одобрението од царинарницата за сместување на стоките.

Член 218

(1) За стоки сместени во консигнационен склад и за стоки продадени од консигнационен склад, царински обврзник е држателот на консигнациониот склад.

(2) По исклучок од одредбата на став 1 на овој член, за стоки за кои царинарницата донесува решение за ослободување од плаќање царина според одредбите на чл. 25 до 30 од овој закон, царински обврзник е корисникот на повластицата.

Член 219

(1) Царинете на стоки продадени од консигнационен склад се врши врз основа на царинска декларација што ја поднесува држателот на консигнациониот склад.

(2) Царинската декларација се поднесува до царинарницата најдоцна до 15-ти во месецот за стоките продадени во претходниот месец. Царинарницата може да определи и други рокови, но не подолго од 45 дена од денот на извршената продажба.

(3) По исклучок од одредбата на став 2 на овој член, за стоки за кои царинарницата донесува решение за ослободување од плаќање царина според одредбите од чл. 28 до 30 на овој закон, царинската декларација ја поднесува држателот на консигнациониот склад пред преземањето на стоките од страна на купувачот.

Член 220

Држателот на консигнациониот склад е одговорен за правилното водење на евиденцијата за стоките сместени во консигнациониот склад, за придржувањето кон условите под кои му е одобрено држење на консигнациониот склад во поглед на видот, количината и вредноста на стоките, за навременото пријавување на стоките што се сместуваат во консигнациониот склад, за навременото царинење на стоките и за уплатување на царината и другите увозни давачки за стоките продадени од консигнациониот склад.

Член 221

Ако држателот на консигнациониот склад не се придржува кон обврските пропишани со овој закон и кон прописите донесени врз основа на овој закон, царинарницата може со решение привремено да го затвори консигнациониот склад и да определи рок за отстранување на утврдените недостатоци. Ако држателот на консигнациониот склад не ги отстрани утврдените недостатоци во определен рок, царинарницата донесува решение за затворање на консигнациониот склад.

Слободни царински продавници

Член 222

(1) На воздухопловни пристаништа можат за продажба на стоки на патниците што заминуваат во странство и на патниците во провоз преку царинското подрачје на Југославија да се отвораат слободни царински продавници во чекалниците наменети за патниците во меѓународниот воздушен сообраќај (член 167 став 2).

(2) Стоките што им се продаваат на патниците од став 1 на овој член не подлежат на плаќање на царина и други увозни давачки.

(3) Држателот на продавница од став 1 на овој член е одговорен за правилното водење на евиденцијата за стоките сместени во продавницата и за придржувањето кон условите под кои е одобрено отворање на продавницата.

Член 223

(1) Поблиски прописи за условите за отворање на слободни царински продавници, за продажба на стоки во нив и за спроведување на одредбата од член 213 став 6 на овој закон, донесува сојузниот секретар за финансии.

(2) Поблиски прописи за постапката за отворање на царински магацини, царински стоваришта, железничко-царински магацини, царински склади-

ви, царински сместувалишта и консигнациони склади, за начинот на спроведување на мерките на царински надзор над стоките сместени во тие магацини, стоваришта, складови и сместувалишта, на меѓународни саеми и изложби и на други простории и простори, за начинот на водењето евиденција за тие стоки и за посебната постапка на царинење на стоките сместени во консигнационите склади, донесува директорот на Сојузната управа за царини.

Лежарина за стоки сместени во царински магацин и во царинско стовариште

Член 224

(1) Лежарината е надомест што подносителот на декларацијата го плаќа за стоки што лежат во царински магацин или во царинско стовариште подолго од три дена. Во тој рок не се смета денот кога царинарницата ги примила стоките на чување.

(2) Ако последниот ден на рокот од став 1 на овој член паѓа во ден кога царинарницата не работи (недела, ден на државен празник и др.), рокот истекува по истекот на првиот нареден работен ден.

(3) Лежарината се плаќа заедно со царината и со другите увозни давачки. Ако стоките лежат во царински магацин или во царинско стовариште и по уплатата на царината и на другите увозни давачки, лежарината се пресметува и наплатува посебно.

(4) Износот на лежарината го пропишува Сојузниот извршен совет.

Член 225

(1) Лежарината не се плаќа:

1) за време од денот на поднесувањето на царинската декларација до денот на плаќањето на царината и на другите увозни давачки, освен за дените за кои наплата на царината и на другите увозни давачки не можела да биде извршена поради причините што ги предизвикал подносителот на декларацијата;

2) за време на водење постапка по приговор или жалба, односно на постапка за царински прекршок, ако управната односно прекршочната постапка е завршена во корист на подносителот на декларацијата;

3) за првите 15 дена од денот на поднесувањето на барањето за ослободување од плаќање на царина и други увозни давачки, ако кон барањето треба да се приложат определени исправи, а поднесеното барање за ослободување е задоволено.

Рокот од став 1 на оваа точка царинарницата, во оправдан случај, може да го продолжи најмногу за 15 дена.

(2) Лежарина не се плаќа ниту кога стоките лежеле во царински магацин или во царинско стовариште од причини што не ги предизвикал подносителот на декларацијата.

Рок за лежење на стоки

Член 226

(1) Во царински магацин или во царинско стовариште стоките можат да лежат најдолго 15 дена од денот на предавањето на царинарницата (рок за лежење на стоките). Во оправдани случаи царинарницата може рокот за лежење на стоките да го продолжи уште до 15 дена.

(2) Ако стоките се сместени во железничко-царински магацин, во царинско сместувалиште или во други простории, односно простори (чл. 209, 211 и 212), рокот за лежење на стоките може да изнесува најмногу 30 дена. По исклучок, во оправдани случаи, рокот за лежење на стоките царинарницата може да го продолжи уште до 15 дена.

(3) Ако во царински склад (член 210) се сместени купени увезени стоки, рокот за лежење на стоките може да изнесува најмногу 30 дена. По исклучок, во оправдани случаи, царинарницата може тој рок да го продолжи уште до 15 дена.

(4) Ако е во прашање опрема, Сојузната управа за царини може, во исклучителни и оправдани случаи, да ги продолжи роковите од ст. 1 до 3 на овој член.

(5) По исклучок од одредбите на ст. 1 до 3 од овој член, стоките во врска со чие царинење е поднесен приговор, односно жалба, или е поведена прекршочна постапка, можат да дежат до завршување на управната, односно прекршочната постапка.

Член 227

(1) По истекот на роковите од член 226 на овој закон, царинарницата го повикува подносителот на декларацијата да ги подигне оцаринетите стоки во рок од два дена.

(2) Ако стоките не се оцаринети, царинарницата, по истекот на роковите, од член 226 на овој закон, го повикува лицето на кое гласи превозната исправа, односно возарот да пристапи во рок од два дена кон царинење на стоките, или стоките да ги врати во странство, да ги пренесе во слободна царинска зона, односно да ѝ ги предаде на царинарницата на местото што ќе го определи царинарницата.

Член 228

(1) Рокот за лежење на брзо расипливи стоки во царински магацин или во царинско стовариште може да изнесува најмногу три дена од денот на предавањето на царинарницата.

(2) По истекот на рокот од став 1 на овој член, царинарницата постапува сообразно со одредбите на член 227 од овој закон, со тоа што рокот за подигање на оцаринетите стоки, за преземање на потребните дејствија заради царинење, односно за враќање на стоките во странство може да изнесува најмногу 24 часа.

Член 229

(1) По истекот на роковите од чл. 227 и 228 на овој закон, царинарницата ги продава стоките.

(2) Стоките се продаваат и ако стоките сместени во царински склад и железничко-царински магацин или во слободна царинска зона ѝ се отстапат на царинарницата заради продажба.

IX. СЛОБОДНИ ЦАРИНСКИ ЗОНИ

Член 230

Слободна царинска зона е дел од југословенското царинско подрачје врз кое се применуваат посебни мерки на царински надзор и посебни олеснувања во поглед на царинската постапка, предвидени со овој закон и со прописите донесени врз основа на овој закон.

Член 231

(1) Слободна царинска зона може да се основа во луки, односно во пристаништа отворени за меѓународен сообраќај по водни патишта.

(2) Подрачјето на слободната царинска зона се состои од бентови, односно од делови на брегот покрај кои можат да пристануваат бродови и од подрачје на луката, односно на пристаништето неопходно за работа на зоната. Сите тие делови мораат да бидат меѓусебно просторно поврзани и претставуваат една целина.

(3) Подрачјето на слободната царинска зона мора да биде заградено, односно обележено така што да е обезбедено вршење на царинскиот надзор.

Член 232

Слободна царинска зона може да основа лучко, односно пристанишно претпријатие или заедница на лучки, односно пристанишни претпријатија (во натамошниот текст: основач).

Член 233

(1) Одобрение за основање на слободна царинска зона издава Сојузниот извршен совет.

(2) Одобрението од став 1 на овој член може да се издаде под услов со основањето на слободна царинска зона да се постига унапредување на извозот на стоки и услуги.

(3) Со одобрението од став 1 на овој член се утврдува и подрачјето на слободната царинска зона.

Член 234

(1) Основачот е должен да ги обезбеди сите услови за успешно вршење на царинскиот надзор на целото подрачје на слободната царинска зона.

(2) Основачот е должен да го загради целото подрачје на слободната царинска зона, да ја одржува во исправна состојба оградата и другите предмети и инсталации потребни за вршење царински надзор во зоната и да обезбеди простории потребни за вршење на царинската служба во зоната.

(3) Слободната царинска зона може да ја почне работата кога Сојузната управа за царини ќе утврди дека се обезбедени сите услови за успешно вршење на царински надзор на целото подрачје на слободната царинска зона.

Член 235

(1) Во слободната царинска зона можат да се вршат:

1) истовар, натовар и претовар на неоцаринети стоки што се увезуваат, на домашни оцаринети и неоцаринети стоки наменети за извоз и на стоки што се превезуваат;

2) складирање на неоцаринети стоки што се увезуваат, на домашни оцаринети и неоцаринети стоки наменети за извоз и на стоки што се превезуваат;

3) вообичаено подготвување на стоки за пазарот (сортирање, мерење, маркирање, пакување, егализирање, составување, раставување, правење на мостри и сл.);

4) индустриско производство на стоки.

(2) Под неоцаринети домашни стоки што се наменети за извоз, во смисла на став 1 од овој член, се подразбираат домашни стоки што на подрачјето на слободната царинска зона треба да се комплетираат за извоз или да се складираат заради извоз.

(3) Стоките од овој член, освен неоцаринетите стоки што се увезуваат, а кои во слободната царинска зона се претоваруваат, и домашните оцаринети стоки наменети за извоз, можат да се оцаринат само во слободната царинска зона во која се сместени.

Член 236

(1) Во слободната царинска зона не е дозволен промет на стоки на мало.

(2) По исклучок од одредбата на став 1 на овој член, во слободната царинска зона е дозволен промет на стоки на мало само заради снабдување на бродови од страна на организација на здружен труд во чие работење спаѓа снабдувањето на бродови, како и промет на мало на прехранбени производи за улетителските услуги во зоната.

Член 237

Корисник на слободната царинска зона може да биде секое правно лице и странско физичко лице кое, според прописите за надворешнотрговското работење и прописите за искористување на луки и пристаништа, од свое или од туѓо име, за своја или

за туѓа сметка, врши или користи услуги на подрачјето на слободната царинска зона.

Член 238

Врз основни средства, репродукционен материјал, погонско гориво и потрошен материјал, што се увезуваат заради користење односно потрошувачка во слободната царинска зона, како и, врз стоки што се увезуваат а служат за широка потрошувачка во зоната во смисла на член 236 од овој закон, се применуваат одредбите од овој закон за редовниот увоз на стоки.

Член 239

(1) За стоки што се увезуваат во слободната царинска зона, односно се извезуваат од неа, не се поднесува декларација од член 252 на овој закон, ако стоките се внесуваат и складираат во слободната царинска зона.

(2) За стоките од став 1 на овој член, по барање од корисникот на зоната, основачот издава уверение за фактите што произлегуваат од податоците на евиденцијата што ја води. По барање од корисникот на стоките, тоа уверение го заверува царинарницата.

Член 240

(1) Заради овозможување царински надзор, основачот е должен да ја води потребната евиденција за стоките што се увезуваат во слободната царинска зона, што се извезуваат од зоната или се превезуваат преку зоната, како и за сите манипулации со стоките во зоната.

(2) Царинскиот надзор во слободната царинска зона се врши со контрола на книгите и исправите, но царинарницата може, по потреба, да преземе и други мерки на царински надзор, предвидени со овој закон или со прописите донесени врз основа на овој закон.

Член 241

(1) Царинскиот надзор на подрачјето на слободната царинска зона се состои од контрола на податоците и на состојбата на евиденцијата на основачот и од проверување на состојбата на стоките во поглед на количината, видот, квалитетот и вредноста, како и од споредување на таа состојба со состојбата наведена во исправите на основачот и на корисникот на зоната, врз основа на кои тие стоки се прикажуваат во евиденцијата на основачот.

(2) Царинскиот надзор од став 1 на овој член царинарницата може да го врши во секоја фаза од процесот на работата, и за таа цел може да ги презема сите мерки за кои е овластена со овој закон и со прописите донесени врз основа на овој закон.

(3) За извршеното проверување царинарницата е должна на соодветна картичка на евиденцијата на основачот да стави забелешка, заверена со печат на царинарницата и со потпис на работникот што го извршил проверувањето. Ако при проверувањето утврди неисправност, работникот на царинарницата тоа го констатира со забелешка на картичката и за утврдените неисправности составува посебен записник и понатаму постапува според одредбите на овој закон.

(4) При проверувањето на состојбата на стоките во поглед на количината (по тежината и бројот на колетите) според евиденцијата на основачот, присуствува основачот кој е должен да ги покаже стоките, а при проверувањето на видот и вредноста на стоките присуствува и корисникот на слободната царинска зона или негов претставник.

Член 242

(1) Приговор на состојбата на стоките во поглед на количината, видот, квалитетот и вредноста, утврдена во записникот за проверувањето во смисла

на член 241 од овој закон, основачот може да поднесе во рок од три дена од денот на доставувањето на записникот.

(2) По приговорот од став 1 на овој член, царинарницата е должна да донесе решение со кое ја утврдува точната состојба на стоките и наредува отстранување на утврдените неисправности.

Член 243

Ако по барање од корисникот на слободната царинска зона е поведена царинска постапка за да се докаже дека е извршен увоз, извоз или провоз, или друга манипулација од член 235 на овој закон, заради остварување на определени права или обврски во врска со увозот, извозот и провозот на стоките, царинарницата постапува според одредбите на овој закон.

Член 244

(1) Увозот на стоки од странство во слободната царинска зона им се пријавува на царинарницата и на основачот, согласно со одредбите на овој закон за редовниот увоз на стоки.

(2) При преговар на стоки што се увезуваат или провезуваат (член 235 став 1 точка 1), возарот или неговиот овластен претставник е должен на царинарницата да ѝ поднесе пријава за увоз и провоз на стоки. На ист начин се постапува и при складирање на стоки што се провезуваат, а ќе се испратат по воден, друмски или железнички пат.

(3) Пријавата од став 2 на овој член се поднесува до царинарницата во три примероци, со тоа што возарот е должен еден заверен примерок од пријавата да му предаде на основачот.

(4) Под преговарот од став 2 на овој член се подразбира пренесување на стоки од брод во друго превозно, односно преносно средство, или обратно, како и истовар, при кој стоките не се задржуваат на подрачјето на слободната царинска зона подолго од 48 часа. Тој рок царинарницата може да го скрати, односно да го продолжи, зависно од роковите што во односната зона се потребни за директна манипулација.

Член 245

(1) Во царинската постапка со бродовите и со други превозни средства при влегувањето во слободната царинска зона или при излегувањето од оваа зона, се применуваат одредбите од овој закон, и тоа особено во поглед на царинскиот надзор над екипажот на бродот и на други превозни средства, над залихите на животни намирници и на други потреби и над патниците. Пред почетокот на истоварувањето на стоките од бродот, заповедникот на бродот, односно бродскиот агент и возарот се должни на царинарницата и на основачот да им достават извод од бродскиот манифест, односно од превозната исправа за односниот товар. По предавањето на изводот од бродскиот манифест односно на превозната исправа, може да се почне истоварање на стоките, освен ако работникот на царинарницата не преземе посебни мерки на царински надзор.

(2) Пристанување на брод во повластена пловидба на подрачјето на слободната царинска зона се врши според член 103 став 3 од овој закон.

Член 246

Основачот одговара солидарно со секој корисник на зоната за исплатената царина и други увозни давачки, ако неплаќањето е предизвикано од неуредно работење на корисникот во зоната.

Член 247

(1) На подрачјето на слободната царинска зона не смее никој да живее, вклучувајќи ги и лицата што во неа се постојано вработени или кои, по при-

родата на службата, во слободната царинска зона вршат контролно-управни работи.

(2) Влегувањето во подрачјето на слободната царинска зона им е дозволено само на лицата што во слободната царинска зона се вработени, или кои во неа влегуваат од оправдани причини.

(3) Врз лицата што влегуваат во подрачјето на слободната царинска зона или излегуваат од тоа подрачје, царинарницата може да ги примени сите мерки предвидени со одредбите на овој закон и со прописите донесени врз основа на овој закон, што се однесуваат на постапката спрема лицата што ја преминуваат царинската линија.

Член 248

Директорот на Сојузната управа за царини донесува поблиски прописи за начинот на водење на евиденцијата од чл. 240 и 241 на овој закон, како и за другите мерки на царински надзор во слободната царинска зона.

Х. ЦАРИНЕЊЕ НА СТОКИ

1. Увоз

Член 249

Царинењето на стоки се состои од: прием на царинската декларација (во нагамошниот текст: декларација), преглед на стоките, распоредување на стоките според царинската тарифа и други тарифи; утврдување на царинската основица, на износот на царината и на другите увозни давачки што ги товарат стоките, како и наплатување на утврдените износи на царината и на другите увозни давачки.

Член 250

(1) Царинење на стоките што се увезуваат, врши по правило, царинарницата на која ѝ се пријавени стоките за царинење.

(2) Директорот на Сојузната управа за царини може да пропише, со оглед на техничките и другите услови, во кои случаи граничните царинарници нема да вршат царинење на стоки што се увезуваат.

Член 251

(1) По барање од подносителот на декларацијата, царинарницата може да одобри царинењето на стоките што се увезуваат, односно извезуваат да се изврши и надвор од местото, односно од просториите или просторите во кои царинарницата редовно врши царинење на стоки.

(2) Трошоците за царинење на стоките од став 1 на овој член ги наплатува царинарницата од подносителот на барањето за царинење, според тарифата што ја пропишува директорот на Сојузната управа за царини, во согласност со сојузниот секретар за финансии.

Член 252

(1) Царинењето на стоки се врши врз основа на поднесена декларација, ако со овој закон или со прописите донесени врз основа на овој закон не е определено поинаку.

(2) Царинарницата е должна да изврши царинење на стоките, и тоа: на стоки што се наоѓаат во железнички вагони, во камиони и контейнери, и на авионски и експресни пратки — во рок од пет работни часа, а на стоки што се наоѓаат на бродови и шлепови — во рок од 48 часа по приемот на декларацијата, освен ако пречекорувањето на тие рокови не го предизвикал подносителот на декларацијата или ако царинарницата наредила истовар на стоките.

(3) Царинарницата е должна да изврши царинење на стоките сместени во железничко-царински магацини, во царински складови и во слободни царински зони во рок од пет работни дена од денот на приемот на декларацијата, освен ако пречекору-

вањето на тој рок не го предизвикал подносителот на декларацијата или ако е составен записник, односно ако се земени мостри а подносителот на декларацијата не може да ги подигне стоките според член 265 и член 266 став 3 од овој закон.

(4) Ако со прегледот на стоките на подносителот на декларацијата му е нанесена материјална штета, подносителот на декларацијата има право на надомест на штетата.

(5) Ако при прегледот на стоките се најдени скриени предмети или ако по вина на подносителот на декларацијата дошло до преземање мерки на царински надзор поради кои е предизвикана штета, причинетата штета не се надоместува.

(6) Сојузниот извршен совет ќе ја пропише постапката за работа на царинските органи ако странката за надомест на штетата се обрне непосредно до царинарницата.

Поднесување на декларација

Член 253

Декларација поднесува лицето на кое гласи превозната исправа, лицето на кое се пренесени правата од превозната исправа или други лица областени за поднесување на декларација (подносител на декларацијата).

Член 254

(1) Ако во постапката за царинење од името на царинскиот обврзник се појават други лица (шпедитери и др.), тие лица се одговорни за правилноста на преземените дејствија, односно за неизвршувањето на дејствијата што требало да се извршат.

(2) Лицата од став 1 на овој член мораат да имаат писмено овластување, односно диспозиција од царинскиот обврзник.

(3) Декларацијата е должен да ја потпише подносителот на декларацијата.

(4) Кон декларацијата се поднесуваат и исправи со кои се докажуваат фактите што се битни за царинење на стоките. Под исправите што се поднесуваат кон декларацијата се подразбира и уверение за потеклото на стоките во случаите во кои врз основа на определено потскло на стоките се остваруваат посебни права во царинската постапка.

(5) Поблиски прописи за содржината и формата на декларацијата, за начинот на нејзиното поднесување и за исправите што подносителот на декларацијата е должен да ги поднесе кон декларацијата донесува директорот на Сојузната управа за царини.

(6) Сојузниот извршен совет ќе ги пропише условите и начинот на царинење на стоките за кои не е поднесена целосна документација.

Член 255

(1) Подносителот на декларацијата ги запишува во декларацијата податоците за увозникот, односно за извозникот, како и потребните податоци за потеклото, количината, видот, квалитетот и вредноста на стоките, врз основа на кои може да се утврди царинската основица и да се изврши распоредување на стоките според Царинската тарифа и други тарифи, односно кои служат како основа за остварување на олесненија или за наплата на давачките при увоз на стоки.

(2) Подносителот на декларацијата е должен во декларацијата, покрај податоците од став 1 на овој член, да го запише и соодветниот тарифен став на Царинската тарифа.

(3) Во декларацијата за стоки што граѓаните ги примаат од странство, односно ги испраќаат во странство, подносителот на декларацијата ги запишува податоците за потеклото, количината, видот и квалитетот на стоките.

Член 256

(1) Декларација не поднесуваат:

1) патниците — за личниот багаж што го носат со себе или кој е даден на превоз со превозното средство со кое патникот допатувал;

2) лицата од член 13 ст. 1 до 4 на овој закон — за стоките наведени во тие одредби;

3) поштата — за поштенски пратки чија вредност не преминува 100 динари;

4) примачите на рекламен материјал и мостри — ако се ослободени од плаќање на царина и испраќачите на печатен рекламен материјал, како и на рекламен материјал и на мостри чија вредност не преминува износ од 500 динари;

5) примачите и испраќачите на телевизиски, филмски или на друг начин снимени вести или слики и програмски прилози за директна емисија преку средствата за јавно информирање (РТВ, кино, ПТТ, печат);

6) лицата од член 25, член 28 точ. 2, 10, 13 и 14 и член 29 став 1 точка 7 алинеи 1 и 2 на овој закон;

7) лицата што примаат од странство односно испраќаат во странство филмови заради разевување.

(2) Сојузниот извршен совет може да пропише и други случаи, освен оние од став 1 на овој член, во кои не се поднесува декларација.

Прием на декларацијата

Член 257

(1) При присмот на декларацијата царинарницата утврдува:

1) дали декларацијата е правилно и уредно пополнета (член 255);

2) дали кон декларацијата се приложени сите исправи потребни за царинење на стоките дали тие исправи се издадени од надлежните органи или организации и дали ги содржат сите податоци потребни за царинење на стоките;

3) дали увозот, односно извозот на стоките е забранет;

4) дали податоците од приложените исправи се согласуваат со податоците во декларацијата.

(2) Ако се утврди дека постојат недостатоци или неисправности во декларацијата, царинарницата ќе му ја врати декларацијата заедно со прилозите на подносителот, назначувајќи на неа во што се состои недостатокот, односно неисправноста.

(3) Ако подносителот на декларацијата не се согласува со наодот на царинарницата во поглед на недостатоците и неисправностите, царинарницата е должна да донесе заклучок со кој ќе ја отфрли декларацијата како неисправна.

(4) Како ден на поднесување на декларацијата, во смисла на одредбите на овој закон, се смета денот кога декларацијата што ги исполнува условите од став 1 на овој член ѝ е предадена на царинарницата.

(5) Исправка на податоците во декларацијата не може да се врши по нејзиниот прием (регистрација).

Член 258

Подносителот на декларацијата има право пред поднесувањето на декларацијата, под надзор на царинарницата, да ја утврди количината, видот и квалитетот на стоките, како и да земе мостри од стоките во потребната количина.

Преглед на стоки

Член 259

Врз основа на примената декларација (чл. 255 и 257), царинарницата врши преглед на стоките, во целост или делумно, и утврдува:

1) дали податоците наведени во декларацијата и во приложените исправи и одговараат на фактичната состојба во поглед на количината, видот, квалитетот, вредноста и потеклото на стоките;

2) дали стоките, според фактичната состојба, се распоредуваат во тарифниот став што го назначил подносителот на декларацијата.

Член 260

(1) Прегледот на стоките се врши во присуство на подносителот на декларацијата кој е должен да ги покаже стоките.

(2) Ако подносителот на декларацијата се оддалечи пред завршувањето на прегледот, царинарницата за тоа составува службена забелешка на декларацијата и го завршува започнатиот преглед и без негово присуство.

(3) Отворањето и затворањето на колетите во царински магацин и во царинско стовариште на царинарница — го обезбедува царинарницата со надомест, во царински склад и консигнационен склад — држателот на складот, а во царинско сместувалиште, во слободна царинска зона, во слободна царинска продавница и во други простории — подносителот на декларацијата.

(4) Висоцината на надоместот од став 3 на овој член ја пропишува Сојузниот извршен совет.

Член 261

(1) Царинарницата може да ги преземе сите мерки потребни за утврдување на состојбата на стоките, како што се: земање мостри заради хемиско-технолошко и друго испитување на стоките, мерење на стоките, земање проспекти и сл.

(2) Прописите за условите и за начинот на земањето на мостри од стоки ги донесува директорот на Сојузната управа за царини.

Член 262

(1) Ако царинарницата при прегледот на стоките најде дека состојбата на стоките во поглед на потеклото, квалитетот, видот, количината и вредноста им одговара на податоците од декларацијата и од исправите приложени кон декларацијата (чл. 255 и 257), односно дека стоките се распоредуваат во тарифниот став запишан во декларацијата, ги прифаќа податоците внесени во декларацијата и ги завршува како свој наод. Податоците во декларацијата, заверени како наод на царинарницата можат да се менуваат на начин и под условите што се пропишани со овој закон.

(2) Ако царинарницата при прегледот на стоките најде дека податоците наведени во декларацијата и во исправите приложени кон декларацијата не ѝ одговараат на состојбата на стоките, односно дека стоките не се распоредуваат во тарифниот став запишан во декларацијата, должна е својот наод записнички да го утврди и еден примерок од записничкиот да му предаде на подносителот на декларацијата.

Член 263

(1) На наодот на царинарницата во поглед на количината, видот, квалитетот, вредноста и потеклото на стоките, како и во поглед на распоредувањето на стоките според Царинската тарифа и други тарифи, подносителот на декларацијата може да поднесе приговор до царинарницата.

(2) Приговорот не може да се поднесе по подигањето на стоките од царинарницата.

Член 264

(1) По приемот на приговорот од член 263 на овој закон, царинарницата формира комисија која ја утврдува состојбата на стоките и својот наод го доставува до царинарницата. По приемот на наодот од комисијата, царинарницата донесува решение. Ако прегледот на стоките го врши коми-

сија, при прегледот може да присуствува подносителот на декларацијата.

(2) По исклучок од одредбите на став 1 од овој член, ако за утврдување на видот и квалитетот на стоките треба да се изврши илустрира хемиско-технолошко испитување или друго испитување, прописно обележените мостри царинарницата ги доставува до царинската лабораторија. Наодот од хемиско-технолошкото испитување или друго испитување ѝ служи на царинарницата како доказ за својството на стоките, во постапката за донесување на решението по приговорот.

(3) Ако подносителот на декларацијата не се согласува со наодот од став 2 на овој член, може да бара од царинскиот орган мостра од стоките на негов трошок да се достави до соодветна стручна организација заради хемиско-технолошко или друго испитување. Наодот од тоа испитување царинскиот орган го цени во постапката за донесување на решението по приговорот, односно жалбата.

Член 265

(1) Подносителот на декларацијата може да ги подигне стоките од царинарницата и пред донесувањето на решението по приговорот од член 263 на овој закон, ако го уплати износот на царината и на другите увозни давачки според наодот на царинарницата.

(2) Во случајот од став 1 на овој член царинарницата зема мостра од стоките, а за стоките од кои не може да се земаат мостри подносителот на декларацијата е должен да поднесе до царинарницата проспекти, цртежи, слики или детален опис на стоките, од кои несомнено може да се утврди идентичноста на стоките.

Член 266

(1) Податоците внесени во декларацијата врз основа на договор за купопродажба на стоки кој предвидува исполнување на условите што во текот на царинењето не се познати (примена на лизгава скала, котација на берзата, квалитативно и квантитативно преземање на стоки и сл.), во постапката за царинење до настапувањето на договорените услови се сметаат за привремена, освен ако царинарницата, врз основа на овластувањето од чл. 261 и 262 на овој закон, презела мерки самата да ги утврди тие податоци.

(2) Ако заради хемиско-технолошко испитување или друго испитување се земени мостри од стоките, проспекти и сл. (член 261, член 264 став 2 и член 265 став 2), пресметувањето на царината и на другите увозни давачки се врши привремено, врз основа на расположивите податоци.

(3) Подносителот на декларацијата може да ги подигне стоките под царински надзор ако го уплати износот на царината и на другите увозни давачки, пресметани врз основа на податоците од ст. 1 и 2 на овој член.

(4) Подносителот на декларацијата е должен во рок од 30 дена од денот кога настапила можоста да ги употреби доказите за исполнување на договорените услови, да поднесе до царинарницата исправи за вредноста на стоките.

(5) Заради утврдување дали податоците во исправите од став 4 на овој член и одговараат на состојбата на стоките, царинарницата може во часот на увозот да земе мостри од стоките, проспекти, цртежи и сл. и кога не ја утврдува состојбата на стоките во смисла на чл. 261 и 262 од овој закон. Царинарницата може да бара од подносителот на декларацијата исправите од став 4 на овој член да ги содржат сите податоци што овозможуваат конечно утврдување на вредноста на стоките и на износот на царината и на другите увозни давачки.

(6) Во рок од осум дена од денот на приемот на наодот од став 2 на овој член, односно на исправите од став 4 на овој член, царинарницата доне-

сува решение со кое конечно ги утврдува податоците за стоките, износот на царината и на другите увозни давачки и одлучува за враќање на разликата на царината и на другите увозни давачки — ако износот според конечната пресметка е помал, односно за наплатата на разликата — ако износот според конечната пресметка е поголем.

(7) Со решението од став 6 на овој член не може да се менуваат податоците за стоките што се конечно утврдени во порано спроведената постапка.

(8) Ако се утврди дека увезените стоки не му одговараат на договорениот квалитет, царинарницата и за тие стоки ќе ја пресмета царината и другите увозни давачки на нормалната цена на таквите стоки.

(9) На стоките од став 8 од овој член што се неупотребливи царинарницата не ја пресметува царината и другите увозни давачки.

Пресметување и наплатување на царината

Член 267

(1) По извршениот преглед на стоките, царинарницата ја пресметува и ја наплатува царината и другите увозни давачки.

(2) Подносителот на декларацијата не може да ги подигне стоките под царински надзор пред да ѝ ги уплати царината и другите увозни давачки на царинарницата до која ја поднел декларацијата.

(3) По исклучок од одредбите на ст. 1 и 2 од овој член, пресметувањето и наплатувањето на царината и на другите увозни давачки за бродови што ќе почнат стопански да се искористуваат пред преминувањето на царинската линија (член 5 став 2 точка 4), се врши согласно со постапката пропишана во член 266 од овој закон, врз основа на декларацијата што царинскиот обврзник е должен да ја поднесе во рок од десет дена од денот на добивањето на привремениот пловидбен лист.

Член 268

Сојузниот извршен совет може да ги пропише условите за подигање на стоките под царински надзор по царинскиот преглед, а пред уплата на царината и на другите увозни давачки, начинот на обезбедување наплатата на царината и на другите увозни давачки и начинот на известување во постапката за надзор над движењето на царинските стоки. Рокот за уплата на царината и на другите увозни давачки не може да биде подолг од осум дена од денот на приемот на пресметката на царината и на другите увозни давачки.

Член 269

На износот на царината и на другите увозни давачки што се наплатуваат во царинската постапка, а кој не е наплатен во пропишаниот рок, се плаќа камата по стапка од 0,5 проценти за секој ден задоцнување.

Дополнително пресметување, наплатување и враќање на царината и на другите увозни давачки

Член 270

(1) Ако врз основа на податоците од декларацијата и исправите што се поднесени кон декларацијата се утврди дека пресметката на царината и на другите увозни давачки не ѝ одговара на фактичната состојба во однос на количината, видот, квалитетот или вредноста на стоките, односно на распоредувањето на стоките според Царинската тарифа и други тарифи:

1) царинарницата е должна, во рок од шест месеци од денот на плаќањето на царината, дополнително да ја пресмета царината и другите увозни давачки и да донесе решение за наплата на царината и на

другите увозни давачки што не се пресметани, односно за наплата на помалку пресметаната царина и други увозни давачки. Се овластува Сојузниот извршен совет да пропише за кои износи на непресметани, односно помалку наплатени увозни давачки нема да се донесува решение за дополнителна наплата;

2) подносителот на декларацијата може, во рок од шест месеци од денот на плаќањето на царината, да поднесе барање до царинарницата кај која ја платил царината и другите увозни давачки дополнително да ја пресмета и да му ја врати повеќе наплатената царина и други увозни давачки.

(2) Роковите од став 1 на овој член за царината и за другите увозни давачки, платени по спроведената постапка во смисла на член 265 став 1, член 266 ст. 4 и 5 и член 397 од овој закон почнуваат да течат од денот кога решението, донесено во таа постапка, станало конечно.

(3) Роковите од став 1 на овој член во случаите од член 268 на овој закон, почнуваат да течат од денот на добивањето на конечна пресметка на царината и на другите увозни давачки.

Член 271

(1) Ако врз основа на исправи, односно дополнителен преглед на стоките несомнено се утврди идентичноста на стоките и дека податоците внесени во декларацијата не ѝ одговараат на состојбата на увезените стоки, царинарницата, по барање од подносителот на декларацијата, што е поднесено во рок од шест месеци од денот на подигањето на стоките под царински надзор, со решение ќе ги измени податоците за количината, видот, квалитетот и вредноста на стоките.

(2) Со решението од став 1 на овој член се определува износот на царината и на другите увозни давачки што треба да се вратат, односно наплатат.

Член 272

(1) По исклучок од одредбите на член 270 став 1 на овој закон, ако до плаќањето на царината и на другите увозни давачки во помал износ дошло поради тоа што подносителот на декларацијата, не ја пријавил во декларацијата вредноста на стоките во смисла на одредбите од овој закон за нормалната цена, односно што не дал точни податоци потребни за распоредување на стоките според Царинската тарифа и други тарифи, царинарницата дополнително ќе ја пресмета царината и другите увозни давачки во рок од две години од денот на подигањето на стоките под царински надзор.

(2) Ако утврди дека стоките увезени врз основа на повластицата од чл. 25, 26 и 27, член 28 точка 3 став 2 и чл. 29 и 30 од овој закон се отуѓени, предадени на друг на употреба или употребени за други цели а не за целите поради кои стоките во целост или делумно се ослободени од плаќање царина и други увозни давачки, царинарницата, најдоцна во рок од пет години од денот на извршениот увоз, ќе донесе решение за наплата на царината и на другите увозни давачки во смисла на член 29 став 3 од овој закон.

Член 273

Одредбите од чл. 270 и 272 на овој закон не го исклучуваат применувањето на вонредните правни средства, пропишани со Законот за општата управна постапка.

Дополнително проверување на податоците за увезените стоки

Член 274

(1) Царинските обврзници, односно лицата што во царинската постапка се означени како крајни корисници на увезените стоки се должни, во рок од две години од денот на подигањето на стоките под царински надзор да им овозможат на царинските органи преглед на деловните книги, на исправите, прес-

метките и на другите податоци од евиденцијата, како и преглед на стоките заради проверување на податоците утврдени во спроведената царинска постапка врз основа на фактите од кои зависи утврдувањето на царинската основица или распоредувањето на стоките според Царинската тарифа и други тарифи, односно на условите за користење на царинската повластица од чл. 25, 26 и 27 освен став 1 точка 1, на член 28 точка 3 став 2 и чл. 29 и 30 од овој закон.

(2) Ако при увозот на стоките царината не била платена во смисла на чл. 25, 26 и 27 освен став 1 точка 1, член 28 точка 3 став 2 и чл. 29 и 30 од овој закон, правото на царинарницата на дополнително проверување на податоците од став 1 на овој член престанува по истекот на две години од денот кога за тие стоки престанало ограничувањето пропишано во тие членови.

Присилна наплата

Член 275

(1) Ако втасаната царина, другите увозни давачки, лежарината и каматите што се наплатуваат во царинската постапка царинскиот обврзник не ги платил во пропишаниот рок, наплатата ќе се изврши по присилен пат.

(2) Присилната наплата се врши според прописите за наплата на приходите на буџетите и фондовите од организацијата на здружен труд, односно според прописите за присилна наплата на придонесите и даноците од граѓаните.

(3) Од приходите на федерацијата по основа на царината, другите увозни давачки, лежарината и каматата што југословенските граѓани се должни да ги платат за стоките што од странство со себе ги носат при враќањето во Југославија, како и од наплатениот износ по решенијата донесени во управната и прекршочната постапка, што општинските органи ќе ги извршат по присилен пат, на општината ѝ припаѓа пашален надомест во износ од 20% од наплатениот износ.

Член 276

Како извршен наслов во постапката за извршување, односно за присилна наплата се смета:

- 1) извршното решение на царинарницата;
- 2) декларацијата според која е извршено царинење, ако подносителот на декларацијата не поднел приговор во пропишаниот рок;
- 3) пресметката на царинските и другите увозни давачки во патничкиот промет, снабдена со клаузула за извршност.

Член 277

Сојузниот извршен совет може да ги пропише износите на царината и на другите увозни давачки за кои нема да се врши присилна наплата.

Враќање на увезени стоки во странство

Член 278

(1) Увезени стоки можат да се вратат во странство до моментот на предавањето на царинскиот обврзник — подносител на декларацијата.

(2) Барање за враќање на стоките во странство за неонаринети стоки може да поднесе лицето на кое гласи превозната исправа, односно возарот, ако превозната исправа не е откупена. Ако стоките се оцаринети, а се наоѓаат под царински надзор, барање за враќање на стоките во странство може да поднесе подносителот на декларацијата, односно овластениот возар.

(3) Барањето од став 2 на овој член мора да биде во писмена форма, а се поднесува до царинарницата под чиј надзор се наоѓаат стоките.

(4) Царинарницата е должна по извршеното враќање на стоките во странство да му ја врати на подносителот на барањето уплатената царина и другите увозни давачки.

(5) Подносителот на барањето ги враќа стоките во странство под царински надзор.

Член 279

(1) Увезените стоки можат да се вратат во странство и по нивното предавање на царинскиот обврзник:

1) ако за времетраењето на гарантниот рок е утврдено дека не им одговараат на договорените услови;

2) ако гарантниот рок не бил договорен а стоките се враќаат поради тоа што во рок од шест месеци од денот на плаќањето на царината и на другите увозни давачки е утврдено дека не им одговараат на договорените услови;

3) ако странска фирма, освен случаите предвидени во точ. 1 и 2 од овој став, испраќа други стоки од иста вредност или го враќа целиот платен износ за односните стоки;

4) ако машини, апарати, уреди, превозни средства, инструменти и сл. се враќаат поради тоа што при нивниот увоз, а врз основа на важечките прописи, била договорена можност за нивно враќање.

(2) Ако стоките се враќаат според точ. 1 и 2 од став 1 на овој член, корисниците на општествени средства:

1) не плаќаат царина за истовидни стоки што се увезуваат како замена за стоките што биле вратени во странство. За другите стоки што се увезени како замена за стоките што биле вратени во странство по нивното предавање на царинскиот обврзник, односно чие враќање го одобрила царинарницата, се применуваат стапките што важеле во моментот на увозот на стоките што се враќаат во странство;

2) можат, во рок од шест месеци од денот на враќањето на стоките во странство, да поднесат барање за враќање на платената царина и на другите увозни давачки ако не увезат други стоки место вратените стоки.

(3) За стоки што не се вратени во странство чија вредност е намалена поради причините од точ. 1 и 2 на став 1 од овој член а странскиот продавач го враќа износот на платената цена, корисниците на општествени средства можат, во рок од шест месеци од денот на извршеното враќање на соодветниот износ на платената цена, да поднесат барање за враќање на дел од царината и на другите увозни давачки сразмерно на намалувањето на вредноста на увезените стоки.

(4) Како враќање на стоки во странство, во смисла на одредбите од став 1 на овој член, се смета и предавањето на стоки на царинарницата на слободно располагање или уништување на стоките под царински надзор.

(5) Сојузниот извршен совет може да ги пропише условите за враќање на царината и на другите увозни давачки за стоки вратени во странство според одредбата на точка 1 од овој член.

Член 280

Барање за враќање на царината и на другите увозни давачки, во смисла на член 279 од овој закон, се поднесува до царинарницата што го извршила царинењето на увезените стоки вратени во странство.

Издавање уверенија за распоредување на стоки

Член 281

(1) Сојузната управа на царини, на барање од организациите на здружен труд издава со надомест уверенија за распоредување на стоките според Царинската тарифа. Уверението важи шест месеци од денот на неговото издавање, освен во поглед на податоците за царинската стапка која се утврдува врз основа на член 22 од овој закон.

(2) Царинарницата може, на барање од организациите на здружен труд, да дава со надомест писмени мислења за распоредувањето на стоките според Царинската тарифа. Тие мислења не се задолжителни во постапката за царинење.

(3) Поблиски прописи за постапката за издавање и употреба на уверенијата од став 1 на овој член и за надоместите за нивно издавање донесува Сојузниот извршен совет.

2. Извоз

Член 282

(1) Стоките што се извезуваат подлежат на царински надзор од моментот на извршеното царинење до преминувањето на царинската линија.

(2) Стоките не можат да се извезат во странство пред да бидат оцаринети.

(3) Стоките чиј извоз е условен со прибавување на посебна дозвола или со исполнување на пропишаните услови, не можат да се царинат без соодветни исправи со кои се докажува тоа.

Член 283

(1) Царинењето на стоки наменети за извоз го врши царинарницата до која е поднесена декларацијата.

(2) Царинењето на стоки што се наоѓаат во железнички вагони, во камиони и контејнери, и на авионски и експресни пратки, царинарницата е должна да го изврши во рок од два работни часа по поднесувањето на декларацијата, освен ако пречекорувањето на рокот го предизвикал подносителот на декларацијата или ако царинарницата наредила истовар на стоките (член 80 став 3).

(3) Ако со прегледот на стоките му е нанесена материјална штета на подносителот на декларацијата, подносителот на декларацијата има право на надомест на штетата.

(4) Ако при прегледот на стоките се најдени скриени предмети или по вина на подносителот на декларацијата дошло до преземење мерки на царински надзор поради кои е предизвикана штета, причинетата штета не се надоместува.

(5) Сојузниот извршен совет ќе ја пропише постапката за работа на царинските органи ако странката за надомест на штетата се обрне непосредно до царинарницата.

(6) Директорот на Сојузната управа за царини може да пропише во кои случаи граничните царинарници нема да вршат царинење на стоките наменети за извоз.

Член 284

Царинарницата што оцаринила стоки наменети за извоз ги упатува стоките, под царински надзор, до царинарницата преку која стоките ќе се извезат во странство (излезна царинарница).

Член 285

По пристигањето на стоките, излезната царинарница ја испитува состојбата на царинските обележја. Ако царинските обележја се оштетени или недостигаат, царинарницата ја проверува состојбата на стоките и за тоа составува записник што го потпишува и возарот.

Член 286

(1) Ако излезната царинарница утврди дека царинските обележја се исправни може, по потреба, да изврши споредување на состојбата на стоките со царинските исправи што ги придружуваат стоките.

(2) Ако излезната царинарница утврди дека податоците наведени во царинските исправи што ги придружуваат стоките и одговараат на состојбата на стоките и на превозните средства, го дозволува

извозот на стоките од Југославија и за тоа со посебна потврда веднаш ја известува испратната царинарница. Во спротивно, царинарницата во присуство на возарот составува записник за утврдените неисправности и за тоа ја известува царинарницата што ги оцаринила стоките — заради натамошна постапка.

(3) Ако излезната царинарница утврди дека стоките се изменети, ги задржува стоките и ги чува до завршувањето на постапката.

Член 287

(1) Ако стоките оцаринети за извоз се доставени во лука, односно во пристаниште заради натамошен превоз со брод, возарот што ги доставил стоките е должен да поднесе до излезната царинарница пријава за извоз и провоз на стоки и кон неа да ги приложи царинските исправи што ги придружуваат стоките.

(2) Возарот е должен во пријавата за извоз и провоз на стоки прво да ги запише стоките што од превозно средство непосредно се натоваруваат во брод, а потоа стоките што привремено се сместуваат во царински склад и дополнително се натоваруваат во брод.

(3) По извршеното споредување на пријавата за извоз и провоз на стоки со приложените исправи, царинарницата задржува еден примерок од пријавата за извоз и провоз на стоки и царинските исправи што ги придружуваат стоките, а другиот примерок од пријавата со превозните исправи му го враќа на возарот што ја поднел пријавата.

(4) Образецот на пријавата за извоз и провоз на стоки го пропишува директорот на Сојузната управа за царини.

Член 288

При натоварот во брод, односно при сместувањето во царински склад на стоките што се извезуваат, согласно ќе се применуваат одредбите од чл. 127 до 130 на овој закон.

Член 289

(1) Стоките што се извезуваат можат да се натоварат во брод што заминува во странство само ако е извршено царинење.

(2) По исклучок од одредбата на став 1 на овој член, царинарницата може, по писмено барање од подносителот на декларацијата, да одобри натовар во брод на домашни истовидни незапакувани стоки и пред извршеното царинење.

Член 290

(1) Пред натоварот на стоки во брод царинарницата ги споредува податоците од царинските исправи со состојбата на стоките, и ако утврди дека состојбата на стоките се согласува со податоците во исправите — го одобрува натоварот на стоките во брод.

(2) Одредбата на став 1 на овој член се применува и кога царинските стоки се натоваруваат на домашен или странски брод што вее военпоморско знаме.

Член 291

(1) За стоки наменети за извоз што се натоваруваат во луки, односно во пристаништа, манифестот се составува по завршеното царинење, а потоа ѝ се предава на царинарницата заедно со пропишаните царински исправи.

(2) Царинарницата го споредува манифестот со приложените исправи, па исправно составениот манифест го потврдува и му го предава на подносителот — заедно со приложените исправи.

(3) Ако царинарницата утврди дека манифестот е неисправен, му го враќа на подносителот со назначување во што е неисправноста.

Член 292

(1) Врз основа на налог од извозникот, возарот може да бара стоките оцаринети за извоз да се задржат во Југославија.

(2) Барањето од став 1 на овој член возарот го поднесува до царинарницата во местото во кое се наоѓаат стоките, односно до најблиската попатна царинарница ако стоките од тоа место се веќе испратени.

Член 293

(1) Врз основа на применото барање (член 292), царинарницата врши преглед на оцаринетите стоки, ги симнува ставените пломби и за задржувањето на стоките ја известува царинарницата што го извршила царинењето, доставувајќи ѝ и примерок од извозната декларација.

(2) Задржувањето на стоките, во смисла на став 1 од овој член, царинарницата го потврдува на превозната исправа и на примерокот на извозната декларација што му ги враќа на возарот.

(3) Кога ќе прими извештај дека стоките оцаринети за извоз се задржани во Југославија, царинарницата што го извршила царинењето ги известува за тоа органите и установите до кои е доставена пријавата за извоз на стоките.

Член 294

Врз постапката при извозот на стоки согласно ќе се применат одредбите на овој закон за постапката при увозот на стоки, ако со одредбите на чл. 282 до 293 на овој закон не е определено поинаку.

XI. ПРОВОЗ НА СТОКИ

Член 295

(1) За стоки пријавени за провоз преку царинското подрачје на Југославија, возарот е должен да поднесе провозна исправа до царинарницата преку која стоките влегле во Југославија.

(2) Влезната царинарница по извршениот преглед на превозните средства и на стоките (член 79) ги упатува стоките под царински надзор до излезната царинарница.

Член 296

(1) Преку царинското подрачје на Југославија не може да се превезуваат стоки чиј извоз е забранет.

(2) Со стоките чиј провоз е забранет царинарницата ќе постапи согласно со одредбите на чл. 204 и 205 на овој закон.

(3) Цигари, алкохолни пијачки и други производи што, во земјата од која се доставуваат се сметаат како монополски производи, како и оружје, муниција, експлозив и опојни дроги, можат да се превезуваат преку царинскиот пограничен појас на море само со бродови што сообраќаат на редовните линии во меѓународниот сообраќај.

(4) Во луки, односно пристаништа отворени за меѓународен сообраќај, што ќе ги определи Сојузниот извршен совет, можат да се товарат стоките од став 3 на овој член на бродови што сообраќаат на редовните линии во меѓународниот сообраќај.

(5) По исклучок од одредбите на ст. 3 и 4 на овој член, Сојузната управа за царини може, во оправдани случаи, да одобри дека оружје, муниција и експлозив можат да се превезуваат и со бродови што не сообраќаат на редовните линии во меѓународниот сообраќај, и дека бродовите што ги превезуваат тие стоки можат да вловуваат и во луки што не се опфатени со решението на Сојузниот извршен совет од став 4 на овој член и во нив да ги товарат и истоваруваат тие стоки.

Член 297

(1) Ако постои основано сомневање дека во превозното средство со кое се превезуваат стоки се наоѓаат стоки чиј провоз преку царинското подрачје на Југославија е забранет, царинарницата ќе изврши преглед на стоките и на превозното средство.

(2) Ако со прегледот се утврди дека во превозното средство се наоѓаат стоки чиј провоз е забранет, со стоките и со превозните средства ќе се постапи според одредбите на овој закон.

Член 298

Возарот е должен да ги превезе стоките до излезната царинарница и на таа царинарница да ѝ ја предаде провозната исправа што му ја издала влезната царинарница.

Член 299

(1) Излезната царинарница ја проверува точноста на податоците од царинските и другите исправи што ги придружуваат стоките, како и исправноста на царинските обележја, а по потреба, ја споредува состојбата на стоките и на превозните средства со царинските исправи што ги придружуваат стоките.

(2) Ако излезната царинарница утврди дека царинските обележја се исправни, односно дека податоците наведени во царинските исправи ѝ одговараат на состојбата на стоките и на превозните средства, го дозволува излезот на стоките од Југославија и за тоа со посебна потврда веднаш ја известува испратната царинарница. Во противно, царинарницата во присуство на возарот составува записник за утврдените неисправности и за тоа ја известува влезната царинарница заради натамошна постапка.

(3) Ако излезната царинарница утврди дека стоките се изменети, ги задржува стоките и ги чува до завршувањето на постапката.

Член 300

Одредбите од чл. 200 до 203 и чл. 287 до 290 на овој закон, што се однесуваат на упатување на стоки до друга царинарница, согласно ќе се применуваат и врз постапката при провозот на стоки.

Член 301

(1) Стоките наменети за провоз можат да се задржат во Југославија врз основа на барање на возарот.

(2) Царинарницата врши прием и царинење на стоките од став 1 на овој член според одредбите на овој закон за постапката при увозот на стоки.

Превоз на домашни стоки од едно во друго место во Југославија преку странско царинско подрачје

Член 302

Домашните стоки што се превезуваат од едно во друго место во Југославија преку странско царинско подрачје, излезната царинарница, на барање од возарот, а по извршениот преглед на превозните средства и стоките и по ставањето на царински обележја на стоките заради утврдување на нивната идентичност, ги упатува до влезната царинарница со соодветна царинска исправа.

Член 303

(1) Влезната царинарница ја споредува состојбата на стоките со царинските исправи што ги придружуваат стоките.

(2) Ако влезната царинарница утврди дека податоците наведени во царинските исправи ѝ одговараат на состојбата на стоките и на превозните средства, дозволува стоките да се подигнат под царинскиот надзор и за тоа ја известува излезната царинарница. Во противно, влезната царинарница

во присуство на возарот составува записник за утврдените неправилности и за тоа ја известува излезната царинарница заради натамошна постапка.

(3) Ако влезната царинарница утврди дека стоките се изменети, ги задржува стоките и ги чува до завршувањето на постапката.

ХИ. ПРИВРЕМЕН УВОЗ И ИЗВОЗ НА СТОКИ

Член 304

(1) Под условите пропишани со овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон, царинарницата одобрува привремен увоз, односно извоз на стоки.

(2) Привремено увезени, односно извезени стоки мораат, во определен рок, да се вратат во иста или изменета состојба.

(3) Привремено увезени, односно извезени стоки не можат да се отуѓат, да му се дадат на употреба на друго лице, ниту да се употребат за други цели, освен за оние поради кои привремено се увезени односно извезени.

Член 305

(1) Стоки можат привремено да се увезуваат односно извезуваат:

- 1) заради преработка, доработка или обработка;
- 2) заради поправка;
- 3) заради излагање на меѓународни саеми, изложби и други приредби;
- 4) заради испитување, прикажување или проба;
- 5) заради комисиона продажба;
- 6) ако се користат како амбалажа;
- 7) ако се во прашање реквизити за театарски и други уметнички приредби, како и за циркуски и други забавни приредби на странски изведувачи;
- 8) ако се во прашање патнички моторни возила, професионална опрема, јахти и спортски чамци;
- 9) ако се во прашање алати и други средства за монтирање на увезена, односно извезена опрема;
- 10) ако е во прашање репродукционен материјал, (суровини, помошни материјали или полупроизводи), односно готови делови за вградување што се употребуваат во производството на стоки што ќе се извезат (член 321).

(2) Основни средства (машини, апарати, уреди, превозни и преносни средства, инструменти и др.) можат привремено да се увезуваат, односно извезуваат заради користење во процесот на производството или во вршење услуги.

(3) Привремен увоз, односно извоз на стоки може да се одобри и во други случаи.

(4) Сојузниот секретар за финансии ќе пропише во кои случаи извоз, односно увоз на стоки добиени со обработка, доработка, преработка или поправка може да се одобри и пред привремениот увоз, односно извоз на репродукционен материјал потребен во процесот на обработката, доработката, преработката или поправката на такви стоки.

(5) Привремениот увоз на стоки го одобрува и царинењето го врши царинарницата која попатно е најблиска до местото во кое се упатуваат стоките. Сојузната управа за царини може да одобри дека царинењето на привремено увезени стоки може да се изврши и кај друга царинарница, ако за тоа постојат оправдани причини.

(6) Сојузниот извршен совет ќе пропише кои стоки и под кои услови можат да се увезуваат заради користење во смисла на ст. 1, 2 и 3 на овој член, односно во кои случаи царинењето на стоките нема да се врши во смисла на став 5 од овој член.

Член 306

(1) За стоки што привремено се увезуваат, односно извезуваат, до царинарницата се поднесува де-

кларација за привремен увоз, односно извоз со пропишаните исправи, ако со овој закон или со прописи донесени врз основа на овој закон не е определено поинаку.

(2) Во декларацијата за привремен увоз, односно извоз на стоки подносителот на декларацијата, покрај податоците од член 255 на овој закон, ги запишува и причините поради кои стоките привремено се увезуваат, односно извезуваат, како и тоа дали се враќаат во иста или изменета состојба, во кој рок и преку која царинарница.

(3) Во случаите од член 305 став 1 точка 1, 2, 4 и 7 на овој закон, кон декларацијата за привремен увоз, односно извоз се поднесува и посебно писмено барање кое ги содржи сите податоци потребни за одобрување на привремен увоз, односно извоз и за спроведување мерки на царински надзор.

Член 307

(1) По барањето за привремен увоз, односно извоз на стоки од член 305 став 1 точ. 2, 4 и 7 и ст. 2 и 3 на овој закон, царинарницата донесува решение во рокот од член 252 на овој закон. По барањето за привремен увоз, односно извоз на стоки од член 305 став 1 точ. 1 до 10 од овој закон, царинарницата донесува решение во рок од три дена од денот на приемот на исправната документација.

(2) Со решението со кое се одобрува привремен увоз, односно извоз на стоки се утврдуваат рокот и условите под кои стоките можат да се употребуваат, односно користат.

(3) Се овластува Сојузниот извршен совет да ги пропише роковите за враќање на привремено увезени, односно увезени стоки, како и постапката за продолжување на тие рокови.

Член 308

(1) Врз привремено увезени стоки царинарницата е должна да ги примени соодветните мерки на царински надзор заради контрола дали стоките се употребуваат за целите за кои е одобрен привремениот увоз, односно извоз, како и заради утврдување на нивната идентичност.

(2) Врз привремено увезени или извезени стоки царинарницата ќе ги примени соодветните мерки заради утврдување на идентичноста на стоките при нивното враќање.

Член 309

За вршење на работите на царинската служба во врска со привремено увезени стоки изложени на саем, управата на саемот е должна да ѝ обезбеди на царинарницата потребни простории.

Член 310

За привремено увезени стоки подносителот на декларацијата е должен на име обезбедување да ѝ уплати на царинарницата износ во височина на пресметаната царина и други увозни давачки, или во височина на тој износ да положи гаранција од овластената банка, ако со овој закон или со други прописи донесени врз основа на овој закон не е определено поинаку.

Член 311

Се овластува сојузниот секретар за финансии да пропише во кои случаи и под кои услови нема да се уплатува обезбедувањето од член 310 на овој закон.

Член 312

(1) На барање од подносителот на декларацијата, царинарницата го враќа положеното обезбедување за привремено увезени стоки:

- 1) ако стоките се вратени во странство;
- 2) ако се вратени истите стоки што се увезени;
- 3) ако стоките ги враќа увозникот што ги увезол привремено или лице што го овластило тој.

(2) Барањето за враќање на обезбедувањето може да се поднесе најдоцна во рок од една година од денот кога стоките се вратени во странство. По истекот на тој рок обезбедувањето се уплатува во корист на буџетот на федерацијата како вонреден приход.

Член 313

(1) Податоците во декларацијата за привремен увоз, односно привремен извоз на стоки во поглед на потеклото, видот, квалитетот, количината и вредноста на стоките можат да се менуваат, ако врз основа на исправите, односно дополнителниот преглед на стоките несомнено се утврди дека стоките се идентични и дека податоците внесени во декларацијата не ѝ одговараат на состојбата на привремено увезените стоки, до истекот на рокот за враќање на стоките. Ако привремен увоз, односно извоз на стоките е одобрен со решение, царинарницата истовремено ќе изврши измена на податоците и во решението. Поведувањето постапка за измена на податоците за потеклото, видот, квалитетот, количината и вредноста на стоките во декларацијата за привремен увоз, односно извоз на стоки, исклучува поведување прекршочна постапка поради неточно пријавување на тие податоци.

(2) Ако во текот на преработката, обработката или доработката на привремено увезени, односно извезени стоки царинарницата по службена должност, односно по барање од подносителот на декларацијата, утврди дека потрошокот на материјалот од решението со кое е одобрен привремен увоз, односно извоз на стоки не му одговара на фактичниот потрошок на материјалот, ќе донесе решение со кое ќе го измени тоа решение.

(3) При враќање на привремено увезени, односно извезени стоки царинарницата е должна да ја утврди нивната состојба во поглед на количината, видот, квалитетот и вредноста.

(4) Привремено увезени, односно извезени стоки, освен стоките од член 305 став 1 точ. 6, 7, 8 и 9 на овој закон и стоките што привремено се извезуваат, односно увезуваат врз основа на меѓународна царинска исправа (карнет АТА, и др.) можат да се вратат само преку царинарницата што го одобрила привремениот увоз, односно извоз.

(5) Сојузната управа за царини може да одобри привремено увезени, односно извезени стоки да се вратат и преку царинарница што не го одобрила привремениот увоз, односно извоз, ако за тоа постојат оправдани причини.

Член 314

(1) За привремено увезени стоки се плаќаат царина и други увозни давачки на разликата меѓу вредноста на стоките што ја имале тие на денот на привремениот увоз и на денот на нивното враќање во странство, односно на денот на поднесувањето на барањето за продолжување на рокот на привремениот увоз, ако вредноста на стоките е намалена поради употреба, користење или друго располагање што на подносителот на декларацијата или на други лица им донело или можело да им донесе определена корист.

(2) Поблиски прописи за начинот на утврдување на царинската основица од став 1 на овој член, како и за постапката за наплатавање царина и на други увозни давачки, донесува сојузниот секретар за финансии.

Член 315

(1) При враќање на стоки што биле привремено извезени заради преработка, доработка или обработка се плаќаат царина и други увозни давачки пресметани на нормалната цена на стоките што се увезуваат, намалена за износот на царината и на другите увозни давачки пресметани на нормалната цена на привремено извезените стоки на преработка, доработка и обработка, што тие ја имаат на денот на враќањето од странство.

(2) При враќање на стоки што биле привремено извезени заради поправка, освен поправка во гарантен рок, се плаќаат царина и други увозни давачки на вредноста на извршената поправка во странство, вклучувајќи ја и вредноста на материјалот употребен за таа цел, како и на другите трошоци во странство.

(3) Ако износот на царината и на другите увозни давачки пресметан на нормалната цена на стоките што се увезуваат во смисла на став 1 од овој член е помал од износот на царината и на другите увозни давачки пресметани на нормалната цена на привремено извезените стоки на преработка, обработка или доработка, царината и другите увозни давачки се пресметуваат на вредноста на извршената преработка, обработка или доработка вклучувајќи ја и вредноста на материјалот употребен за тие цели и на другите трошоци во странство, со примена на стапката што важи за стоките што се увезуваат.

(4) При сукцесивно враќање на привремено извезени стоки на преработка, обработка или доработка, согласно се применува член 266 на овој закон, со тоа што подносителот на декларацијата е должен да поднесе до царинарницата конечни податоци за стоките во рок од 30 дена од денот на враќањето на последната пратка.

(5) Сојузниот секретар за финансии, под услов на реципроцитет, може да пропише во кои случаи при враќање на стоки привремено извезени заради преработка, доработка или обработка, царинската основица се утврдува и на начин поинаков од начинот што е предвиден во став 1 на овој член.

Член 316

Ако стоки привремено се увезуваат или извезуваат заради поправка, кон декларацијата се поднесува барање во кое се назначува кои стоки се увезуваат, односно извезуваат, што ќе се поправи на нив и кој ќе ја изврши поправката.

Член 317

(1) Ако поправката на превозни средства е извршена без претходно поднесување на декларација и барање во смисла на член 306 од овој закон, поради тоа што потребата од поправка настанала по излегувањето на возилото од Југославија, сопственикот, односно корисникот на возилото е должен да поднесе до царинарницата, преку која превозното средство првпат по поправката влегло во Југославија, декларација со која ќе ја пријави за царинска вредноста на извршената поправка.

(2) Кон декларацијата се прилага и сметката за извршената поправка.

Член 318

Ако стоки привремено се увезуваат, односно извезуваат заради обработка, кон декларацијата се поднесува барање во кое точно се опишуваат стоките чиј привремен увоз, односно извоз се бара со назначување каква обработка ќе се изврши и кај кого.

Член 319

Ако стоки привремено се увезуваат или извезуваат заради доработка, кон декларацијата се поднесува барање во кое точно се опишуваат стоките со назначување каква доработка, со чиј материјал (домашен или странски) и кај кого ќе се изврши, и се наведуваат податоците за вредноста на стоките што ќе се доработат и за количината и вредноста на материјалот што ќе биде употребен за доработка.

Член 320

Ако стоки привремено се увезуваат или извезуваат заради преработка, кон декларацијата се поднесува барање во кое се наведува кои стоки се увезуваат, односно извезуваат, во која количина, во што ќе се преработат, дали при преработката ќе настанат споредни производи и отпадоци и што ќе се направи со нив, како и кај кого ќе се изврши преработката.

Член 321

(1) Ако домашна организација на здружен труд, врз основа на договор склучен со странски нарачувач, привремено увози репродукционен материјал (суровини, помошен материјал или полупроизводи), односно готови делови за вградување, што се соодветност на странскиот нарачувач, заради производство на стоки што ќе се извезат, должна е во барањето за одобрување на привремен увоз да ги наведе:

1) називот, количината и вредноста на репродукциониот материјал, односно на готовите делови за вградување што привремено се увезуваат;

2) називот, количината и вредноста на стоките што ќе се извезат;

3) нормативите за потрошокот на материјалот, за калото, растурот, кршот, отпадоците и споредните производи што се јавуваат во процесот на производството на стоки од привремено увезени готови делови;

4) организацијата на здружен труд што ќе произведе стоки од привремено увезениот репродукционен материјал односно која ќе ги вградува привремено увезените готови делови;

5) називот, количината и вредноста на домашниот материјал што ќе биде употребен во производството односно вградувањето.

(2) Ако со стоките, привремено увезени во смисла на став 1 од овој член, се вршат повеќе фази на преработка, доработка или обработка, а на царинарницата ѝ се пријавени податоци само за една фаза, наредна следна фаза на преработка, доработка или обработка не може да започне без претходно одобрение од царинарницата.

Член 322

(1) На разликата во количината меѓу привремено увезените стоки заради доработка, обработка или преработка и извезените производи, која претставува технички растур, крш, дефект, нечистотија, кало и која и да било разлика во количината што се јавува како последица на технолошкиот процес, а нема употребна вредност, не се плаќа царина.

(2) Ако остатоците и отпадоците од став 1 на овој член имаат употребна вредност, царина се плаќа по стапките предвидени за таков вид стоки.

(3) При донесувањето на решението во смисла на чл. 318 до 321 од овој закон, царинарницата, при утврдувањето на разликата од став 1 на овој член, ќе води сметка за условите од договорот за преработка, доработка или обработка на стоките, како и за технолошките односно индустриските нормативи за видот на стоките што привремено се увезуваат.

Член 323

(1) Ако привремено увезените стоки се царинат конечно, износот на царината и на другите увозни давачки за тие стоки се утврдува според член 22 од овој закон.

(2) Ако царината е наплатена во смисла на член 314 од овој закон, царинската основица се утврдува врз основа на член 43 став 1 од овој закон.

(3) Ако привремено увезените стоки не бидат вратени во странство или конечно царинети во определениот рок, царинарницата става на тие стоки царинска плomba заради оневозможување на нивно користење и со нив постапува според одредбите на овој закон.

(4) Ако привремено увезените стоки се пуштени во слободен промет пред поднесувањето на барање за конечно царинење, износот на царината и на другите увозни давачки се утврдува со примена на прописите што важат на денот на пуштањето на стоките во слободен промет.

(5) Ако денот на пуштањето на стоките во слободен промет не може да се утврди, износот на царината и на другите увозни давачки се утврдува со примена на прописите што важат на денот кога е утврдено дека стоките се наоѓаат во слободен промет.

Член 324

(1) Ако привремено увезените стоки, без вина на увозникот, бидат уништени или оштетени во таа мера што да не можат да се употребат за целите поради кои се увезени, царинарницата, на барање од увозникот, ќе донесе решение за ослободување од обврската за враќање на стоките во странство и за враќање на положеното обезбедување.

(2) Увозникот е должен кон барањето од став 1 на овој член да поднесе доказ дека стоките се уништени, односно оштетени без негова вина, а ако е во прашање оштетување — и доказ дека странскиот испраќач се откажал од оштетените стоки.

(3) Оштетените стоки од став 1 на овој член увозникот ѝ ги предава на царинарницата која ги излага на продажба.

XIII. СНАБДУВАЊЕ НА ПРЕВОЗНИ СРЕДСТВА ВО МЕЃУНАРОДНИОТ СООБРАЌАЈ

Член 325

Снабдување на странски бродови и воздухоплови во сообраќај со странство со гориво, со животни намирници и со други потребни производи за време на задржувањето во Југославија, може да врши, под царински надзор, само организација на здружен труд што е запишана во надворешнотрговскиот регистар за вршење работи на снабдување.

Член 326

Стоките испорачани на бродови, односно на воздухоплови во смисла на член 325 од овој закон, не се царинат, освен ако тоа го бара организацијата на здружен труд што го извршила снабдувањето.

Член 327

(1) Залихите на животни намирници и пијачки што служат за потребите на патници, што при преминувањето на царинската линија ќе се затечат во вагон-рестораните, во колите за спиење и во службените коли на меѓународните експресни возови што сообраќаат до некоја железничка станица во Југославија или преминуваат преку територијата на Југославија, ослободени се од плаќање ца-

рина и други увозни давачки што се наплатуваат при увозот односно извозот:

1) ако тие производи се купени во земјите низ кои минува возот;

2) ако трошењето на тие производи не повлекува враќање на царината и на другите увозни давачки платени на тие производи;

3) ако количината на тие производи не го преминува минимумот потреби за нормално снабдување за потрошувачка во возот за време на целиот пат во заминување и враќање;

4) ако производите се продаваат исклучиво за потрошувачка во односниот воз.

(2) По исклучок од одредбите на став 1 на овој член, жестоки алкохолни пијачки во пакување поголем од 0,1 литар и тутунски производи што ќе се затечат во возовите од тој став, подлежат на плаќање царина и други увозни давачки.

Член 328

Поблиски прописи за снабдувањето на превозните средства во меѓународниот сообраќај, за постапката за спроведување на царински надзор и за царинење на стоките од чл. 325 до 327 на овој закон, донесува сојузниот секретар за финансии.

XIV. ЦАРИНСКА ПОСТАПКА ВО ПОШТЕНСКИОТ СООБРАЌАЈ

Член 329

Сите поштенски пратки во меѓународниот поштенски сообраќај подлежат на царински надзор, ако со овој закон или со прописи донесени врз основа на овој закон не е определено поинаку.

Член 330

Во меѓународниот поштенски сообраќај претпријатието на поштенскиот, телеграфскиот и телефонскиот сообраќај (во натамошниот текст: пошта) врши пренос на поштенски пратки помеѓу царинарниците и корисниците на поштенски услуги, како и други работи од областа на царинската постапка со поштенски пратки, според одредбите на овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон.

Член 331

Примопредавање на поштенски пратки помеѓу странска и домашна пошта се врши под царински надзор.

Член 332

Поштенските пратки остануваат кај поштата за време на царинската постапка.

Царинска постапка со поштенски пратки што се примаат од странство

Член 333

Домашна пошта што прима поштенски пратки од странска пошта (во натамошниот текст: изменична пошта) е должна сите поштенски пакети и вреќи што содржат пакети да ѝ ги пријави на граничната царинарница со копија или со препис на списокот за размена на странска пошта.

Член 334

Поштенските пратки од член 333 на овој закон изменичната пошта ги упатува под царински надзор до надлежниот поштенски центар кај кого ќе се изврши преглед на поштенските пратки во поглед на безбедноста и заштитата. По извршениот

преглед поштенскиот центар ќе ги испрати пратките под царински надзор до надлежната пошта кај која ќе се изврши царинењето.

Член 335

Вреќите со писмоносни пратки изменичната пошта ѝ ги пријавува на граничната царинарница.

Член 336

(1) Поштите на царинењето и кивната месна надлежност ги определува Заедницата на југословенските пошти, телеграфи и телефони, во согласност со Сојузната управа за царини.

(2) Потребните простории за преглед и царинење на поштенските пратки ги обезбедува поштата на царинењето.

Член 337

Изменичната пошта е должна сите писмоносни пратки што содржат или за кои се претпоставува дека содржат царински стоки, да ги упати, под царински надзор, до надлежниот поштенски центар кај кого ќе се изврши преглед на пратката во поглед на безбедноста и заштитата. По извршениот преглед поштенскиот центар ќе ги испрати пратките под царински надзор до надлежната пошта кај која ќе се изврши царинењето.

Член 338

На царински преглед не подлежат писмоносни пратки:

1) за кои, според тежината или димензиите се претпоставува дека не содржат царински стоки;

2) кои содржат весници и списанија (освен книги, модни журналы и модни ревији);

3) кои, според меѓународни договори и посебни сојузни прописи, се ослободени од царински преглед.

Член 339

На царински преглед не подлежат поштенски пратки што се провезуваат преку царинското подрачје на Југославија.

Член 340

(1) Поштенските пратки се поднесуваат на царински преглед веднаш по приемот во поштата на царинењето. Заедно со поштенската пратка поштата на царинењето ѝ предава на царинарницата поштењско-царинска пријава и декларација.

(2) Многу итни, итни и авионски пратки, како и пратки што содржат живи животни, брзо расипливи стоки и лекови, имаат првенство при царинењето. Писмоносни пратки и писма со означена вредност имаат првенство во однос на пакетите.

(3) Царинската постапка со поштенските пратки мора да биде завршена најдоцна во рок од десет дена од денот на поднесувањето на поштењско-царинската пријава и декларацијата, што ги поднесува поштата на царинењето.

(4) Царинската постапка со авионски поштенски пратки и со пратки што содржат живи животни, брзо расипливи стоки и лекови мора да биде завршена најдоцна за 24 часа од часот на поднесување на поштењско-царинската пријава и декларацијата, што ги поднесува поштата на царинењето.

Член 341

(1) Преглед на поштенска пратка врши царинарницата во присуство на поштенски работник, веднаш по приемот на поштењско-царинската пријава и декларацијата.

(2) На царинскиот преглед може да присуствува и примачот на пратката односно лице што ќе го овласти тој.

(3) Утврдувањето на царинската основица и пресметувањето на царината и на другите увозни давачи за физички лица го врши царинарницата.

(4) За други поштенски пратки царинењето се врши според одредбите на чл. 249 до 269 од овој закон.

Член 342

Отворањето и затворањето на поштенските пратки во текот на царинскиот преглед го врши поштата на царинењето.

Член 343

(1) По извршеното царинење на поштенската пратка, царинарницата ѝ предава на поштата на царинењето декларација, заедно со пратката да му ја врати на примателот, по претходна наплата на царината и на другите увозни давачки.

(2) Пред наплатата на царината и на другите увозни давачки поштата е должна на примателот да му ја стави на увид декларацијата и да го извести дека пред преземањето на пратката може да поднесе приговор на наодот на царинарницата во поглед на видот, квалитетот, количината и вредноста на стоките.

(3) Ако примателот на пратката изјави дека поднесува приговор, неотворената пратка поштата ќе ѝ ја врати на надлежната пошта на царинењето заедно со декларацијата, спроводниот лист и приговорот на примателот, заради спроведување на редовна постапка на царинење според член 264 од овој закон.

(4) Ако примателот на пратката поднесе приговор на наодот на царинарницата од став 2 на овој член, поштата на царинењето ја задржува пратката додека царинарницата не ќе донесе решение, а најдолго 30 дена од денот кога примателот го примил известието за пристигнувањето на пратката.

(5) Поднесувањето на писмен приговор не влијае врз обврската на поштата да ја врати пратката во странство во роковите утврдени со меѓународни договори.

(6) Поштата е должна наплатената царина и другите увозни давачки да ѝ ги упати на царинарницата во рок од 24 часа по извршената наплата.

Член 344

(1) Ако примателот одбие да ја прими поштенската пратка од странство а не поднесе никаков приговор во поглед на царинењето, пратката, како невработена, ѝ се враќа на надлежната царинарница заради раздолжување на пресметаната царина и враќање на пратката во странство.

(2) Ако странскиот испраќач не сака да ја прими поштенската пратка, а таа не може да му се врати ниту на примателот, пратката ѝ се отстапува на царинарницата која ќе ја изложи на продажба.

Царинска постапка со поштенски пратки што се испраќаат во странство

Член 345

(1) Поштенски пратки што се испраќаат во странство, а подлежат на царински преглед, можат да ѝ се предадат на секоја пошта.

(2) Пратките од став 1 на овој член што не ѝ се предадени на поштата на царинењето, приемната пошта ги испраќа до поштата на царинењето.

Член 346

(1) Пратките од член 345 на овој закон поштата на царинењето ги поднесува до царинарницата на преглед заедно со декларацијата и со другите прописани исправи.

(2) Декларацијата ја пополнува испраќачот.

(3) Поштата на царинењето е должна сите пратки од став 1 на овој член да ги поднесе на царински преглед веднаш, а најдоцна наредниот ден од денот на приемот, водјеќи сметка за првенството на поднесувањето на царинење (член 340).

Член 347

Врз поштенските пратки што се испраќаат во странство ќе се применуваат, во поглед на вршењето на царински преглед, одредбите на член 336 од овој закон.

Член 348

Ако при царинскиот преглед се утврди дека поштенска пратка содржи стоки чиј извоз е забранет, пратката не се испраќа, туку ѝ се враќа на приемната пошта заради врачување на испраќачот.

Член 349

Поблиски прописи за царинската постапка со поштенски пратки во меѓународниот поштенски сообраќај донесува директорот на Сојузната управа за царини, по претходно прибавено мислење од Заедницата на југословенските пошти, телеграфи и телефони.

XV. ЦАРИНСКА ПОСТАПКА ВО ПАТНИЧКИОТ ПРОМЕТ

Член 350

Патникот е должен при преминување на царинската линија да ги пријави и по барање од царинскиот работник да ги покаже сите предмети што ги носи со себе.

Член 351

(1) Заради проверување на пријавата од член 350 на овој закон, царинскиот работник, по потреба, врши преглед на предметите што ги носи патникот со себе.

(2) Предметите што ги носат дипломатски курири врз основа на дипломатско курирско писмо, не подлежат на преглед.

Член 352

Предметите што патникот не ги пријавил до моментот кога царинскиот работник го поканил да го покаже својот личен багаж и стоки, се сметаат за непријавени.

Член 353

(1) Ако постои основано сомневање дека патникот кај себе има предмети што не ги пријавил, ќе се изврши личен претрес на патникот.

(2) Личниот претрес на патникот го врши лице од ист пол во посебна просторија.

(3) За извршениот личен претрес се составува записник што го потпишуваат лицето што врши личен претрес и лицето над кое се врши личен претрес.

Член 354

(1) Со пријавените предмети царинарницата ќе постапи според соодветните одредби од овој закон, односно според посебни прописи донесени врз основа на овој закон.

(2) Предметите што не се пријавени, а се пронајдени при прегледот, односно личниот претрес на патникот, привремено се одземаат до завршувањето на кривичната, односно прекршочната постапка.

Член 355

(1) Патник што доаѓа од странство може со себе да внесе стоки за потребите на своето домаќинство,

(2) Ако патникот не ги носи со себе стоките од став 1 на овој член, должен е тие стоки да ѝ ги предаде на царинарницата на царинење или, под царински надзор, во рок од осум дена од денот на увозот, да му ги предаде на превоз на овластен возар или да ги врати во странство. Ако патникот во тој рок не ги врати стоките во странство, односно не ги предаде на превоз на овластен возар, со нив ќе се постапи како со стоки чиј увоз е забранет (чл. 204 и 205).

(3) Царинење на стоките од став 1 на овој член врши граничната царинарница.

(4) Сојузниот извршен совет може да пропише кои стоки патникот не може да ги внесе со себе како предмети на своето домаќинство, односно кои предмети не можат да се изнесат или пренесат преку царинското подрачје на Југославија.

Член 356

(1) Ако со прегледот на предметите или со личниот претрес му е нанесена на патникот материјална штета, патникот има право на надомест на штетата.

(2) Ако при прегледот, односно личниот претрес кај патникот се најдени скриени предмети или по вина на патникот дошло до преземање на неопходни мерки на царински надзор поради кои е предизвикана штета, причинетата штета не се надоместува.

(3) Сојузниот извршен совет ќе ја пропише постапката за работата на царинските органи кога странката за надомест на штетата ќе се обрне непосредно до царинарницата.

Член 357

Царинската постапка во патничкиот промет е итна.

Член 358

Поблиски прописи за начинот на пријавување и за посебната царинска постапка со стоки што ги носат патниците со себе донесува директорот на Сојузната управа за царини.

XVI. КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ

1. Кривични дела

Член 359

Тој што се занимава со пренесување на стоки преку царинската линија избегнувајќи ги мерките на царински надзор, ќе се казни со строг затвор до пет години и со парична казна.

Член 360

(1) Тој што избегнувајќи ги мерките на царински надзор ќе пренесе стоки преку царинската линија вооружен или во група, ќе се казни со строг затвор до пет години и со парична казна.

(2) Тој што ќе го изврши делото од став 1 на овој член со употреба на сила, ќе се казни со строг затвор до осум години и со парична казна.

Член 361

(1) Тој што ќе организира група или мрежа заради вршење на кривични дела од чл. 359 и 360 на овој закон, ќе се казни со строг затвор до десет години и со парична казна.

(2) Припадник на група или на мрежа од став 1 на овој член ќе се казни со затвор најмалку три месеци и со парична казна.

Член 362

Тој што ќе организира мрежа на препродавачи или на посредници за растурање на неоцаринети стоки, ќе се казни со строг затвор до десет години и со парична казна.

Член 363

Стоките што се предмет на кривично дело од чл. 359 и 360 на овој закон ќе се одземат.

Член 364

Превозното, односно преносното средство чии тајни и кришни места се искористени за пренос на стоки што се предмет на кривично дело од чл. 359 и 360 на овој закон, или тоа е наменето исклучиво за извршување на тие кривични дела, ќе се одземе ако сопственикот или корисникот на возилото го знаел тоа или можел да го знае тоа и ако вредноста на стоките што се предмет на кривичното дело преминува една третина од царинската основица на тоа превозно, односно преносно средство во времето на извршувањето на кривичното дело.

Член 365

Ако кривичната постапка по кривичните дела од чл. 359 и 360 на овој закон е запрена или со пресуда на надлежниот суд лицето е ослободено од кривична одговорност, а над стоките што биле предмет на кривичното дело не е спроведена соодветна царинска постапка, стоките ѝ се предаваат на царинарницата и со нив се постапува како со царински стоки.

2. Стопански престапи

Член 366

(1) Со парична казна од 10.000 до 1.000.000 динари ќе се казни за стопански престап организација на здружен труд или друго правно лице:

1) ако се занимава со пренесување на стоки преку царинската линија, а ги избегнува мерките на царински надзор (чл. 7 и 16);

2) ако на надлежната царинарница не ѝ ги пријави опојните дроги или суровини во смисла на прописите за опојни дроги, за кои има уредна дозвола за увоз, односно извоз (чл. 7 и 16);

3) ако на царинарницата не ѝ ги пријави оружјето, муницијата или експлозивот што ги пренесува преку царинската линија, а за чие држење и пренесување има одобрение од надлежниот орган (член 16).

4) ако заради избегнување плаќање на царина и на други увозни давачки или заради плаќање на царина и на други увозни давачки во износ помал од износот што би морал да го плати, во исправите што се поднесени кон царинската декларација означува друго потекло, квалитет, вид, количина или вредност на стоките (член 254 став 4 и чл. 255 и 267);

(2) За дејствието од став 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во организацијата на здружен труд или во друго правно лице со парична казна од 3.000 до 30.000 динари.

Член 367

(1) За стопанскиот престап од член 366 на овој закон може на организација на здружен труд или на друго правно лице да му се изрече и заштитната мерка забрана на вршење работи на увоз, односно извоз или провоз на стоки во траење до пет години.

(2) Заштитната мерка забрана на вршење работи на увоз, односно извоз или провоз може да му се изрече и на одговорното лице во организацијата на здружен труд или во друго правно лице, во траење до три години.

Член 368

За стопанскиот престап од член 366 на овој закон може да се изрече и заштитната мерка одземање на стоките што биле предмет на стопанскиот престап или заштитната мерка одземање на превозното, односно преносното средство чии тајни и кришни места се искористени за пренос на стоки, или тоа било наменето исклучиво за пренос на стоки што се предмет на стопанскиот престап, ако вредноста на тие стоки преминува една третина од царинската основа на превозното, односно преносното средство во времето на извршувањето на стопанскиот престап.

3. Прекршоци

Член 369

(1) Со парична казна од двократен до дваесеткратен износ на царината, односно од еднократен до осумкратен износ на вредноста на стоките, ако стоките не подлежат на плаќање царина или на стоките не се плаќа царина, ќе се казни за прекршок тој што во исправите што се поднесуваат кон царинската декларација ќе означи друг квалитет, вид, количина, вредност или потекло на стоките, односно на друг начин ќе овозможи неточно пријавување на стоките при преминувањето на царинската линија или при царинењето за да го избегне плаќањето на царина и на други увозни давачки (член 254 став 4 и член 255).

(2) За прекршокот од став 1 на овој член ќе се казни со иста казна и организација на здружен труд или друго правно лице.

(3) За прекршокот од став 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во организацијата на здружен труд или во друго правно лице со парична казна до 20.000 динари.

Член 370

(1) Со парична казна од еднократен до петнаесеткратен износ на царината, односно до шесткратен износ на вредноста на стоките ако стоките не подлежат на плаќање царина или на стоките не се плаќа царина, ќе се казни за прекршок:

1) тој што надвор од граничниот премин ќе пренесе или ќе се обиде да пренесе стоки преку царинската линија (член 12);

2) тој што преку граничниот премин ќе пренесе или во слободната царинска зона ќе внесе или од таа зона ќе изнесе скриени стоки, или ќе се обиде тоа да го стори (чл. 7, 16 и 230);

3) тој што без пријава на царинарницата ќе увезе или ќе се обиде да увезе друмско моторно возило на кое се втиснати броевите од шасијата или од моторот на возилото под кои е тоа регистрирано кај надлежните сообраќајни органи во Југославија, или на кое се ставени домашни регистарски ознаки (таблицы) или врз основа на сообраќајна книшка во која се извршени исправки на ознаките во возилото (чл. 7 и 16);

4) тој што ќе ѝ пријави на царинарницата стоки или личен багаж во кој оневозможува спроведувањето на царинската постапка (чл. 267 и 350);

5) тој што во царинскиот пограничен појас на море, на меѓународни и гранични реки или на гранични езера, без одобрение од царинарницата, од пловни објекти што сообраќаат со странство ќе прими или ќе предаде стоки (чл. 7 и член 138 став 1);

6) тој што во царинскиот пограничен појас на море, на меѓународни и гранични реки или на гранични езера, од пловни објекти ќе фрли или ќе се обиде да фрли стоки во море, во река или во езеро со намера да го избегне царинскиот надзор (чл. 7 и 16.)

7) тој што за стоките натоварени на брод во домашна лука, односно пристаниште, од моментот на натоварот на стоките до моментот на испуштањето на царинското подрачје на Југославија (член 282 став 1) не располага со официјални исправи за истоварување на стоки, а со прегледот ќе се утврди помала количина на стоки од количината што е натоварена или ќе се утврди повреда на царинските обележја (чл. 7 и 11 и чл. 127 до 138, во врска со член 296);

8) тој што за стоките од член 296 став 3 на овој закон натоварени на брод во домашна лука, односно пристаниште, кој повторно ќе вповли во југословенските територијални води, во рок од шест месеци од денот на испловувањето од луката на натоварот, не располага со официјални исправи за истоварување на стоки, а со прегледот, ќе се утврди помала количина на стоки од количината што е натоварена или ќе се утврди повреда на царинските обележја (член 112, во врска со член 296);

9) тој што во текот на летањето ќе испрли стоки од воздухопловот со намера да ги избегне мерките на царински надзор (член 7, член 166 став 1 и член 186);

10) тој што со лажно прикажување на фактите ќе издејствува или ќе се обиде да издејствува при увозот или извозот на стоки ослободување од плаќање царина или плаќање царина во помал износ или некакво друго олеснение;

11) тој што не ќе ѝ пријави, односно не ќе ѝ предаде на приемната, односно излезната царинарница стоки упатени до приемната односно излезната царинарница, или на друг начин ќе го оневозможи пријавувањето, односно предавањето на стоките или таквите стоки ќе ги предаде во изменета состојба (чл. 191 до 203);

12) тој што со намера да ги избегне мерките на царински надзор во заминувачкиот манифест ќе запише стоки што не се натоварени на брод, односно воздухоплов што сообраќа со странство;

13) тој што со стоки од член 296 став 3 на овој закон, без одобрение од надлежниот царински орган, ќе вповли во царинскиот пограничен појас на море.

(2) Ако за стоките од точ. 4, 6, 7 и 11 на став 1 од овој член не можат да се утврдат количините и вредноста, сторителот на прекршокот ќе се казни со парична казна до 10.000 динари.

(3) За прекршокот од став 1 на овој член ќе се казни со иста казна и организација на здружен труд или друго правно лице.

(4) За прекршокот од став 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во организацијата на здружен труд или во друго правно лице со парична казна до 10.000 динари.

Член 371

(1) Со парична казна до десеткратен износ на царината, односно до четирикратен износ на вредноста на стоките, ако стоките не подлежат на плаќање царина или на стоките не се плаќа царина, ќе се казни за прекршок:

1) тој што не ќе ѝ ги пријави на царинарницата стоките што ги пренесува преку царинската линија, односно стоките што ги внесува во слободната царинска зона или ги изнесува од слободната царинска зона (чл. 16, 230, 244, 247 и 350);

2) тој што не ќе ѝ ги пријави на царинарницата стоките што ги внесува од слободна царинска провајница (чл. 7 и 16);

3) тој што во определен рок не поднесе царинска декларација за брод што ќе почне стопански да се искористува пред преминување на царинската линија (член 267 став 3);

4) тој што во царинската декларација не ќе ги пријави или неточно ќе ги пријави стоките упатени од странство со багажница (чл. 253 и 255);

5) тој што на излезната царинарница ќе ѝ пријави дека привремено изнесува стоки што не ги носи со себе (член 16);

6) тој што привремено ќе ги отуѓи увезените стоки (член 304 став 3);

7) тој што стоките увезени врз основа на повластица пред определениот рок ќе ги отуѓи или ќе му ги предаде на друг на употреба или ќе ги употреби за други цели, а не за целите поради кои тие стоки, во целост или делумно, се ослободени од плаќање на царина и на други увозни давачки (чл. 25 до 27, член 28 точка 3 став 2 и чл. 29 и 30);

8) тој што не ќе ги врати во странство стоките што како патник привремено ги увезол во земјата (член 304 став 2);

9) тој што привремено извезените стоки ќе ги отуѓи односно тој што привремено увезените стоки ќе му ги даде на друг на употреба или ќе ги употреби за други цели а не за целите поради кои привремено се увезени, односно извезени (член 304 став 3).

(2) Ако за стоките од то. 5 и 8 став 1 на овој член не можат да се утврдат количината и вредноста, сторителот на прекршокот ќе се казни со парична казна до 8.000 динари.

(3) За прекршокот од став 1 на овој член ќе се казни со иста казна и организација на здружен труд или друго правно лице.

(4) За прекршокот од став 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во организацијата на здружен труд или во друго правно лице со парична казна до 6.000 динари.

Член 372

(1) Со парична казна до петкратен износ на царината, односно до двократен износ на вредноста на стоките ако стоките не подлежат на плаќање царина или на стоките не се плаќа царина, ќе се казни за прекршок:

1) тој што увезените стоки за кои до царинарницата е поднесена пријава за увоз и провоз на стоки, ќе му ги предаде на друг или таквите стоки ќе ги прими или употреби пред извршениот преглед според член 259 на овој закон;

2) тој што во увозната царинска декларација намерно неточно ќе ги означи количината, видот, квалитетот или вредноста на стоките или не ќе ги наведе сите стоки, ако тоа би предизвикало плаќање на царина и на други увозни давачки во помал износ (член 255);

3) тој што ќе ги задржи или на царинарницата не ќе ѝ ги предаде стоките наведени во член 5 став 2 точка 5 на овој закон;

4) тој што по извршениот царински преглед, а пред плаќањето на царина и на други увозни давачки, ќе му ги предаде стоките на друг, такви стоки ќе ги прими, или со нив на кој и да е друг начин ќе располага (член 267 ст. 1 и 2);

5) Тој што ќе ги повреди царинските обележја со намера да ги избегне мерките на царински надзор (член 11).

(2) За прекршокот од став 1 на овој член ќе се казни со иста казна и организација на здружен труд или друго правно лице.

(3) За прекршокот од став 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во организацијата на здружен труд или во друго правно лице со парична казна до 5.000 динари.

(4) Со парична казна до еднократен износ на царината ќе се казни за прекршок тој што во увозната царинска декларација, противно на податоците содржани во исправите од член 254 став 4 на овој закон, неточно ќе ги означи количината, видот, квалитетот или вредноста на стоките или не ќе ги наведе сите стоки (член 255, во врска со член 294).

литетот или вредноста на стоките или не ќе ги наведе сите стоки, ако тоа би предизвикало плаќање на царина и на други увозни давачки во помал износ (член 255).

(5) За прекршокот од став 4 на овој член ќе се казни и одговорното лице во организацијата на жен труд или друго правно лице.

(6) За прекршокот од став 4 на овој член ќе се казни и одговорното лице во организацијата на здружен труд или во друго правно лице со парична казна до 1.000 динари.

Член 373

Тој што стоките ќе ги купи, продаде, протури, прими на подарок, прикрие, прими на чување, употреби или ги држи по која и да е основа, а за кои знае или според околностите на случајот можел да знае дека со нив е извршен прекршок од член 370, член 371 став 1 точ. 1 до 4 и точ. 6 до 9 и од член 372 став 1 точка 3 на овој закон, ќе се казни како самиот да го извршил прекршокот.

Член 374

(1) Со парична казна до трикратен износ на царината, односно до една половина од износот на вредноста на стоките, ако стоките не подлежат на плаќање царина, ќе се казни за прекршок:

1) странски патник во провоз кај кого се пронајдени непријавени стоки при излегување од царинското подрачје на Југославија (член 350);

2) тој што на царинарницата не ќе ѝ ги пријави стоките што ги пронесува преку царинската линија, кои очигледно се наменети за негова лична употреба или за потреби на неговото домаќинство (член 350);

3) тој што не ќе ги пријави стоките што ги превезува преку царинското подрачје на Југославија врз основа на уредни превозни исправи во превозното, односно преносното средство на кое се неповредени царинските обележја (член 295 став 1).

(2) Ако вредноста на стоките што се предмет на прекршокот од став 1 на овој член е помала од 1.000 динари, царинскиот работник на самото место ќе наплати парична казна во износ од 100 динари, а стоките ќе ги оцарини. Ако извршителот на прекршокот одбие да ја плати казната, против него ќе се поведе редовна прекршочна постапка.

Член 375

(1) Со парична казна до двократен износ од вредноста на непријавените стоки ќе се казни за прекршок тој што во извозната царинска декларација намерно неточно ќе ги означи количината, видот, квалитетот или вредноста на стоките или не ќе ги наведе сите стоки (член 255, во врска со член 294).

(2) За прекршокот од став 1 од овој член ќе се казни со иста казна и организација на здружен труд или друго правно лице.

(3) За прекршокот од став 1 од овој член ќе се казни и одговорното лице во организацијата на здружен труд или во друго правно лице со парична казна до 3.000 динари.

(4) Со парична казна до еднократен износ од вредноста на непријавените стоки ќе се казни за прекршок тој што во извозната царинска декларација, противно на податоците содржани во исправите од член 254 став 4, на овој закон, неточно ќе ги означи количината, видот, квалитетот или вредноста на стоките или не ќе ги наведе сите стоки (член 255, во врска со член 294).

(5) За прекршокот од став 4 на овој член ќе се казни со иста казна и организација на здружен труд или друго правно лице.

(6) За прекршокот од став 4 на овој член ќе се казни и одговорното лице во организацијата на здру-

жен труд или во друго правно лице со парична казна до 1.000 динари.

Член 376

(1) Со парична казна до 50.000 динари ќе се казни за прекршок.

1) тој што на царинскиот орган не ќе му ги даде потребните известувања, или не ќе му овозможи во редовно работно време да изврши преглед на стоките, на деловните книги на исправите и на другите податоци од евиденцијата (член 274);

2) тој што со брод што сообраќа со странство неовластено ќе вклопи во домашни реки или канали што не се отворени за меѓународен сообраќај (член 103).

(2) За прекршокот од став 1 на овој член ќе се казни со иста казна и организација на здружен труд, друго правно лице или сопственик на брод.

(3) За прекршокот од став 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во правното лице со парична казна до 10.000 динари.

Член 377

(1) Со парична казна до 10.000 динари ќе се казни за прекршок:

1) тој што во слободна царинска зона ќе манипулира со стоки пред да го извести за тоа основајот на слободната царинска зона, и тој што за извршената манипулација не ќе ги извести основачите на слободната царинска зона (чл. 235 и 241);

2) тој што не ја води или неуредно ја води евиденцијата пропишана во член 240 став 1 од овој закон;

3) тој што не ја води или неуредно ја води евиденцијата пропишана во член 220 на овој закон, или не се придржува кон пропишаните услови и рокови за пријавување на стоките што се сместуваат во консигнационен склад, како и за царинење и уплатување на царината и на другите увозни давачки за стоките што се продадени од консигнационен склад;

4) тој што не ја води или неуредно ја води евиденцијата пропишана во смисла на член 222 став 3 од овој закон, или не се придржува кон условите под кои е одобрено отворањето на слободни царински продавници;

5) тој што во пропишаниот рок не ќе поднесе документација според член 254 став 6 од овој закон.

(2) За прекршокот од став 1 на овој член ќе се казни со иста казна и организација на здружен труд или друго правно лице.

(3) За прекршокот од став 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во организацијата на здружен труд или во друго правно лице со парична казна до 3.000 динари.

Член 378

(1) Со парична казна во износ до височината на наплатената царина (член 266 став 4), односно до 10.000 динари ако за стоките е определена царинската стапка „Слободно“, ќе се казни за прекршок тој што во определениот рок не ќе ги поднесе потребните податоци за вредноста на стоките оцаринети врз основа на привремените податоци за вредноста на стоките.

(2) За прекршокот од став 1 на овој член ќе се казни со иста казна и организација на здружен труд или друго правно лице.

(3) За прекршокот од став 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во организацијата на здружен труд или во друго правно лице со парична казна до 6.000 динари, а ако за стоките е определена

царинската стапка „Слободно“, одговорното лице ќе се казни со парична казна до 3.000 динари.

Член 379

(1) Со парична казна до 5.000 динари ќе се казни за прекршок:

1) тој што со превозно средство со кое доаѓа, односно заминува во странство, или влегува, односно излегува од слободна царинска зона, не ќе се запре на местото што е определено за тоа (чл. 60, 89 и 105 и член 166 став 2);

2) тој што без одобрение од царинарницата натоварува стоки на брод што сообраќа со странство (чл. 7 и 112);

3) тој што, противно на одредбите од овој закон, со пловен објект во домашниот сообраќај на море ќе пристане во лука која не е отворена за меѓународен сообраќај, или ќе пристане кон царински бент во лука отворена за меѓународен сообраќај (член 103);

4) тој што со брод сообраќа со странство неовластено ќе пристане во лука или во пристаниште што не е отворено за меѓународен сообраќај или ќе пристане надвор од царинскиот бент (член 104);

5) тој што со пловен објект неовластено ќе пристане во слободна царинска зона, или тој што без пропишана дозвола ќе влезе во таа зона (член 105);

6) тој што без одобрение од царинарницата ќе пристане по брод кој не е должен да составува манифест покрај брод што сообраќа со странство (член 123);

7) тој што во домашниот сообраќај на море, на гранични и меѓународни реки или на гранични езера, без претходна пријава на царинарницата, истоварува или претоварува стоки што подлежат на царински надзор или симнува, односно качува патници и патнички багаж, или го снабдува бродот, односно бродскиот екипаж со стоки — ако бродот не ужива повластена пловидба (чл. 7 и 108);

8) тој што во домашниот сообраќај ќе прими на странски пловен објект стоки или патници заради превоз, или без одобрение од царинарницата ќе прими стоки и патници на домашен брод кој сообраќа со странство (чл. 7 и 108).

(2) За прекршокот од став 1 на овој член ќе се казни со иста казна и организација на здружен труд, друго правно лице или сопственик на брод.

(3) За прекршокот од став 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во правното лице со парична казна до 2.000 динари.

Член 380

(1) Со парична казна до 2.000 динари ќе се казни за прекршок:

1) тој што ќе ги пречекори роковите за поднесување на пријава од чл. 74, 91, 117 и 169 на овој закон;

2) тој што до царинарницата ќе поднесе пријава за увоз и провоз на стоки која не е во согласност со превозните исправѝ (чл. 76, 91 и 140 и чл. 169 до 175);

3) тој што во увозната царинска декларација намерно ќе означи друго потекло на стоките, неточна количина, квалитет, вид или вредност на стоките, ако тоа не предизвика плаќање на царина и на други увозни давачки во помал износ (член 255);

4) тој што ќе го пречекори рокот за предавање на стоките на приемната, односно излезната царинарница (член 191 и член 203 став 3);

5) тој што ќе го пречекори рокот за враќање на привремено увезени, односно извезени стоки (член 304 став 2);

6) тој што во пропишаниот рок не ќе ја извести царинарницата дека примил на чување моторно возило (член 93);

7) тој што ќе ги повреди царинските обележја (член 11);

8) тој што со пловен објект или со воздухоплов сообраќа без пропишани и уредни царински исправи (чл. 109, 161 и 169);

9) тој што во манифестот или во други царински исправи не ќе ги запише стоките или во нив ќе ја запише тежината на стоките, а разликата помеѓу фактичната тежина и тежината запишана во манифестот, односно во другите царински исправи ги преминува отстапувањата дозволени со важечките прописи или со усвоените узанси за промет на стоки (чл. 110, 164, 172 и 303);

10) тој што со воздухоплов ќе ја прелета царинската линија на место или на начин противен на важечките прописи или не се придржува кон пропишаниот пат, или ќе слета, односно ќе полета надвор од определеното воздухопловно пристаниште (член 165);

11) тој што домашни стоки превезува од едно место во друго по море, односно по гранични делови на реки или по гранични езера, без пропишани царински исправи (член 164);

12) тој што во пропишаниот рок не ќе ја извести царинарницата за пристигањето на редовни и вонредни превозни средства (чл. 63, 116 и 118),

13) тој што без одобрение од царинарницата ќе стапи на превозно средство кое доаѓа од странство (член 7);

14) тој што при преминување на царинската линија не ќе ѝ ги пријави на царинарницата стоките за кои сигурно ќе се утврди дека се набавени во Југославија, односно дека над нив е спроведена постапка за увозно царинење (член 16).

(2) За прекршокот од став 1 на овој член ќе се казни со иста казна и организација на здружен труд, друго правно лице или сопственик на брод.

(3) За прекршокот од став 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во правното лице со парична казна до 1.000 динари.

(4) Со парична казна до 1.000 динари ќе се казни за прекршок тој што во увозна царинска декларација, противно на податоците содржани во исправите од член 254 став 4 на овој закон ќе означи друго потекло на стоките, неточна количина, квалитет, вид или вредност на стоките, ако тоа не предизвикува плаќање на царина и на други увозни давачки во помал износ (член 255).

(5) За прекршокот од став 4 на овој член ќе се казни со иста казна и организација на здружен труд или друго правно лице.

(6) За прекршокот од став 4 на овој член ќе се казни и одговорното лице во организацијата на здружен труд или во друго правно лице со парична казна до 500 динари.

Член 381

(1) Прекршочна постапка по царински прекршоци не може да се поведе ако поминало повеќе од две години од денот на извршувањето на прекршокот.

(2) Застареноста се прекинува со секое дејствие на надлежниот орган што се презема заради гонење на сторителот на прекршокот. Со секое прекинување рокот на застареноста почнува одново да тече, но прекршочна постапка во никој случај не може да се поведе ниту натаму да се води по истекот на четири години од денот кога е сторен прекршокот.

Член 382

(1) Изречената прекршочна казна и заштитна мерка за царински прекршоци не може да се изврши ако поминало повеќе од две години од денот на правосилноста на решението за прекршокот.

(2) Застареноста се прекинува со секое дејствие на надлежниот орган што се презема заради извршување на казната или на заштитната мерка.

(3) Со секое прекинување рокот на застареноста почнува односно да тече, но казната и заштитната мерка во никој случај не можат да се извршат по истекот на четири години од денот на правосилноста на решението за прекршокот.

Член 383

(1) Стоките што се предмет на прекршоците од член 369, член 370 став 1 точ. 1 до 3, точ. 5 до 10 и точ. 12 и 13, член 371 став 1 точ. 1, 2, 4 и 6 и од член 372 став 1 точка 3 на овој закон, ќе се одземат.

(2) Стоките што се предмет на прекршокот од член 373, во врска со член 370 став 1 точ. 1 до 3, точ. 5 до 10 и точ. 12 и 13, член 371 став 1, точ. 1, 2, 4 и 6 и од член 372 став 1, точка 3 на овој закон, ќе се одземат.

(3) Ако стоките не се пронајдат, од сторителот на прекршокот ќе се наплати нивната вредност која, според одредбите од овој закон, претставува царинска основица и ќе се спроведе постапка за наплата на царината и на другите увозни давачки во смисла на член 389 став 1 од овој закон.

(4) Ќе се смета дека стоките не се пронајдени ако од кои и да било причини не можат да се одземат од нивниот држател.

(5) За вредноста на непронајдените стоки сторителите на прекршокот одговараат солидарно.

(6) Стоките што се предмет на царински прекршок за кој е пропишана заштитна мерка одземање на стоките, како и стоките за кои не е спроведена царинска постапка, можат да се стават под царински надзор до завршувањето на прекршочната постапка.

(7) Сопственикот на стоките ставени под царински надзор во смисла на став 6 од овој член, има право на надомест на штетата врз товар на буџетот на федерацијата, ако во спроведената царинска постапка се утврди дека не постоел царински прекршок.

Член 384

Присилна наплата на паричната казна, на вредноста на стоките од член 383 став 2 од овој закон или на трошоците на постапката, ќе се изврши според постапката и на начинот што се определени во член 275 став 2 на овој закон.

Член 385

(1) Превозното, односно преносното средство може да се одзема ако неговите тајни и кришни места се искористени за криење на стоки што се предмет на прекршоци од член 369, член 370 став 1 точ. 1 до 9 и точка 13 и член 371 став 1 точка 1 на овој закон, или тоа било наменето исклучиво за извршувањето на тие прекршоци и ако вредноста на стоките што се предмет на прекршоци е поголема од една третина на царинската основица на превозното, односно преносното средство.

(2) По исклучок од одредбата на став 1 на овој член, превозното, односно преносното средство може да се одземе и ако вредноста на стоките што се предмет на прекршоци не е поголема од една трети-

на на царинската основица на превозното, односно преносното средство, ако тоа превозно, односно преносно средство е искористено за превоз на дроги, оружје, муниција или експлозив.

(3) Ако превозното, односно преносното средство од став 1 на овој член не може да се пронајде, ќе се постапи во смисла на член 383 став 2 од овој закон.

Член 386

(1) Превозното, односно преносното средство со кое не се вршат услуги на превоз во јавниот сообраќај, а е употребено за превоз на стоки што се предмет на прекршоци од член 369, член 370 став 1 точ. 1 до 9 и точка 13 и член 371 став 1 точка 1 на овој закон, може да се одземе ако вредноста на стоките што се предмет на прекршоци е поголема од една третина од вредноста на тоа средство и ако лицето што ги презело стоките на превоз или возачот на превозното, односно преносното средство знаел или можел да знае дека се во прашање такви стоки.

(2) По исклучок од одредбата на став 1 на овој член превозното, односно преносното средство може да се одземе и ако вредноста на стоките што се предмет на прекршоци не е поголема од една третина од вредноста на превозното, односно преносното средство ако тоа превозно, односно преносно средство е искористено за превоз на дроги, оружје, муниција или експлозив.

Член 387

(1) Стоките што се предмет на прекршоци од член 369, член 370 став 1 точ. 1 до 3, точ. 5 до 10, и точ. 12 и 13, член 371 став 1 точ. 1, 2, 4 и 6 и член 372 став 1 точка 3 на овој закон, можат да се одземат и ако не се сопственост на сторителот на прекршокот.

(2) Превозното, односно преносното средство со кое се вршат услуги на превоз во јавниот сообраќај, може да се одземе во смисла на чл. 385 и 386 од овој закон и ако не е сопственост на извршителот на прекршокот, ако неговиот сопственик знаел или можел да знае дека тоа е употребено за извршување на прекршоци од член 369, член 370 став 1 точ. 1 до 9 и точка 13 и член 371 на овој закон.

(3) Со ова не се засега во правата на трети лица за надомест на штетата од сторителот.

Член 388

(1) Стоките или превозното, односно преносното средство со кое е извршен прекршок можат да се одземат и кога постапката против извршителот на прекршокот ќе се запре поради тоа што тој во времето на извршувањето на прекршокот бил малолетен.

(2) Стоките или превозното, односно преносното средство со кое е извршен прекршок можат да се одземат и кога против сторителот не може да се води прекршочна постапка поради тоа што е непознат или им е недостапен на надлежните органи, или поради постоењето на други законски пречки, или поради постоење на други законски пречки.

Член 389

(1) Ако со решението за прекршокот не се одземаат стоките, односно ако прекршочната постапка е запрена или постапката не може да се води поради тоа што сторителот е непознат или им е недостапен на надлежните органи, или поради постоењето на други законски пречки, царинарницата, по службена должност, ќе поведе постапка заради наплата на царината и на другите увозни давачки.

(2) Ако износот на царината и на другите увозни давачки не може да се наплати од сторителот на прекршокот, може да се наплати од несовесниот држател на стоките.

(3) Ако за стоките од став 1 на овој член е користено ослободување од плаќање на царина од член 29 на овој закон, царината се пресметува на начинот пропишан во став 3 на тој член.

Член 390

Царинарницата може, во оправдани случаи, да му ги врати стоките на лицето што извршило прекршок од член 371 став 1 точка 1 на овој закон, под услов да ја плати вредноста на стоките што биле предмет на прекршокот, царината и другите увозни давачки.

Член 391

Царинарницата што ја водела прекршочната постапка во прв степен може, во оправдани случаи, да дозволи изречената парична казна и вредноста на стоките да се платат во рати, со тоа што рокот на отплатата да не може да биде подолг од две години.

Член 392

Наплатениот износ на паричните казни и износите добиени со продажба на одземените стоки или наплатени на име вредноста на таквите стоки по одбивање на трошоците, претставуваат приход на федерацијата.

Член 393

Прекршочната постапка по царински прекршоци ја води овластениот орган на царинарницата, а решението за прекршокот го донесува во прв степен Советот за царински прекршоци.

Член 394

За водење на прекршочната постапка месно е надлежна царинарницата што го открила прекршокот, или царинарницата до која е поднесена пријавата за прекршокот, односно онаа царинарница што прва ја повела прекршочната постапка.

Член 395

Против решението на Советот за царински прекршоци може да се изјави жалба до Советот за царински прекршоци во Сојузната управа за царини, во рок од 15 дена од денот на доставувањето на решението.

Член 396

Сојузната управа за царини и царинарниците ја водат прекршочната постапка според прописот што се однесува на прекршочната постапка што ја водат сојузните органи на управата, ако со овој закон не е определено поинаку.

XVII. ПОСТАПКА ЗА ПРОДАЖБА НА СТОКИ И РАСПОРЕД НА СРЕДСТВАТА ДОБИЕНИ СО ПРОДАЖБА НА СТОКИ ВО ЦАРИНСКАТА ПОСТАПКА

Член 397

(1) Стоките што се наоѓаат кај царинарницата врз основа на одредбите од член 87 став 3, чл. 99, 100, 101, 205, 229 и член 279 став 4, член 324 став 3 и член 344 став 2 од овој закон, како и стоките одземени во прекршочна постапка, се излагаат по правило, на продажба.

(2) Поблиски прописи за условите и за начинот на продажбата и постапувањето со стоките од став 1 на овој член и за распоредот на средствата добиени со продажбата на стоките, донесува Сојузниот извршен совет.

(3) Сојузниот извршен совет може да основа посебна служба за продажба на стоките од став 1 на овој член.

Член 398

(1) Средствата остварени со продажбата на моторно возило од чл. 100 и 101 на овој закон се распоредуваат така што по намирувањето на сите настанати трошоци (трошоците за превоз, чување, продажба и сл.) се наплатуваат царината и другите увозни давачки, а остатокот му се става на располагање на сопственикот на возилото со уплата на посебна депозитна сметка. Ако сопственикот на моторното возило во рок од шест месеци од денот на уплатата не поднесе барање за исплата на депонираниот износ, царинарницата ќе ги уплати тие средства во корист на буџетот на федерацијата како вонреден приход.

(2) Од износот добиен со продажбата на стоките од член 229 став 1 и член 324 став 3 на овој закон, царинарницата прво ги намирува сите настанати трошоци (трошоците за превоз, трошоците за чување, трошоците за продажба, лежарина и сл.), ја наплатува царината и другите увозни давачки, а остатокот му го враќа на подносителот на декларацијата, односно на лицето на кое гласи превозната исправа, а за стоките од член 229 став 2 од овој закон — на сопственикот на стоките. Ако е непознат сопственикот на продадените стоки, односно лицето на кое гласи превозната исправа, износот што му припаѓа ќе се уплати на посебна депозитна сметка, а ако тоа во рок од шест месеци од денот на уплатата не поднесе барање за исплата на депонираниот износ, царинарницата ќе ги уплати тие средства во корист на буџетот на федерацијата како вонреден приход.

(3) Средствата остварени со продажбата на стоките од член 87 став 3, чл. 99, 205, член 229 став 2, член 279 став 4 и член 344 став 2 од овој закон, како и стоките одземени во прекршочната постапка, се уплатуваат во корист на буџетот на федерацијата.

(4) Трошоците за чување од ст. 1, 2 и 3 на овој член ги опфаќаат фактичните трошоци за чување на стоките во царински магацин, царинско стовариште, царински склад, железничко-царински магацин и во слободна царинска зона, како и кај органите од член 17 на овој закон, за времето од член 226 ст. 1 и 3 на овој закон.

XVIII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 399

До донесувањето на прописите што ќе го регулираат превозот на домашните стоки и патници од една во друга домашна лука, односно пристаниште, странски бродови не можат да превезуваат такви стоки и патници.

Член 400

Одредбата на став 2 од член 49 на овој закон, според која царинските контингенти можат да се донесуваат за стоки за кои во Царинската тарифа е предвидено дека можат да се донесуваат царински контингенти, нема да се применува до донесувањето на нов Закон за царинската тарифа.

Член 401

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престануваат да важат Царинскиот закон („Службен лист на СФРЈ“, бр. 22/73 и 28/75) и член 20 од Законот за Царинската тарифа („Службен лист на СФРЈ“, бр. 34/65, 49/66, 5/67, 54/67, 9/68, 22/68, 30/68, 17/69, 27/69, 52/69, 22/70, 25/70, 58/71, 63/72 и 71/72).

Член 402

Овој закон влегува во сила на 1 септември 1976 година.

115.

Врз основа на член 17 став 2 од Законот за Народната банка на Југославија и за единственото монетарно работење на народните банки на републиките и на народните банки на автономните покраини („Службен лист на СФРЈ“, бр. 23/72 и 35/75), во врска со одредбите на Резолуцијата за заедничката политика на економскиот и социјалниот развој на Југославија во 1976 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 60/75), Сојузниот извршен совет утврдува

О С Н О В И

НА ЗАЕДНИЧКАТА КРЕДИТНО-МОНЕТАРНА ПОЛИТИКА ВО 1976 ГОДИНА

1. Тргувајќи од одредбите на Уставот на СФРЈ и Резолуцијата за заедничката политика на економскиот и социјалниот развој на Југославија во 1976 година, кредитно-монетарната политика во 1976 година ќе се користи како инструмент за остварување на целите на економската политика во поглед на предвиденото зголемување на производството и вработеноста, урамнотежувањето на стоковно-паричните односи, натамошната афирмација на правата и обврските на самоуправни организираниот здружен труд, забавувањето на порастот на цените и подобрувањето на платниот биланс.

Со кредитно-монетарната политика ќе се обезбеди пораст на паричната маса до 18%, што му одговара на предвиденото зголемување на општествениот производ и на порастот на цените што е во согласност со поставените цели на економската политика. Во тие рамки, ќе се обезбеди паричната маса да расте во текот на годината во согласност со сезонските и други потреби на стопанството.

Заради обезбедување на порастот на паричната маса во смисла на став 2 од оваа точка, како и заради остварување на селективните цели на кредитно-монетарната политика, а имајќи ги предвид обврските на Народната банка на Југославија за кредитирање на федерацијата утврдени со закон, ќе се обезбеди емисија на примарни пари во обемот што е неопходен за остварување на целите и задачите на кредитно-монетарната политика.

Надлежните сојузни органи и Народната банка на Југославија ќе ги следи ефектите од применувањето на мерките во врска со пропишаниот начин на пресметување и распределба на доходот и со извршувањето на обврските за обезбедување на плаќање помеѓу корисниците на општествени средства и, по потреба, а во границите на својата надлежност, ќе предлагаат и ќе преземаат соодветни мерки.

2. Со кредитно-монетарната политика ќе се обезбеди селективно насочување на кредитите на банките во согласност со поставените цели на економската политика во 1976 година и со интересите и плановите на организациите на здружен труд. Тоа ќе се оствари со самоуправната спогодба за селективната кредитна политика на деловните банки.

Со селективните кредити на деловните банки ќе се обезбеди:

1) поттикнување на извозот на стоки и услуги со кое се обезбедува девизен прилив, вклучувајќи го и кредитирањето на производството и подготвувањето на стоки за извоз и на определени залихи на метали наменети за извоз, како и кредитирањето на туристички и угостителски организации на здружен труд за нивното подготвување за вршење услуги на странски туристи;

2) поддржување на земјоделското производство и формирање на залихи на основни земјоделски производи;

3) насочување на увозот од определени валутни подрачја и од земјите во развој;

4) олеснување на продажбата односно на купувачката на домашна опрема и бродови во земјата

и во странство на кредит чие производство не го оптоварува платниот биланс;

5) формирање на потребниот обем на пазарни резерви.

Деловните банки ќе склучат до 15 март 1976 година самоуправни спогодба за спроведувањето на селективната кредитна политика во 1976 година, со која ќе се обезбеди насочување на соодветниот обем на банкарските кредити за определени селективни намени.

Народната банка на Југославија, заедно со народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини и со Здружението на банките на Југославија, ќе поведе иницијатива и ќе ја подготви документацијата потребна за склучување на самоуправниот спогодба од став 3 на оваа точка.

Ако самоуправниот спогодба од став 3 на оваа точка не се склучи во рокот определен во тој став, Сојузниот извршен совет ќе даде иницијатива, во договор со републиките и автономните покраини, да се обезбеди насочување на соодветниот обем на банкарските кредити за селективните намени од оваа точка.

3. Народната банка на Југославија, заедно со народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини, ќе обезбеди извршување на задачите на кредитно-монетарната политика во 1976 година со применување на определени инструменти и мерки за кои е овластена со сојузен закон.

4. Во извршувањето на задачите во областа на плаќањето и кредитните односи со странство Народната банка на Југославија ќе купува и ќе продава девизи, ќе пропишува, по потреба, обврска за полагање депозит по финансиските кредити и по депозитите добиени во странство и ќе презема други мерки од таа област утврдени со сојузен закон. Монетарните ефекти од применувањето на тие мерки се составен дел на мерките со кои се регулира количеството на парите во оптек и се дјествува врз ликвидноста и кредитниот потенцијал на банките.

5. Задолжителната резерва на деловните банки кај Народната банка на Југославија ќе се користи во 1976 година како инструмент со кој се влијае врз ликвидноста и кредитниот потенцијал на деловните банки заради регулирање на количеството на паре во оптек.

Во 1976 година нема да се зголемуваат стапките на задолжителната резерва на деловните банки во однос на стапките што важеле кон крајот на 1975 година.

6. Во 1976 година ќе се отпочне, сукцесивно и во согласност со кредитно-монетарните движења, со пренос на средствата на депозитот на општествено-политичките заедници од деловните банки врз народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини. Тој пренос на средствата на депозитот ќе се врши врз основа на посебни прописи што ќе бидат донесени со согласност на надлежните органи на социјалистичките републики и на социјалистичките автономни покраини.

7. Народната банка на Југославија, преку народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини, односно преку деловните банки и други финансиски организации ќе обезбеди во 1976 година насочување на примарната емисија за финансирање на определени потреби од обртни средства на организациите на здружен труд во стопанството, и тоа:

1) за производство и за залихи на пченица, оризова арпа и ориз, пченика (комерцијално производство и залихи), сончоглед, соја, масло, шеќерна репа, шеќер и тутун, како и за кредитирање на голењето на добиток — под услов деловните банки за тие намени да им даваат соодветни кредити на организациите на здружен труд од средствата на својот кредитен потенцијал;

2) за работи на извозот на стоки и услуги во смисла на одредбите на точка 2 став 2 под 1 од овие

основи — до определениот процент од обемот на кредитите што деловните банки им ги даваат на организациите на здружен труд за предвидените намени и зависно од роковите на враќањето на тие кредити;

3) за насочување на определен увоз од земјите во развој и од определени валутни подрачја — до вкупниот обем на пласманот од примарната емисија во износ од 3.500.000.000 динари;

4) за продажба на домашна опрема и бродови во земјата на кредит — до вкупниот обем на пласманот од примарната емисија во износ од 1.500.000.000 динари;

5) за кредитирање на производството и на залихите на производи во областите и гранките на стопанството на територијата на САП Косово, што ќе ги определи Покраината — до износот од 200.000.000 динари над обемот што за таа намена е искористен во 1975 година.

За намените од одредбите под 2 и 3 став 1 на оваа точка ќе се обезбедат поповолни услови за кредитирање, ако е во прашање извоз, односно увоз од земјите во развој.

8. Во спроведувањето на селективната кредитна политика од страна на деловните банки и на политиката за насочување на примарната емисија во 1976 година кон стопанството, ќе се обезбеди применување на нови системски решенија, а првенствено употреба на преносливи краткорочни хартии од вредност.

9. Народната банка на Југославија во 1976 година ќе им дава кредити на деловните банки за обезбедување на тековната ликвидност и бескаматни позајмици на Поштенската штедилница за вршење на меѓународната испратничка служба.

Кредитите на деловните банки за обезбедување на тековната ликвидност Народната банка на Југославија ќе им ги дава преку народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини, и тоа врз основа на:

1) благајнички записи на Народната банка на Југославија;

2) обврзници на федерацијата;

3) обврзници на републиките и автономните покраини и обврзници по кои републиките, односно автономните покраини, со закон презеле обврска за нивното амортизирање, чија наплата втасува во рок од 6 месеци од денот на давањето на кредитот на деловната банка;

4) документ за краткорочните бескаматни позајмици што деловните банки им ги даваат на овластените менувачи за вршење на менувачките работи.

10. Општествено-политичките заедници ќе ги користат кај Народната банка на Југославија следните кредити:

1) федерацијата — кредит врз основа на Законот за регулирање на обврските на федерацијата по основ на курсните разлики („Службен лист на СФРЈ“, бр. 39/72, 71/72, 12/73 и 71/73), — до износот од 1.400.000.000 динари;

2) федерацијата — кредит за покривање на дел од вкупниот обем на расходите на Буџетот на федерацијата за 1976 година — до износот од 6.741.000.000 динари;

3) федерацијата — кредит за формирање на постојани стоковни резерви, врз основа на посебен сојузен закон, а по основа на динарската противвредност, на определени странски кредити — до износот од 2.000.000.000 динари;

4) републиките и автономните покраини — кредити според Законот за регулирање на одредени обврски што од федерацијата се пренесени врз републиките и автономните покраини („Службен лист на СФРЈ“, бр. 5/73), — до износот од 177.000.000 динари.

11. Народната банка на Југославија ќе ѝ одобри на Сојузната дирекција за резерви на индустриски производи кредит за купување на благородни метали од домашно производство.

12. Народната банка на Југославија, во вид на динарска противвредност на странски финансиски кредити што ги склучила со странство, ќе одобри кредити за намените и под условите што ги утврдил Сојузниот извршен совет со решенијата донесени во 1975 година, и тоа во височина на износите што според тие решенија не се искористени во 1975 година. Тие кредити Народната банка на Југославија ќе ги одобри под условите под кои, земајќи поединечно, ги склучила странските финансиски кредити.

13. Во 1976 година ќе се продолжи со политиката на диференцирање на каматните стапки на кредитите што ги даваат Народната банка на Југославија, народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини, така што стапките на каматата на кредитите за договорените приоритетни намени да бидат пониски од стапките на каматата на кредитите за обезбедување на тековната ликвидност на деловните банки.

14. Кредитно-монетарната политика утврдена со овие основи ќе се реализира со мерките што ќе се утврдуваат тримесечно.

Е. п. бр. 116

26 февруари 1976 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,

д-р Берислав Шефер, с. р.

116.

Врз основа на член 347 точка 10 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, Сојузниот извршен совет донесува

О Д Л У К А

ЗА ОТВОРАЊЕ АМБАСАДА НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА ВО ГАБОНСКА РЕПУБЛИКА

1. Се отвора Амбасада на Социјалистичка Федеративна Република Југославија во Габонска Република, со седиште во Либрвил.

2. Сојузниот секретар за надворешни работи ќе преземе мерки за извршување на оваа одлука.

3. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Е. п. бр. 115

26 февруари 1976 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,

Доброслав Кулафиќ, с. р.

117.

Врз основа на член 22 став 5 од Законот за извршување на Буџетот на федерацијата за 1976 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 60/75), Сојузниот извршен совет донесува

О Д Л У К А

ЗА НАЧИНОТ НА ВОДЕЊЕ ЕВИДЕНЦИЈА ЗА КОРИСТЕЊЕТО НА СРЕДСТВАТА ПРЕДВИДЕНИ ВО БУЏЕТОТ НА ФЕДЕРАЦИЈАТА ЗА 1976 ГОДИНА ЗА ФИНАНСИРАЊЕ НА УНАПРЕДУВАЊЕТО НА НАДВОРЕШНОТРГОВСКАТА РАЗМЕНА

1. Заради следење на користењето на средствата според решенијата на Сојузниот извршен совет,

предвидени во Буџетот на федерацијата за 1976 година за финансирање на унапредувањето на надворешнотрговската размена, Службата на општественото книговодство на Југославија и Народната банка на Југославија водат евиденција на начинот пропишан со оваа одлука.

2. Службата на општественото книговодство на Југославија (во натамошниот текст: Службата) ја води евиденцијата од точка 1 на оваа одлука (во натамошниот текст: Евиденцијата) врз основа на пропишаната документација и налозите за исплата, што ѝ ги доставуваат народните банки на републиките, односно народните банки на автономните покраини (во натамошниот текст: народните банки). Кон налозите за исплата, народните банки доставуваат до Службата и спецификација на исплатите по одделни видови на враќања во рамките на износот на кој гласи налогот за исплата.

3. Врз основа на податоците од документацијата наведена во точка 2 од оваа одлука, Службата во Евиденцијата ги внесува податоците за височината на исплатените средства по корисниците, по стопанските гранки и области, по републиките и автономните покраини и вкупно за Југославија, а врз основа на податоците од спецификацијата на исплатите во рамките на износите наведени во налозите за исплата — за исплатите по одделни видови враќања според решенијата на Сојузниот извршен совет.

4. Народната банка на Југославија ја води Евиденцијата врз основа на пресметковниот лист и месечните извештаи што ѝ ги доставуваат народните банки.

5. Врз основа на податоците од пресметковниот лист и месечните извештаи од точка 4 на оваа одлука, Народната банка на Југославија ги внесува во Евиденцијата податоците за вредноста на извозот на стоки и услуги и за исплатените зголемувања вкупно и по одделни видови враќања.

Тие податоци се искажуваат по стопанските гранки и дејности, по курсевите што служеле како основица за пресметување на враќањата, по групациите на земјите во кои е извршен извозот и по одделни земји во рамките на секоја групација, по републиките и автономните покраини според потеклото на стоките и услугите и во рамките на републиките и автономните покраини по стопанските гранки и дејности, и по производите според номенклатурата на Царинската тарифа.

За исплатите на враќањата од средствата од точка 1 на оваа одлука, Народната банка на Југославија ги внесува во Евиденцијата податоците за исплатените враќања вкупно и по видовите на враќањата врз основа на барањата што ги прима од народните банки. Податоците од тие барања се искажуваат на начинот од став 1 на оваа точка.

6. Службата и Народната банка на Југославија се должни податоците од Евиденцијата, водени на начинот од точка 3, односно од точка 5 на оваа одлука, да ги доставуваат до Сојузниот секретаријат за финансии и до Сојузниот секретаријат за надворешна трговија во три примероци.

Службата е должна податоците од Евиденцијата да ги доставува до органите од став 1 на оваа точка до 15-ти во месецот за изминатиот месец, освен податоците искажани по корисниците, што ги доставува во рок од 30 дена по истекот на тримесечјето.

Народната банка на Југославија е должна податоците од Евиденцијата да ги доставува до органите од став 1 на оваа точка до 25-ти во месецот за изминатиот месец, освен податоците искажани по производите според номенклатурата на Царинската тарифа што ги доставува тримесечно, во рок од 30 дена по истекот на тримесечјето.

7. Оваа одлука се применува од 1 јануари 1976 година, со тоа што Службата во Евиденцијата ќе ги внесува податоците по одделни видови на враќања почнувајќи од 1 април 1976 година.

8. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Е. п. бр. 117
4 март 1976 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Доброслав Кулафиќ, с. р.

118.

Врз основа на член 49 од Законот за преминување на државната граница и за движење во граничниот појас („Службен лист на СФРЈ“, бр. 6/73), на предлог од сојузниот секретар за внатрешни работи и од сојузниот секретар за народна одбрана, Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА ЗАБРАНА И ОГРАНИЧУВАЊЕ НА ДВИЖЕЊЕТО И НАСЕЛУВАЊЕТО НА ОДЕЛНИ ДЕЛОВИ ОД МОРСКИОТ БРЕГ, ОСТРОВИТЕ И ДЕЛОВИ ОД ОСТРОВИТЕ

1. На Ерионските Острови, на Островот Голи и на Островот Палигружа е забрането движењето и населувањето на странци и на југословенски државјани.

2. На следните делови од морскиот брег и на островите е забрането населувањето на странци и на југословенски државјани, како и движењето на странци, и тоа:

1) во заливот Бока Которска: котлината Ципавица; од котлината Ципавица на подрачјето што е ограничено со линијата што се протега 1000 m во далечина од работ на брегот до котата 220 — котата 192 — морето; на подрачјето помеѓу местата Шпиљница — Доњи Крашиќи и од јужниот мол на луцата Роса до ртот Добра; од работ на брегот до 300 m во длабочина на полуостровот Луштица;

2) на островот Брач: од котлината Лучица до котлината Фарска; од работ на брегот до 300 m во длабочина на островот;

3) на островите Јабука и Светац.

3. На делот од морскиот брег северно од Пула, што го опфаќа подрачјето ограничено со линијата: котлината Велика Драга — по Штињанскиот пат до оградата на бившата хидробаза, со таа ограда до патот што води до местото Шурида, по фажанскиот пат до Фажана што опфаќа 300 m од обете страни на патот Шурида—Фажана, вклучувајќи го и местото Фажана, од Фажана по патот до Перој, вклучувајќи го и местото Перој, од Перој по патот до ртот Барбарига и на островот Мапула, е забрането населувањето на странци.

На подрачјата од став 1 на оваа точка југословенски државјани можат да се населуваат само ако за тоа добијат одобрение.

4. На островите Вис, Бишево и Ластово, како и на помали острови и карпи околу нив, забрането е движење и населување на странци.

На подрачјето на местата Рогозница и Стонски канал, на островите Лошинь, Уние, Молат, Жирје и Корчула, како и на помали острови и карпи околу нив, забрането е населување на странци.

На деловите на подрачјата од став 2 на оваа точка, извршниот совет на републиката, на предлог од надлежната воена команда, може да го забрани движењето на странци и на југословенски државјани.

5. По исклучок, ако за тоа постојат посебни причини, може да се одобри движење, односно населување на странци на подрачјата од точ. 3 и 4 на оваа одлука.

6. Одобрението од точка 3 став 2 и од точка 5 на оваа одлука го издава надлежниот орган определен во член 41 став 2 од Законот за преминување на државната граница и за движење во граничниот појас.

7. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Е. п. бр. 118
4 март 1976 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Доброслав Кулафиќ, с. р.

119.

Врз основа на точка 19 од Одлуката за постапката за утврдување и распределба на стоковните контингенти, односно на девизните контингенти за увоз на стоки во 1976 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 60/75), сојузниот секретар за надворешна трговија издава

НАРЕДБА

ЗА НАЧИНОТ НА ПОДНЕСУВАЊЕ НА ИЗВЕШТАЈОТ И ДОКУМЕНТАЦИЈАТА ПОТРЕБНИ ЗА УТВРДУВАЊЕ И РАСПРЕДЕЛБА НА СТОКОВНИТЕ КОНТИНГЕНТИ, ОДНОСНО НА ДЕВИЗНИТЕ КОНТИНГЕНТИ ЗА УВОЗ НА СТОКИ ВО 1976 ГОДИНА

1. Заради утврдување на стоковните контингенти, односно на девизните контингенти за увоз на стоки во 1976 година во смисла на точка 4 од Одлуката за постапката за утврдување и распределба на стоковните контингенти, односно на девизните контингенти за увоз на стоки во 1976 година (во натамошниот текст: Одлуката), Стопанската комора на Југославија доставува до Сојузниот секретаријат за надворешна трговија извештај, што ги содржи причините поради кои не е постигнат договор за увоз на стоки и податоци за оствареното производство и за потрошувачката на односните производи во 1975 година, за обемот на остварениот увоз на односните производи во 1975 година и за планираниот обем на производството и потрошувачката на односните производи за 1976 година, врз основа на податоците на организацијата на здружен труд, како и на податоците за остварениот увоз на односната групација во 1975 година на пазари на кои се остваруваат девизи од значење за одржување на ликвидноста во меѓународните плаќања.

Еден примерок од извештајот од став 1 на оваа точка Стопанската комора на Југославија доставува до Сојузниот Секретаријат за пазар и цени.

2. Заради давање согласност на договорот за дополнителниот стоковен контингент, односно девизен контингент, во смисла на точка 6 од Одлуката, Стопанската комора на Југославија го доставува до Сојузниот секретаријат за надворешна трговија договорот, кон кој ја прилага следната документација:

1) потврда од овластената банка за износот на девизниот прилив во девизи што се од значење за одржување на ликвидноста во меѓународните плаќања, што организацијата на здружен труд го остварила со извоз на стоки од сопствено производство во периодот од 1 април 1975 година до 31 март 1976 година;

2) писмена обврска на организацијата на здружен труд за обемот на девизниот прилив што ќе го оствари со извоз на сопствени производи во 1976 година во девизи од значење за одржување на ликвидноста во меѓународните плаќања;

3) преглед на извозот на стоки од сопствено производство што е извршен во 1975 година, како и преглед на извозот на сопствени производи што ќе се извезат во 1976 година, прикажани по видови, количество и вредност;

4) податоци за обемот на производството и за извозот за 1976 година што послужиле како основа за распределба на редовниот стоковен контингент, односно на девизен контингент за 1976 година.

Заради спроведување на одредбите од точка 6 на Одлуката, организацијата на здружен труд на која во смисла на таа точка, ѝ е утврден дополнителен стоковен контингент, односно девизен контингент, должна е до 30 април 1977 година да поднесе до Сојузниот секретаријат за надворешна трговија потврда од овластената банка за девизниот прилив што го остварила во периодот од 1 април 1976 година до 31 март 1977 година.

3. Заради утврдување на стоковните контингенти односно на девизните контингенти за увоз на опрема на кредит, во смисла на точка 16 од Одлуката, во врска со точка 4 од Одлуката, Стопанската комора на Југославија доставува до Сојузниот секретаријат за надворешна трговија:

1) извештај кој треба да содржи преглед на барањата на одделни организации на здружен труд за утврдување на стоковниот контингент, односно на девизниот контингент, со динамиката на увозот и плаќањето по годините и причините поради кои не дошло до постигнување на договорот.

Еден примерок од извештајот од одредбата под 1 на оваа точка, Стопанската комора на Југославија доставува до Сојузниот секретаријат за пазар и цени;

2) потврда од Службата на општественото книговодство дека организацијата на здружен труд е распоредена во некоја гранка или дејност наведена во одредбите од глава II оддел 4 ст. 3 и 4 на Резолуцијата за основите на заедничката политика на економскиот и социјалниот развој на Југославија во 1975 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 66/74);

3) доказ дека увозот на опрема се плаќа од кредитот одобрен од Меѓународната банка за обнова и развој, од други меѓународни финансиски организации или врз основа на меѓудржавни аранжмани.

4. Оваа наредба влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

П. бр. 15004
4 март 1976 година
Белград

Заменик-сојузен секретар
за надворешна трговија,
Димитар Бојковски, с. р.

120.

Врз основа на точка 9 од Одлуката за утврдување на глобалната девизна квота за плаќање на увозот на сировини, други репродукциони материјали и резервни делови за тековно одржување за првото полугодие на 1976 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 61/75), сојузниот секретар за надворешна трговија издава

НАРЕДБА

ЗА НАЧИНОТ НА ПОДНЕСУВАЊЕ БАРАЊА ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ГЛОБАЛНАТА ДЕВИЗНА КВОТА ЗА ПЛАЌАЊЕ НА УВОЗОТ НА СУРОВИНИ, ДРУГИ РЕПРОДУКЦИОНИ МАТЕРИЈАЛИ И РЕЗЕРВНИ ДЕЛОВИ ЗА ТЕКОВНО ОДРЖУВАЊЕ ЗА ПРВОТО ПОЛУГОДИШТЕ НА 1976 ГОДИНА И ЗА ДОКУМЕНТАЦИЈА ШТО СЕ ПРИЛАГА КОН ТИЕ БАРАЊА

1. Заради утврдување на глобалната девизна квота за плаќање на увозот на сировини, други ре-

продукциони материјали и резервни делови за тековно одржување за првото полугодие на 1976 година, производствените организации на здружен труд, во смисла на точка 3 од Одлуката за утврдување на глобалната девизна квота за плаќање на увозот на сировини, други репродукциони материјали и резервни делови за тековно одржување за првото полугодие на 1976 година (во натамошниот текст: Одлуката), поднесуваат до Сојузниот секретаријат за надворешна трговија кон барањето и заверен преглед на износите и видовите на девизите искористени за плаќање на увозот на сировини и други репродукциони материјали во 1975 година, што во тој период се увезувале врз основа на глобалната девизна квота од определена земја — на образецот ГДК-76/1, што е отпечатен кон оваа наредба и е нејзин составен дел.

Податоците од образецот ГДК-76/1 за износите и видовите на девизите искористени за плаќање на увозот на сировини и други репродукциони материјали, ги заверуваат овластените банки преку кои производствените организации на здружен труд го вршат своето девизно работење или народните банки на републиките, односно народните банки на автономните покраини, врз основа на својата евиденција и документација.

2. Организациите на здружен труд од точка 5 на Одлуката ги доставуваат кон барањето за утврдување на глобалната девизна квота во смисла на точка 6 од Одлуката, следните податоци:

1) за видот на производите и за обемот на производството за 1975 и 1976 година, што се искажуваат според домашните тековни цени;

2) за износот и за видот на девизите за плаќање на увозот на сировини, други репродукциони материјали и резервни делови за тековно одржување што се потребни за производството во првото полугодие на 1976 година, распоредени по облиците на увозот, а според тарифните броеви од Списокот на стоките за кои се утврдуваат условите за извоз и увоз, што е составен дел на Одлуката за определување на стоките чиј извоз и увоз е регулиран („Службен лист на СФРЈ“, бр. 52/74, 63/74, 1/75, 10/75, 15/75, 18/75, 21/75, 30/75, 32/75 и 34/75), и тоа посебно за постојното, а посебно за новото производство;

3) за сировините, другите репродукциони материјали и резервните делови за тековно одржување на домашното производство, што се потребни за производството во 1976 година, по видовите и домашните тековни цени, и тоа посебно за постојното, а посебно за новото производство;

4) опис и вредност на опремата со која ќе се зголеми постојното производство во 1976 година, односно ќе се врши новото производство;

5) за извозот на сопствени производи што планираат да го остварат во 1976 година по количеството на стоките, вредноста и видовите на девизите;

6) акт од надлежниот орган на организацијата на здружен труд со кој се потврдува дека организацијата на здружен труд фактично отпочнува со редовно производство и датум на почетокот на тоа производство;

7) препис од актот за запишувањето во судскиот регистар на организациите на здружен труд.

За новоизградените производствени организации на здружен труд во состав на сложена организација на здружен труд или за производствените организации на здружен труд во состав на сложена организација на здружен труд, што со нови капацитети своето производство во 1976 година ќе го зголемат најмалку за 50% во однос на производството во 1975 година, податоците од став 1 на оваа точка се поднесуваат само за тие организации.

Организациите на здружен труд што со новите капацитети ќе го зголемат своето производство во 1976 година најмалку за 50% во однос на производството во 1975 година, покрај податоците од став

1 на оваа точка, кон барањето доставуваат и потврда од Службата на општественото книговодство за остварениот вкупен приход по завршната сметка за 1975 година.

3. Оваа наредба влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

П. бр. 15005
4 март 1976 година
Белград

Заменик-сојузен секретар
за надворешна трговија,
Димитар Бојковски, с. р.

Образец ГДК-76/1

(назив на организацијата на здружен
труд)

ПРЕГЛЕД

НА ИЗНОСИТЕ И ВИДОВИТЕ НА ДЕВИЗИТЕ
ИСКОРИСТЕНИ ЗА ПЛАЌАЊЕ НА УВОЗОТ НА
СУРОВИНИ И ДРУГИ РЕПРОДУКЦИОНИ МАТЕ-
РИЈАЛИ ВО ПРВОТО ПОЛУГОДИШТЕ НА 1975
ГОДИНА ШТО ВО ТОЈ ПЕРИОД СЕ УВЕЗУВАЛЕ
ВРЗ ОСНОВА НА ГЛОБАЛНАТА ДЕВИЗНА КВОТА
ОД _____

Реден број	Назив на производот	тарифен број	Количество на увезените стоки во 1975 година	Вкупно извршени плаќања во динари во 1975 година	Извршено плаќање во првото полугодие на 1975 година во динари
1	2	3	4	5	6

(потпис на самостојниот
работоводен орган, односно
на претседателот на
колегијалниот работово-
ден орган)

(потпис на раководителот
на стопанско-сметковниот
сектор)

(заверува овластената бан-
ка)

Забелешки за пополнување на образецот ГДК-76/1

1. Образецот се пополнува за периодот од денот што за една година му претходи на денот на промената на начинот на плаќањето на увозот на стоки од определена земја.

2. Во колона 2 се внесува точниот назив на производот од Списокот на стоките за кои се утврдуваат условите за извоз и увоз, што е составен дел на Одлуката за определување на стоките чиј извоз и увоз е регулиран („Службен лист на СФРЈ“, бр. 52/74, 63/74, 1/75, 10/75, 15/75, 18/75, 21/75, 30/75, 32/75 и 34/75).

3. Во колона 3 се внесува шифрата од тарифниот став на производот според тарифниот број од Списокот на стоките.

4. Во колона 4 се внесува вкупното количество на увезениот производ по единица на мера во 1975 година.

5. Во колона 5 се внесува динарската противвредност за количествата искажани во колона 4.

6. Во колона 6 се внесува вкупниот износ на извршеното плаќање во првото полугодиште на 1975 година.

121.

Врз основа на член 59 став 1, во врска со член 13 од Законот за внесувањето и растурањето на странски средства за масовно комуницирање и за странската информативна дејност во Југославија („Службен лист на СФРЈ“, бр. 39/74), сојузниот секретар за внатрешни работи донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА ЗАБРАНА НА ВНСУВАЊЕТО И РАСТУРАЊЕТО НА ВЕСНИКОТ „DIE PRESSE“

Се забранува внесувањето во Југославија и растурањето на весникот „Die Presse“, број 8351 од 2 февруари 1976 година, што излегува на германски јазик во Виена, Австрија.

Бр. 650-1-2/202
25 февруари 1976 година
Белград

Заменик-сојузен секретар
за внатрешни работи,
Драшко Јуришиќ, с. р.

122.

Врз основа на член 59 став 1, во врска со член 13 од Законот за внесувањето и растурањето на странски средства за масовно комуницирање и за странската информативна дејност во Југославија („Службен лист на СФРЈ“, бр. 39/74), сојузниот секретар за внатрешни работи донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА ЗАБРАНА НА ВНСУВАЊЕТО И РАСТУРАЊЕТО НА СПИСАНИЕТО „TEMPO“

Се забранува внесувањето во Југославија и растурањето на списанието „Tempo“, број 5 од 5 февруари 1976 година, што излегува на италијански јазик во Милано, Италија.

Бр. 650-1-12/249
25 февруари 1976 година
Белград

Заменик-сојузен секретар
за внатрешни работи,
Драшко Јуришиќ, с. р.

123.

Врз основа на член 59 став 1, во врска со член 13 од Законот за внесувањето и растурањето на странски средства за масовно комуницирање и за странската информативна дејност во Југославија („Службен лист на СФРЈ“, бр. 39/74), сојузниот секретар за внатрешни работи донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА ЗАБРАНА НА ВНСУВАЊЕТО И РАСТУРАЊЕТО НА ВЕСНИКОТ „LE MONDE“

Се забранува внесувањето во Југославија и растурањето на весникот „Le monde“, број 9652 од 3

Февруари 1976 година, што излегува на француски јазик во Париз, Франција.

Бр. 650-1-5/412
25 февруари 1976 година
Белград

Заменик-сојузен секретар
за внатрешни работи,
Драшко Јуришиќ, с. р.

124.

Врз основа на член 27 од Законот за кредитните работи со странство („Службен лист на СФРЈ“, бр. 36/72, 6/74 и 36/75), и чл. 31 и 62 точка 6 од Законот за Народната банка на Југославија и за единствено-ното монетарно работење на народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини („Службен лист на СФРЈ“, бр. 23/72 и 35/75), Советот на гувернерите донесува

О Д Л У К А

ЗА ИЗМЕНИ НА ОДЛУКАТА ЗА НАМЕНИТЕ И УСЛОВИТЕ ПОД КОИ БАНКИТЕ ОВЛАСТЕНИ ЗА ВРШЕЊЕ НА ПЛАТНИОТ ПРОМЕТ И НА КРЕДИТНИТЕ РАБОТИ СО СТРАНСТВО И ОРГАНИЗАЦИЈИТЕ НА ЗДРУЖЕНИОТ ТРУД МОЖАТ ДА ДАВААТ ФИНАНСИСКИ КРЕДИТИ ВО СТРАНСТВО

1. Во Одлуката за намените и условите под кои банките овластени за вршење на платниот промет и на кредитните работи со странство и организациите на здружениот труд можат да даваат финансиски кредити во странство („Службен лист на СФРЈ“, бр. 69/73) во точка 1, став 1 одредбата под 2 се брише.

2. Во точка 5 во одредбата под 1 зборовите: „и на погоните од точка 1 став 1 под 2 на оваа одлука“ се бришат.

3. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

О. бр. 13
1 март 1976 година
Белград

Претседател
на Советот на гувернерите,
гувернер
на Народната банка на
Југославија,
Бранислав Чолановиќ, с. р.

125.

Врз основа на чл. 26 и 62 точка 10 од Законот за Народната банка на Југославија и за единственото монетарно работење на народните банки на републиките и на народните банки на автономните покраини („Службен лист на СФРЈ“, бр. 23/72 и 36/75), член 24, член 25 став 3 и чл. 26 и 47 од Законот за хартиите од вредност („Службен лист на СФРЈ“, бр. 58/71), Советот на гувернерите донесува -

О Д Л У К А

ЗА ИЗДАВАЊЕ БЛАГАЈНИЧКИ ЗАПИСИ НА НАРОДНАТА БАНКА НА ЈУГОСЛАВИЈА

1. Народната банка на Југославија ќе издава свои благајнички записи почнувајќи од 15 март 1976 година, и тоа до вкупен износ од 4.000.000.000 динари.

2. Благајничките записи од точка 1 на оваа одлука можат да ги запишуваат банките и другите финансиски организации.

Запишувањето на благајничките записи банките и другите финансиски организации го вршат кај народните банки на републиките и кај народните банки на автономните покраини во рокот до 30 јуни 1976 година.

3. Благајничките записи се издаваат со рок на втасаност од 3 месеци и со камата по стапка од 6% годишно. Каматата се смета од денот на запишувањето на благајничките записи и се исплатува во роковите на втасаноста на благајничките записи.

4. Благајничките записи се издаваат во апоени од 200.000, 500.000, 1.000.000 и 10.000.000 динари.

5. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

О. бр. 12
25 февруари 1976 година
Белград

Претседател
на Советот на гувернерите,
гувернер
на Народната банка на
Југославија,
Бранислав Чолановиќ, с. р.

126.

Врз основа на член 10 став 1 од Законот за средствата на задолжителниот заем за кредитирање на побрзиот развој на стопански недоволно развиените републики и Автономна Покраина Косово („Службен лист на СФРЈ“, бр. 33/71, 23/72 и 60/75), Управниот одбор на Фондот на федерацијата за кредитирање на побрзиот развој на стопански недоволно развиените републики и автономни покраини донесува

О Д Л У К А

ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ВИСОЧИНАТА НА ГОДИШНАТА И МЕСЕЧНАТА АКОНТАЦИЈА НА ЗАЕМОТ ЗА 1976 ГОДИНА

1. Се утврдуваат следните износи на годишната и месечната аконтација на заемот што во корист на Фондот на федерацијата за кредитирање на побрзиот развој на стопански недоволно развиените републики и автономни покраини ќе ги уплатуваат обврзниците на заемот, односно републиките и автономните покраини:

	Годишна аконтација на заемот во динари	Месечна аконтација на заемот во динари
СР Босна и Херцеговина	1.260.900.000	105.075.000
СР Македонија	546.800.000	45.567.000
СР Словенија	1.613.300.000	134.442.000
СР Србија (без САП)	2.210.100.000	184.175.000
СР Хрватска	2.540.500.000	211.708.000
СР Црна Гора	173.300.000	14.442.000
САП Војводина	994.900.000	
— во првото полугодиште		66.327.000
— во второто полугодиште		99.490.000
САП Косово	210.100.000	17.508.000
ВКУПНО:	9.549.900.000	779.244.000
— во првото полугодиште		812.407.000
— во второто полугодиште		

2. Ако од месечните и од годишната уплата на аконтацијата на заемот на територијата на републиката, односно автономната покраина не се оствари износот на аконтацијата на заемот во височината утврдена со оваа одлука, разликата помеѓу уплатениот износ на аконтацијата од страна на обврзникот

на заемот и височината на аконтацијата утврдена со оваа одлука ќе ја уплатат републиките, односно автономните покраини, во рок од 30 дена од денот на истскот на рокот во кој обврзниците на заемот биле должни да ја извршат обврската спрема Фондот, во смисла на чл. 8 и 10 од Законот за средствата на задолжителниот заем за кредитирање на побрзиот развој на стопански недоволно развиените републики и Автономна Покраина Косово.

3. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 3/39-76
23 февруари 1976 година
Белград

Претседател
на Управниот одбор на
Фондот,
Директор на Фондот,
д-р Зеки Бејтулаху, с. р. инж. Вајо Скенциќ, с. р.

127.

Врз основа на член 27 став 1 од Законот за Фондот на федерацијата за кредитирање на побрзиот развој на стопански недоволно развиените републики и автономни покраини („Службен лист на СФРЈ“, бр. 33/71 и 5/72), Управниот одбор на Фондот на федерацијата за кредитирање на побрзиот развој на стопански недоволно развиените републики и автономни покраини, донесува

О Д Л У К А

ЗА ИЗМЕНИ НА ПЛАНОТ ЗА УПОТРЕБА НА СРЕДСТВАТА НА ФОНДОТ НА ФЕДЕРАЦИЈАТА ЗА КРЕДИТИРАЊЕ НА ПОБРЗИОТ РАЗВОЈ НА СТОПАНСКИ НЕДОВОЛНО РАЗВИЕНИТЕ РЕПУБЛИКИ И АВТОНОМНИ ПОКРАИНИ ЗА ПЕРИОДОТ ОД 1971 ДО 1975 ГОДИНА

1. Во Планот за употреба на средствата на Фондот на федерацијата за кредитирање на побрзиот развој на стопански недоволно развиените републики и автономни покраини за периодот од 1971 до 1975 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 65/72) во називот и во точ. 1, 2 и 3 бројот: „1975“ се заменува со бројот: „1976“.

2. Оваа одлука ќе се применува од 1 јануари 1976 година.

3. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 53/1-76
23 февруари 1976 година
Белград

Претседател
на Управниот одбор на
Фондот,
Директор на Фондот,
д-р Зеки Бејтулаху, с. р. инж. Вајо Скенциќ, с. р.

128.

Врз основа на член 22 од Законот за општествена контрола на цените („Службен лист на СФРЈ“, бр. 25/72 и 35/72), претставниците на производителите и претставниците на потрошувачите склучуваат

С П О Г О Д Б А

ЗА ПРОМЕНА НА ЗАТЕЧЕНИТЕ ЦЕНИ ЗА ОПРЕМА И РЕЗЕРВНИ ДЕЛОВИ ЗА ГОЛЕМИ КУЈНИ

1. Претставниците на производителите и претставниците на потрошувачите на 11 јуни 1975 година склучија и потпишаа Спогодба за промена на

затечените цени за опрема и резервни делови за големи кујни, со тоа што производителските организации на здружен труд да можат да ги зголемат своите затечени продажни цени, при постојните услови на продажбата, до 15%.

2. Учесниците на оваа спогодба се обврзуваат дека производите од точка 1 на оваа спогодба ќе ги продаваат, односно купуваат по цените и под условите, што се предвидени во спогодбата.

3. На оваа спогодба даде согласност Сојузниот завод за цени, со решение бр. 397 од 6 февруари 1976 година.

4. Оваа спогодба влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Претставници на производителите: ИГО Љубљана и „Раде Коичар“ — Загреб.

Претставници на купувачите-потрошувачи: 16 купувачи-потрошувачи потписници на Спогодбата.

129.

Врз основа на член 22 од Законот за општествена контрола на цените („Службен лист на СФРЈ“, бр. 25/72 и 35/72), претставникот на производителот и претставниците на потрошувачите склучуваат

С П О Г О Д Б А

ЗА ПРОМЕНА НА ЗАТЕЧЕНИТЕ ЦЕНИ ЗА ПРОТИВПОЖАРНИ АРМАТУРИ ОД АЛУМИНИУМ

1. Претставникот на производителот и претставниците на потрошувачите на 26 декември 1974 година склучија и потпишаа Спогодба за промена на затечените цени за противпожарни арматури од алуминиум, со тоа што производителската организација на здружен труд да може да ги зголеми своите затечени продажни цени, при постојните услови на продажбата до 16%.

2. Учесниците на оваа спогодба се обврзуваат дека производите од точка 1 на оваа спогодба ќе ги продаваат, односно купуваат по цените и под условите, што се предвидени во спогодбата.

3. На оваа спогодба даде согласност Сојузниот завод за цени, со решение бр. 349 од 4 февруари 1976 година.

4. Оваа спогодба влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Претставник на производителот: Индустриски обрат „Похорје“ — Доб при Мирни.

Претставници на купувачите-потрошувачи: Ватроспрем — Белград, Ватротехна — Загреб, Гасилска опрема — Љубљана, „Рудар“ — Загреб и Унима — Сараево.

130.

Врз основа на член 22 од Законот за општествена контрола на цените („Службен лист на СФРЈ“, бр. 25/72 и 35/72), претставникот на производителот и претставниците на потрошувачите склучуваат

С П О Г О Д Б А

ЗА ПРОМЕНА НА ЗАТЕЧЕНИТЕ ЦЕНИ ЗА ГЕШТЕТНЕРИ Г-105 И ЦИКЛОГРАФИ Ц-63

1. Претставникот на производителот и претставниците на потрошувачите на 19 август 1975 година склучија и потпишаа Спогодба за промена на затечените цени за гештетнери Г-105 и циклографи

Ц-63, со тоа што производителската организација на здружен труд да може да ги зголеми своите затечени продажни цени, при постојните услови на продажбата, до 15%.

2. Учесниците на оваа спогодба се обврзуваат дека производите од точка 1 на оваа спогодба ќе ги продаваат, односно купуваат по цените и под условите, што се предвидени во спогодбата.

3. На оваа спогодба даде согласност Сојузниот завод за цени, со решение бр. 347 од 4 февруари 1976 година.

4. Оваа спогодба влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Претставник на производителот: УНИС Товарна опрема РОГ — Љубљана.

Претставници на купувачите-потрошувачи: „Шумадија“ — Белград, „Југолабораторија“ — Белград, „Вук Караџиќ“ — Белград, Државна зајужба Словеније — Љубљана, „Астра“ — Љубљана, „Младинска књига“ — Љубљана, „Младост“ — Загреб, „Напријед“ — Загреб, Механографски завод — Нови Сад.

131.

Врз основа на член 22 од Законот за општествена контрола на цените („Службен лист на СФРЈ“, бр. 25/72 и 35/72), претставниците на производителите и претставниците на потрошувачите склучуваат.

СПОГОДБА

ЗА ПРОМЕНА НА ЗАТЕЧЕНИТЕ ЦЕНИ ЗА ЧЕЛИЧНИ РАДИЈАТОРИ И ЗА НИВНИОТ ПРИБОР

1. Претставниците на производителите и претставниците на потрошувачите на 8 јули 1975 година склучија и потпишаа Спогодба за промена на затечените цени за челични радијатори и за нивниот прибор, со тоа што производителските организации на здружен труд да можат да ги зголемат своите затечени продажни цени, при постојните услови на продажбата, до 14%.

2. Учесниците на оваа спогодба се обврзуваат дека производите од точка 1 на оваа спогодба ќе ги продаваат, односно купуваат по цените и под условите, што се предвидени во спогодбата.

3. На оваа спогодба даде согласност Сојузниот завод за цени, со решение бр. 4735 од 12 февруари 1976 година.

4. Оваа спогодба влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Претставници на производителите: Емо — Целје, Мол — Лички Осик, Киг — Иг при Љубљани, „Енергоинвест“ — Даниловград и „Техномонт“ — Пула.

Претставници на купувачите потрошувачи: 23 купувачи-потрошувачи потписници на Спогодбата.

По извршеното споредување со изворниот текст, е утврдено дека во текстот на Одлуката за височината на депозитот по странски финансиски кредити и по странски депозити, објавен во „Службен лист на СФРЈ“, бр. 7/76, се поткрала долунаведената грешка, та се дава

ИСПРАВКА

НА ОДЛУКАТА ЗА ВИСОЧИНАТА НА ДЕПОЗИТОТ ПО СТРАНСКИ ФИНАНСИСКИ КРЕДИТИ И ПО СТРАНСКИ ДЕПОЗИТИ

Во точка 3 став 2 наместо зборот: „најдоцна“ треба да стои: „најрано“.

Од Сојузниот извршен совет, Белград, 4 март 1976 година.

НАЗНАЧУВАЊА И РАЗРЕШУВАЊА

Врз основа на точ. 29 и 30 од Одлуката за организацијата и делокругот на службите на Претседателството на СФРЈ („Службен лист на СФРЈ“, бр. 58/74), Претседателството на Социјалистичка Федеративна Република Југославија донесе

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ РАКОВОДИТЕЛ НА СЛУЖБАТА ЗА НАДВОРЕШНОПОЛИТИЧКИ ПРАШАЊА НА ПРЕТСЕДАТЕЛСТВОТО НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

За раководител на Службата за надворешнополитички прашања на Претседателството на Социјалистичка Федеративна Република Југославија се назначува Мандиќ Никола, во ранг на потсекретар, досегашен амбасадор на Социјалистичка Федеративна Република Југославија во Република Кипар.

Бр. 157

25 февруари 1976 година
Белград

Претседателство
на Социјалистичка Федеративна Република Југославија

Потпретседател,
д-р Владимир Бакариќ, с. р.

ОДЛИКУВАЊА

УКАЗ

ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

врз основа на член 337 точка 4 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија и член 4 од Законот за одликувањата на Социјалистичка Федеративна Република Југославија одлучува да се одликуваат

Од СР Словенија

— за особени заслуги и постигнати успеси во работата од значење за социјалистичката изградба на земјата

СО ОРДЕН ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД СО ЗЛАТНА
ЗВЕЗДА

Новак-Перуци Емила Мајда;

— за особени заслуги и постигнати успеси во работата од значење за напредокот на земјата

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО ЦРВЕНО ЗНАМЕ

Новак Антона Драго;

Од СР Србија

— по повод стодваесет и петгодишнината од постоењето, а за особени заслуги и постигнати успеси во работата од значење за стопанскиот напредок на земјата

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО ЦРВЕНО ЗНАМЕ

БИП — Индустрија пива и безалкохолних пића
— Белград.

Бр. 142
16 октомври 1975 година
Белград

Претседател
на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

У К А З

ПРЕТСЕДАТЕЛОТ
НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

врз основа на член 337 точка 4 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија и член 4 од Законот за одликувањата на Социјалистичка Федеративна Република Југославија одлучува да се одликуваат:

— за посебни заслуги во развивањето и негувањето на братството и единството помеѓу народите и народностите на СФР Југославија и југословенските иселеници во Соединетите Американски Држави, како и за придонес во развивањето на пријателството помеѓу југословенските народи и народности и народот на Соединетите Американски Држави.

СО ОРДЕН БРАТСТВО И ЕДИНСТВО СО ЗЛАТЕН ВЕНЕЦ

Радуловиќ Саво.

Бр. 147
22 октомври 1975 година
Белград

Претседател
на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

У К А З

ПРЕТСЕДАТЕЛОТ
НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

врз основа на член 337 точка 4 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија и член 4 од Законот за одликувањата на Социјалистичка Федеративна Република Југославија одлучува да се одликуваат:

— за извонредни заслуги во развивањето и зацврстувањето на мирољубивата соработка и пријателските односи помеѓу Социјалистичка Федеративна Република Југославија и Република Португалија

СО ОРДЕН ЈУГОСЛОВЕНСКА ГОЛЕМА СВЕЗДА

Francisko da Costa Gomez, Претседател на Република Португалија.

Бр. 148
22 октомври 1975 година
Белград

Претседател
на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

СО Д Р Ж И Н А:

	Страна
114. Царински закон — — — — —	217
115. Основи на заедничката кредитно-монетарна политика во 1976 година — — — — —	233
116. Одлука за отворање Амбасада на Социјалистичка Федеративна Република Југославија во Габонска Република — — — — —	265
117. Одлука за начинот на водење евиденција за користењето на средствата предвидени во Буџетот на федерацијата за 1976 година за финансирање на унапредувањето на надворешнотрговската размена — — — — —	265
118. Одлука за забрана и ограничување на движењето и населувањето на одделни делови од морскиот брег, островите и делови од островите — — — — —	266
119. Наредба за начинот на поднесување на извештајот и документацијата потребни за утврдување и распределба на стоквните контингенти, односно на девизните контингенти за увоз на стоки во 1976 година — — — — —	260
120. Наредба за начинот на поднесување барања за утврдување на глобалната девизна квота за плаќање на увозот на сировини, други репродукциони материјали и резервни делови за тековно одржување на првото полугодие на 1976 година и за документацијата што се прилага кон тие барања — — — — —	267
121. Решение за забрана на внесувањето и растурањето на весникот „Die Presse“ — — — — —	268
122. Решение за забрана на внесувањето и растурањето на списанието „Tempo“ — — — — —	268
123. Решение за забрана на внесувањето и растурањето на весникот „Le monde“ — — — — —	268
124. Одлука за измени на Одлуката за намените и условите под кои банките овластени за вршење на платниот промет и на кредитните работи со странство и организациите на здружениот труд можат да даваат финансиски кредити во странство — — — — —	269
125. Одлука за издавање благајнички записи на Народната банка на Југославија — — — — —	269
126. Одлука за утврдување на височината на годишната и месечната аконтација на заемот за 1976 година — — — — —	269
127. Одлука за измени на Планот за употреба на средствата на Фондот на федерацијата за кредитирање на побрзиот развој на стопански недоволно развиените републики и автономни покраини за периодот од 1971 до 1975 година — — — — —	270
128. Спогодба за промена на затечените цени за опрема и резервни делови за големи куќни — — — — —	270
129. Спогодба за промена на затечените цени за противпожарни арматури од алуминиум — — — — —	270
130. Спогодба за промена на затечените цени за гештетнери Г-105 и циклографи Ц-63 — — — — —	270
131. Спогодба за промена на затечените цени за челични радијатори и за нивниот прибор — — — — —	271
Исправка на Одлуката за височината на депозитот по странски финансиски кредити и по странски депозити — — — — —	271
Назначувања и разрешувања — — — — —	271
Одликувања — — — — —	271